

Sociaal- Economische Maandstatistiek

Jaargang 18 – juni 2001

Verklaring der tekens

.	= gegevens ontbreken
*	= voorlopig cijfer
x	= geheim
—	= nihil
—	= (indien voorkomend tussen twee getallen) tot en met
0 (0,0)	= het getal is minder dan de helft van de gekozen eenheid
niets (blank)	= een cijfer kan op logische gronden niet voorkomen
2000–2001	= 2000 tot en met 2001
2000/2001	= het gemiddelde over de jaren 2000 tot en met 2001
2000/'01	= oogstjaar, boekjaar, schooljaar enz., beginnend in 2000 en eindigend in 2001
1990/'91–2000/'01	= boekjaar enzovoort, 1990/'91 tot en met 2000/'01

In geval van afronding kan het voorkomen dat de som van de aantallen afwijkt van het totaal.
Verbeterde cijfers in de staten en tabellen zijn niet als zodanig gekenmerkt.

Colofon

Uitgever

Centraal Bureau voor de Statistiek
Drs. R.L. Vellekoop
Prinses Beatrixlaan 428
2273 XZ Voorburg

Druk

Centraal Bureau voor de Statistiek
Facilitair Beheer

Inlichtingen

Tel.: (045) 570 70 70
Fax: (045) 570 62 68
E-mail: infoservice@cbs.nl

Bestellingen

E-mail: verkoop@cbs.nl

Internet

www.cbs.nl

© Centraal Bureau voor de Statistiek
Voorburg/Heerlen, 2001.
Bronvermelding is verplicht.
Vereenvoudiging voor eigen gebruik
of intern gebruik is toegestaan.

Prijzen excl. administratie- en
verzendkosten
Abonnementsprijs: f 225,00, (€ 102,10)
Prijs per los nummer: f 26,00, (€ 11,80)
Kengetal: V-4/2001
ISSN 0168-549X

Centraal Bureau voor de Statistiek

Inhoud

1. Berichten en artikelen

Persberichten	7
Kwartaaloverzicht arbeidsmarkt 2001/2	21
Incidentele loonontwikkeling van werknemers 1995–1999	23
Arbeidspositie en opleidingsniveau van personen met een arbeidsongeschiktheidsuitkering, 1996–1997	30

2. Tabellen

2.0 Kerncijfers	47
2.1 Beroepsbevolking en werkloosheid	49
2.2 Werkgelegenheid en vacatures (niet opgenomen in deze aflevering)	
2.3 Collectieve arbeidsvoorwaarden en vakverenigingen	50
2.4 Lonen en loonkosten (niet opgenomen in deze aflevering)	
2.5 Sociale zekerheid	57
2.6 Inkomen en vermogen	60
2.7 Consumptie en sparen	73
2.8 Internationaal	78

Eerder verschenen	80
-------------------	----

Contents

1. Communications and articles

Press releases	7
Quarterly labour market review 2001/2	21
Development of non-contractual wages of employees, 1995–1999	23
Labour market position and level of education of people who receive disablement benefits, 1996–1997	30

2. Tables

2.0 Key-figures	47
2.1 Labour force and unemployment	49
2.2 Employment and vacancies (not included in this edition)	
2.3 Collective regulations of labour conditions and labour unions	50
2.4 Wages and labour costs (not included in this edition)	
2.5 Social security	57
2.6 Income and wealth	60
2.7 Consumption and savings	73
2.8 International	78

Previously published	80
----------------------	----

1. *Berichten en artikelen*

Persberichten

Inflatie loopt in april verder op (11 mei 2001)

De inflatie is in april opgelopen tot 4,9 procent. Vorige maand werd nog 4,6 procent gemeten. Sinds oktober 1982 is geen hogere inflatie gemeten. Dit blijkt uit het consumentenprijsindexcijfer van het CBS. De stijging wordt deze maand vooral veroorzaakt door de prijsontwikkeling van vlees en van autobrandstoffen.

Gedeeltelijk is de inflatie toe te schrijven aan de verhoging van de BTW en de ecotaks in januari 2001. De afgeleide reeks waarin voor deze belastingmaatregelen is gecorrigeerd, laat echter eveneens de hoogste uitkomst zien sinds oktober 1982.

Het volgens de Europees geharmoniseerde methode gemeten inflatiecijfer is in april 5,3 procent.

Inflatie trekt steeds verder aan

De inflatie is in april verder gestegen naar 4,9 procent. In januari bedroeg de inflatie 4,2 procent, in februari 4,5 procent en in maart 4,6 procent. De uitkomst in april is de hoogste sinds oktober 1982 en een evenaring van de uitkomst van december 1991. Eind 1982 werd een langdurige periode van hoge inflatie afgesloten. In de jaren zeventig was de inflatie gedurende lange tijd hoger dan 5 procent met een top van 10,9 procent in oktober en november 1974. Tussen 1983 en 2000 bleef de inflatie beneden 4 procent, afgezien van een korte opleving tussen juli 1991 en juni 1992.

Vergeleken met april vorig jaar werden sterke prijsstijgingen gemeten bij voedingsmiddelen (+8,6%). Duurder werden vooral vis (+14,1%), vlees (+12,9%), groenten en aardappelen (+10,6%) en fruit (+9,4%).

Ook energieproducten dragen nog steeds sterk bij aan de inflatie. De bijdrage van gas en elektriciteit is deze maand iets afgenomen door een prijsdaling van elektriciteit. De rekening voor gas en elektriciteit is echter nog steeds 14,1 procent hoger dan vorig jaar. Vorige maand was dat 17,5 procent. Autobrandstoffen werden deze maand 4,5 procent duurder terwijl ze in april vorig jaar juist 3 procent goedkoper waren geworden. Autobrandstoffen zijn nu 9,3 procent duurder dan vorig jaar.

Pakketreizen zijn deze zomer 7,2 procent duurder dan vorig jaar. Kleding en schoeisel dragen vrijwel niet bij aan de inflatie. Deze zijn minder dan een procent duurder dan een jaar geleden.

Veel prijsstijgingen in april, maar elektriciteit goedkoper

Tussen maart en april 2001 zijn de consumentenprijzen gemiddeld 0,6 procent gestegen. Voedingsmiddelen werden deze maand bijna 2 procent duurder. Vooral vlees, vis en fruit gingen in prijs omhoog. Ook autobrandstoffen werden deze maand weer een stuk duurder. Een aantal goederen en diensten op het terrein van recreatie en cultuur werden deze maand eveneens duurder en ook telefoontarieven gingen omhoog.

Deze maand gingen de tarieven voor elektriciteit omlaag. Dit hangt samen met de lagere inkoopkosten van elektriciteit voor de energieleveranciers in de maanden november tot januari. Ook de paspoorten werden deze maand goedkoper.

Afgeleide consumentenprijsindex vertoont recordstijging

De afgeleide index voor werknemersgezinnen met een laag inkomen lag in april gemiddeld 4,0 procent hoger dan in april 2000. Vorige maand was dit cijfer nog 3,6 procent. In 2000 was de infla-

tie volgens deze afgeleide index nog gemiddeld 2,1 procent. Deze index wordt vaak gebruikt voor het aanpassen van overheidstarieven, CAO's en andere contracten.

In de afgeleide index zijn de effecten van onder andere de verhoging van de BTW en van de ecotaks van afgelopen januari geëlimineerd. Ook de inflatie volgens de afgeleide reeks is de hoogste uitkomst sinds oktober 1982.

Nederlandse inflatie ver boven Europees gemiddelde

Het CBS stelt niet alleen de nationale consumentenprijsindex samen, maar ook de Europees geharmoniseerde consumentenprijsindex voor Nederland. Deze index maakt deel uit van het inflatiecijfer van de Eurozone dat een officieel richtsnoer vormt voor het monetaire beleid van de Europese Centrale Bank.

In april 2001 is de inflatie in Nederland volgens de geharmoniseerde index opgelopen tot 5,3 procent. Dat is 0,4 procentpunt hoger dan een maand geleden. De uitkomsten over april voor de Eurozone en voor alle landen van de Europese Unie zullen op 16 mei door Eurostat worden gepubliceerd.

In maart bedroeg de inflatie in de Eurozone gemiddeld 2,6 procent. Van de landen in de EU had alleen Portugal in die maand een hogere inflatie dan Nederland. In vergelijking met maart vorig jaar is de inflatie in de Eurozone gestegen van 2,1 naar 2,6 procent. In Nederland steeg de inflatie in die periode veel sneller, namelijk van 1,6 naar 4,9 procent.

Technische toelichting

De uitkomsten van de consumentenprijsindex (CPI) over de maanden januari tot maart 2001 zijn nu definitief. Enkele subindexcijfers van artikelgroepen zijn bijgesteld. De belangrijkste wijzigingen zijn een verlaging van de index voor elektriciteit en gemeentelijke diensten en een verhoging van de index voor water en consumptiegebonden belastingen. De totaalindices zijn bijna alle onveranderd. De index van de afgeleide reeks voor alle huishoudens van februari 2001 is 0,1 procentpunt naar beneden bijgesteld. Verder is de afgeleide reeks voor werknemers met een hoog inkomen voor januari 2001 met 0,1 procentpunt naar beneden bijgesteld.

De inflatie in Nederland wordt gemeten als de stijging van de consumentenprijsindex ten opzichte van de overeenkomstige periode in het voorgaande jaar.

De consumentenprijsindex geeft het prijsverloop weer van een pakket goederen en diensten, zoals dit in 1995 gemiddeld werd aangeschaft door huishoudens in Nederland. De gemiddelde prijsverandering heeft betrekking op het consumptiepakket van alle huishoudens.

De geharmoniseerde indices dienen speciaal voor het vergelijken van de inflatie tussen de lidstaten van de Europese Unie. Zie hiervoor ook de persmededeling 'Geharmoniseerde Index van Consumentenprijzen' van 7 maart 1997.

De consumentenprijsindex voor de monetaire unie (EURO-12, CPIMU) geeft de gemiddelde prijsontwikkeling weer in de landen die deelnemen aan de Economische en Monetaire Unie, ofwel de Eurozone. Tot december 2000 waren dat 11 lidstaten. Vanaf januari 2001 heeft de CPIMU betrekking op de Eurozone inclusief het nieuw toegetreden Griekenland. De EU-15 geeft de gemiddelde prijsontwikkeling weer van de 15 lidstaten van de Europese Unie.

Het belangrijkste verschil tussen de geharmoniseerde index en de nationale consumentenprijsindex betreft de consumptiepakketten waarop zij betrekking hebben. Wonen in een eigen huis (huurwaarde), consumptiegebonden belastingen (onroerendezaakbelasting, motorrijtuigenbelasting e.d.) en contributies aan sportverenigingen, maatschappelijke organisaties e.d. worden bijvoorbeeld wel meegenomen in de nationale index, maar niet in de geharmoniseerde. Anderzijds is bij de geharmoniseerde index een groter deel van de kosten van de gezondheidszorg inbegrepen dan in de nationale index.

Een ander verschil tussen beide indices is dat in de nationale index de prijsstijgingen van de particuliere consumptie van Nederlanders in het buitenland wordt meegenomen. Daarentegen weegt in de geharmoniseerde index de particuliere consumptie van buitenlanders in Nederland mee.

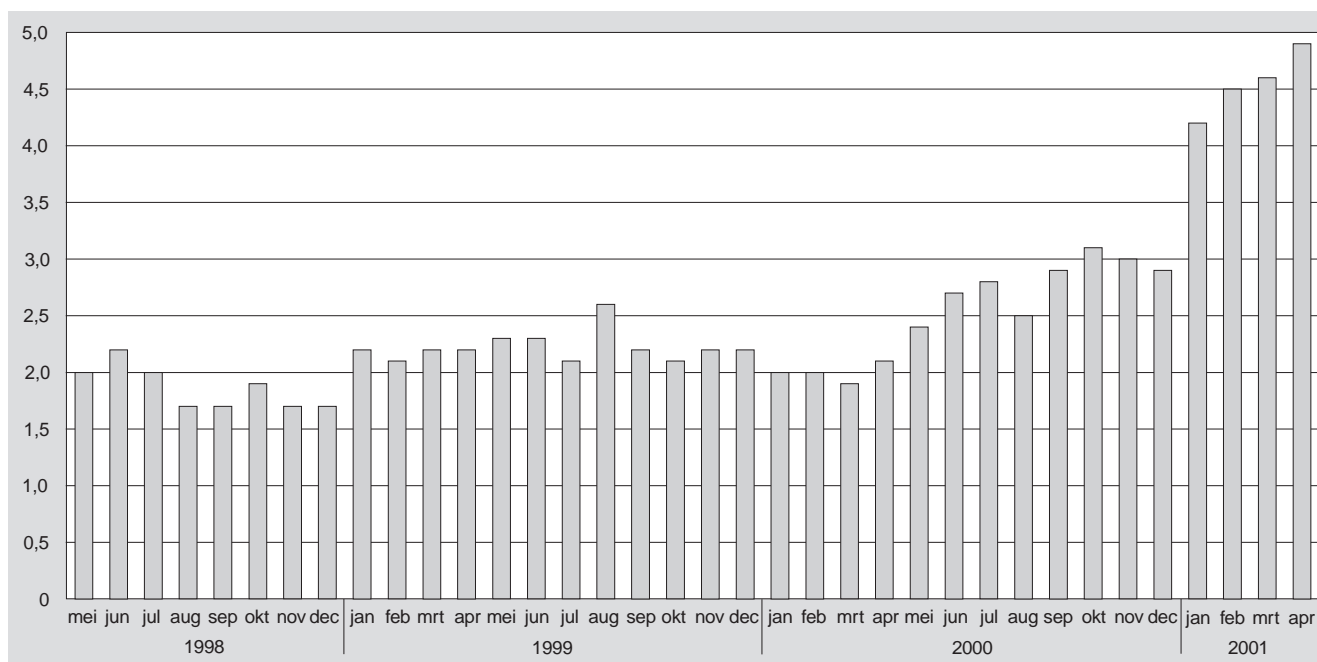
De dekking van de geharmoniseerde index is zowel per januari 2000 als per januari 2001 uitgebreid. Deze uitbreidingen zijn toegelicht in de persberichten van 11 februari 2000 en van 9 februari 2001.

De uitbreiding van de dekking heeft in april 2001 geleid tot een iets lagere uitkomst. Volgens de in 2000 gehanteerde methode voor de geharmoniseerde index zou de inflatie in april zijn uitgekomen op 5,5 procent.

In de afgeleide consumentenprijsindices van het CBS is het effect van veranderingen in de tarieven van de productgebonden belastingen en subsidies en van de consumptiegebonden belastingen uit de prijsontwikkeling geëlimineerd.

De consumentenprijsindex voor werknemersgezinnen met een laag inkomen is gebaseerd op het pakket goederen en diensten dat in 1995 werd aangeschaft door werknemersgezinnen met een bruto gezinsinkomen beneden de mediaan van de inkomensverdeling van de werknemersgezinnen. De afgeleide reeks voor werknemersgezinnen met een laag inkomen wordt op dit moment vaak gebruikt voor het aanpassen van overheidstarieven, CAO's en andere contracten.

Procentuele verandering consumentenprijsindex - alle huishoudens t.o.v. de overeenkomstige maand een jaar eerder

Tabel 1
Opbouw van de inflatie, december 2000 tot april 2001

	Gewicht	Dec '00 t.o.v. dec.'99	Jan.'01 t.o.v. jan.'00	Febr.'01 t.o.v. febr.'00	Mrt.'01 t.o.v. mrt.'00	Apr.'01 t.o.v. apr.'00
		%				
Prijsstijging						
Totale pakket goederen en diensten	100 000	2,9	4,2	4,5	4,6	4,9
Artikelen vallend onder het algemene BTW-tarief (17,5/19%)	42 024	3,8	5,5	5,7	5,2	5,7
Energie	6 627	12,9	14,8	13,3	10,6	12,4
w.v.						
tengevolge van BTW-stijging		–	1,3	1,3	1,3	1,3
tengevolge stijging REB		4,0	5,1	5,0	4,9	5,0
overige prijsstijging energie		8,9	8,4	7,0	4,3	6,1
Overige artikelen	35 397	1,8	3,3	3,9	4,0	4,1
w.v.						
tengevolge van BTW-stijging		–	1,3	1,3	1,3	1,3
overige prijsstijging		1,8	2,0	2,6	2,7	2,8
Artikelen vallend onder het verlaagd BTW-tarief (6%)	23 357	3,1	4,0	4,8	6,0	6,7
Artikelen vrijgesteld van BTW	31 072	1,4	2,7	2,7	2,8	2,6
Omroepbijdrage	413	–100,0	–	–	–	–
Overige artikelen	30 659	2,7	2,7	2,7	2,8	2,6
Artikelen gekocht in buitenland	3 547	4,9	5,0	3,4	3,5	4,4
		procentpunt				
Bijdrage aan inflatie						
Totale pakket goederen en diensten	100 000	2,9	4,2	4,5	4,6	4,9
Artikelen vallend onder het algemene BTW-tarief (17,5/19%)	42 024	1,5	2,2	2,4	2,2	2,4
Energie	6 627	0,9	1,2	1,1	0,8	1,0
w.v.						
tengevolge van BTW-stijging		–	0,1	0,1	0,1	0,1
tengevolge stijging REB		0,3	0,4	0,4	0,4	0,4
overige prijsstijging energie		0,7	0,6	0,5	0,3	0,5
Overige artikelen	35 397	0,6	1,1	1,3	1,3	1,4
w.v.						
tengevolge van BTW-stijging		–	0,4	0,4	0,4	0,4
overige prijsstijging		0,6	0,6	0,9	0,9	0,9
Artikelen vallend onder het verlaagd BTW-tarief (6%)	23 357	0,7	0,9	1,1	1,4	1,6
Artikelen vrijgesteld van BTW	31 072	0,5	0,9	0,9	0,9	0,8
Omroepbijdrage	413	–0,4	–	–	–	–
Overige artikelen	30 659	0,9	0,9	0,9	0,9	0,8
Artikelen gekocht in buitenland	3 547	0,2	0,2	0,1	0,1	0,2

Tabel 2
 Procentuele wijzigingen t.o.v. de overeenkomstige maand uit het voorgaande jaar

	Nationale CPI Nederland Alle huishoudens	Nationale CPI Nederland Alle huishoudens, afgeleid	Geharmoniseerde index Nederland	Geharmoniseerde index EURO-12	Geharmoniseerde index EU-15
Jaargemiddelden					
1997	2,2	2,0	1,9	1,6	1,7
1998	2,0	1,7	1,8	1,1	1,3
1999	2,2	1,7	2,0	1,1	1,2
2000	2,6	2,2	2,3	2,6	2,3
Maanden					
januari 1999	2,2	1,7	2,1	0,8	0,9
februari 1999	2,1	1,6	2,0	0,8	1,0
maart 1999	2,2	1,6	2,0	1,0	1,2
april 1999	2,2	1,7	1,9	1,1	1,2
mei 1999	2,3	1,8	2,1	1,0	1,1
juni 1999	2,3	1,8	2,1	0,9	1,0
juli 1999	2,1	1,5	1,8	1,1	1,1
augustus 1999	2,6	2,1	2,5	1,2	1,2
september 1999	2,2	1,7	2,0	1,2	1,2
oktober 1999	2,1	1,5	1,8	1,4	1,3
november 1999	2,2	1,7	2,0	1,5	1,4
december 1999	2,2	1,7	1,9	1,7	1,7
januari 2000	2,0	1,5	1,6	1,9	1,8
februari 2000	2,0	1,6	1,5	2,0	1,9
maart 2000	1,9	1,7	1,6	2,1	1,9
april 2000	2,1	1,7	1,7	1,9	1,7
mei 2000	2,4	2,0	2,0	1,9	1,7
juni 2000	2,7	2,3	2,5	2,4	2,1
juli 2000	2,8	2,4	2,8	2,4	2,2
augustus 2000	2,5	2,1	2,5	2,3	2,0
september 2000	2,9	2,6	2,9	2,8	2,5
oktober 2000	3,1	2,9	3,2	2,7	2,4
november 2000	3,0	2,8	2,9	2,9	2,6
december 2000	2,9	2,5	2,9	2,6	2,3
januari 2001	4,2	3,3	4,5	2,4	2,2
februari 2001	4,5	3,3	4,9	2,6	2,3
maart 2001	4,6	3,5	4,9	2,6	2,3
april 2001	4,9	3,9	5,3		

Tabel 3
 Consumentenprijsindex, alle huishoudens (1995=100) ¹⁾

Artikelgroep	Wegings- factor	2001 maart	2001 april*	% mutatie april '01 t.o.v.	
				maart '01*	april '00*
TOTAAL BESTEDINGEN	100 000	115,7	116,4	0,6	4,9
VOEDINGSM. EN ALCOHOLVRIJE DRANKEN	13 726	111,9	113,8	1,7	8,0
Voedingsmiddelen	12 414	112,8	114,9	1,9	8,5
Brood en granen	2 324	109,1	109,6	0,5	4,8
Vlees	2 911	112,9	116,9	3,5	12,9
Vis	313	126,1	130,6	3,6	14,1
Melk, kaas en eieren	2 120	107,8	108,8	0,9	7,4
Oliën en vetten	361	113,0	112,8	-0,2	6,7
Fruit	986	121,0	126,4	4,5	9,5
Groenten, incl. aardappelen e.d.	1 446	120,5	121,8	1,1	10,6
Suiker en andere zoetwaren	881	105,0	106,4	1,3	4,7
Voedingsmiddelen n.e.g.	1 072	114,7	115,8	1,0	5,2
Alcoholvrije dranken	1 312	103,4	103,7	0,3	2,6
Koffie, thee en cacao	568	94,7	94,5	-0,2	-0,4
Mineraalwater, frisdranken e.d.	744	110,0	110,8	0,7	4,6
ALCOHOLHOUDENDE DRANKEN EN TABAK	3 980	121,2	121,3	0,1	7,3
Alcoholhoudende dranken	1 923	109,8	110,1	0,3	6,3
Tabak	2 057	131,8	131,8	0,0	8,0
KLEDING EN SCOEISEL	6 121	111,0	112,3	1,2	0,6
Kleding en kledingstoffen	4 995	110,1	111,1	0,9	-0,1
Schoeisel en schoenreparaties	1 126	115,3	117,5	1,9	3,8
HUISVESTING, WATER, ELEKTRICITEIT, GAS	26 832	125,8	125,2	-0,5	4,7
Huisvesting	20 422	120,5	120,5	0,0	2,6
Normaal onderhoud en reparatie woning	1 623	116,5	116,7	0,2	5,5
Overige diensten i.v.m. woning, w.o. water	839	132,4	132,3	-0,1	4,2
Elektriciteit, gas e.a. brandstoffen	3 948	156,0	151,9	-2,6	14,1
STOFFERING, HUISHOUDELIJKE APPARATEN	7 959	110,6	110,8	0,2	5,4
Meubelen, stoffering en decoratie	3 368	113,1	113,2	0,1	6,3
Huishoudtextiel	931	111,2	111,8	0,5	6,5
Verwarmingsapp., kookapp., koelkasten	904	94,1	94,2	0,1	1,4
Vaat- en glaswerk en huishoudelijke app.	470	109,0	110,1	1,0	4,1
Gereedschappen en werktuigen voor huis	430	106,1	106,5	0,4	3,4
Dagelijks woningonderhoud	1 856	115,0	115,5	0,4	5,8
GEZONDHEID	544	110,0	110,0	0,0	2,8
VERVOER	10 707	116,2	118,0	1,5	5,9
Aankoop voertuigen	4 211	103,7	103,9	0,2	3,2
Gebruik van privé-voertuigen	4 784	127,6	131,4	3,0	8,5
Vervoersdiensten	1 712	114,9	115,7	0,7	3,7
COMMUNICATIE	1 862	95,7	97,1	1,5	-2,1
RECREATIE EN CULTUUR	11 329	109,3	111,1	1,6	4,8
Apparaten, toebehoren incl. reparatie	4 744	96,1	97,0	0,9	4,0
Recreatie en cultuur	3 092	121,5	123,6	1,7	5,1
Kranten, boeken en schrijfwaren	2 150	120,2	120,6	0,3	4,5
Pakketreizen	1 343	110,2	117,0	6,2	7,3
ONDERWIJS	376	118,2	118,2	0,0	4,5
HOTELS, CAFÉS EN RESTAURANTS	5 521	117,4	118,6	1,0	5,1
Restaurants, cafés en kantines	4 387	118,2	118,9	0,6	5,5
Accommodatie	1 134	114,3	117,5	2,8	3,5
DIVERSE GOEDEREN EN DIENSTEN	6 293	110,0	110,4	0,4	4,0
Lichaamsverzorging	1 980	115,0	115,3	0,3	4,9
Artikelen voor persoonlijk gebruik n.e.g.	891	102,4	102,8	0,4	4,7
Verzekering	2 486	107,3	107,8	0,5	3,3
Bankdiensten n.e.g.	31	109,2	109,2	0,0	4,6
Andere diensten n.e.g.	905	114,1	114,3	0,2	3,3
CONSUMPTIE GEBONDEN BELASTING EN OVERHEIDSDIENSTEN	4 750	107,1	106,8	-0,3	1,9
Consumptiegebonden belastingen	3 785	102,1	102,1	0,0	2,1
Overheidsdiensten	965	126,6	125,3	-1,0	1,3

¹⁾ De prijsindexcijfers geven het verloop weer van een pakket goederen en diensten, zoals dit in 1995 gemiddeld werd aangeschaft door huishoudens in Nederland.

Tabel 4
Consumentenprijsindex, alle huishoudens

	Jan.	Febr.	Maart	April	Mei	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Okt.	Nov.	Dec.	Jaar
<i>1995=100</i>													
1996	100,6	101,0	102,0	102,3	102,0	101,6	101,9	101,7	102,7	102,9	102,8	102,7	102,0
1997	102,8	103,0	103,8	103,9	104,2	103,6	104,0	104,3	105,2	105,3	105,4	105,1	104,2
1998	104,7	105,3	106,2	106,4	106,3	105,9	106,1	106,1	107,0	107,3	107,2	106,9	106,3
1999	107,0	107,5	108,5	108,7	108,7	108,3	108,3	108,9	109,4	109,5	109,6	109,2	108,6
2000	109,1	109,6	110,6	111,0	111,3	111,2	111,3	111,6	112,6	112,9	112,9	112,4	111,4
2001	113,7	114,5	115,7	116,4*									

Tabel 5
Consumentenprijsindex alle huishoudens, afgeleid

	Jan.	Febr.	Maart	April	Mei	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Okt.	Nov.	Dec.	Jaar
<i>1995=100</i>													
1996	99,9	100,3	101,2	101,5	101,3	100,9	101,2	101,0	102,0	102,2	102,1	102,0	101,3
1997	101,9	102,1	102,8	102,9	103,1	102,6	103,0	103,3	104,3	104,4	104,4	104,1	103,3
1998	103,5	104,1	105,0	105,2	105,1	104,7	104,9	104,9	105,8	106,1	106,0	105,7	105,1
1999	105,3	105,8	106,7	107,0	107,0	106,6	106,5	107,1	107,6	107,7	107,8	107,5	106,9
2000	106,9	107,5	108,5	108,8	109,1	109,1	109,1	109,4	110,4	110,8	110,8	110,2	109,2
2001	110,4	111,1	112,3	113,0*									

Tabel 6
Consumentenprijsindex, werknemersgezinnen met laag inkomen

	Jan.	Febr.	Maart	April	Mei	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Okt.	Nov.	Dec.	Jaar
<i>1995=100</i>													
1996	100,6	100,9	101,9	102,2	101,9	101,5	101,8	101,6	102,5	102,8	102,6	102,5	101,9
1997	102,7	102,9	103,7	103,8	104,0	103,5	103,9	104,1	105,0	105,1	105,2	104,9	104,1
1998	104,6	105,2	106,0	106,3	106,2	105,7	105,9	105,9	106,8	107,0	107,0	106,7	106,1
1999	106,8	107,4	108,3	108,5	108,5	108,1	108,0	108,6	109,1	109,2	109,4	109,0	108,4
2000	108,8	109,4	110,4	110,6	111,0	110,9	110,9	111,3	112,3	112,6	112,7	112,1	111,1
2001	113,4	114,3	115,4	116,2*									

Tabel 7
Consumentenprijsindex, werknemersgezinnen met laag inkomen, afgeleid

	Jan.	Febr.	Maart	April	Mei	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Okt.	Nov.	Dec.	Jaar
<i>1995=100</i>													
1996	99,9	100,2	101,2	101,5	101,2	100,8	101,1	100,9	101,8	102,1	101,9	101,9	101,2
1997	101,8	102,0	102,7	102,8	103,0	102,5	102,9	103,2	104,1	104,2	104,3	104,0	103,1
1998	103,4	104,0	104,8	105,1	105,0	104,5	104,7	104,7	105,6	105,9	105,8	105,5	104,9
1999	105,1	105,6	106,5	106,8	106,8	106,4	106,3	106,9	107,3	107,4	107,6	107,2	106,7
2000	106,7	107,2	108,2	108,5	108,8	108,8	108,8	109,1	110,1	110,5	110,5	110,0	108,9
2001	110,1	110,9	112,1	112,8*									

Tabel 8
Geharmoniseerde index van consumentenprijzen, Nederland

	Jan.	Febr.	Maart	April	Mei	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Okt.	Nov.	Dec.	Jaar
1996=100													
1996	98,7	99,2	100,4	100,7	100,3	99,8	99,5	99,3	100,4	100,7	100,5	100,4	100,0
1997	100,4	100,6	101,6	101,7	101,9	101,3	101,4	101,8	102,9	103,0	103,0	102,6	101,9
1998	102,0	102,7	103,8	104,2	104,0	103,5	103,2	103,2	104,2	104,5	104,5	104,1	103,7
1999	104,1	104,8	105,9	106,2	106,2	105,7	105,1	105,8	106,3	106,4	106,6	106,1	105,8
2000	105,8	106,4	107,6	108,0	108,3	108,3	108,0	108,4	109,4	109,8	109,7	109,2	108,2
2001	110,6	111,6	112,9	113,7*									

Tabel 9
Geharmoniseerde index van consumentenprijzen, EU-15

	Jan.	Febr.	Maart	April	Mei	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Okt.	Nov.	Dec.	Jaar
1996=100													
1996	98,8	99,2	99,6	99,9	100,1	100,2	100,0	100,1	100,4	100,5	100,5	100,7	100,0
1997	100,9	101,2	101,3	101,4	101,7	101,7	101,7	101,9	102,1	102,2	102,3	102,4	101,7
1998	102,2	102,5	102,7	103,0	103,2	103,3	103,2	103,2	103,3	103,3	103,3	103,4	103,0
1999	103,2	103,4	103,8	104,2	104,3	104,3	104,3	104,4	104,6	104,6	104,8	105,1	104,3
2000	105,0	105,4	105,8	106,0	106,1	106,5	106,5	106,5	107,1	107,2	107,5	107,5	106,4
2001	107,3	107,8	108,2*										

Tabel 10
EURO-12, CPIMU¹⁾

	Jan.	Febr.	Maart	April	Mei	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Okt.	Nov.	Dec.	Jaar
1996=100													
1996	98,9	99,3	99,7	99,9	100,1	100,1	100,2	100,1	100,2	100,4	100,4	100,6	100,0
1997	100,9	101,2	101,3	101,2	101,5	101,5	101,6	101,8	101,9	101,9	102,0	102,1	101,6
1998	102,0	102,3	102,4	102,6	102,8	102,9	102,9	102,9	102,9	102,8	102,8	102,9	102,7
1999	102,8	103,1	103,4	103,7	103,8	103,8	104,0	104,1	104,1	104,2	104,3	104,7	103,8
2000	104,8	105,2	105,6	105,7	105,8	106,3	106,4	106,5	107,0	107,0	107,3	107,4	106,3
2001	107,3	107,9	108,3*										

¹⁾ Consumentenprijsindex voor de monetaire unie.

Tabel 11
Geharmoniseerde indices van de 15 landen in de Europese Unie

	Totaal, index 1996=100 maart '01*	Maart '01 t.o.v. maart '00*
Frankrijk	105,5	1,4
Oostenrijk	106,4	1,9
België	108,0	2,2
Duitsland	107,0	2,5
Finland	109,0	2,5
Italië	110,5	2,6
Luxemburg	109,1	3,0
Griekenland	119,3	3,2
Spanje	112,7	4,0
Ierland	114,3	4,1
Nederland	112,9	4,9
Portugal	112,7	5,1
CPIMU	108,3	2,6
Verenigd Koninkrijk	106,1	1,0
Zweden	106,4	1,7
Denemarken	110,2	2,2
EU-15	108,2	2,3

Werkloosheid verder gedaald (17 mei 2001)

De werkloosheid is verder gedaald. Het aantal geregistreerde werklozen is in de maanden februari–april uitgekomen op 155 duizend. Dit blijkt uit de nieuwste cijfers van het CBS.

Daling geregistreerde werkloosheid

In de maanden februari–april van dit jaar waren er gemiddeld 155 duizend geregistreerde werklozen. Dat is 21 duizend minder dan in de maanden januari–maart. Door seizoenseffecten is in deze periode van het jaar een daling van het aantal werklozen met tienduizend gebruikelijk. Na verwijdering van de seizoenseffecten komt het werkloosheidscijfer dus elfduizend lager uit dan in de vorige driemaandsperiode.

Gemiddelde daling vierduizend

Omdat de cijfers gebaseerd zijn op een steekproefonderzoek hebben ze een onnauwkeurigheidsmarge. De tendens van de werkloosheid kan daarom het beste over een wat langere periode worden vastgesteld. Vergeleken met een jaar geleden is het aantal werklozen nu 46 duizend lager. Dat komt overeen met een daling van bijna vierduizend per maand.

Technische toelichting

Geregistreerde werklozen zijn mensen die bij een arbeidsbureau staan ingeschreven, direct beschikbaar zijn voor een baan van minstens twaalf uur per week en geen werk hebben of werk van minder dan twaalf uur per week. De cijfers over de geregistreerde werkloosheid zijn gebaseerd op de registratie van de arbeidsbureaus en de Enquête beroepsbevolking van het CBS, een steekproefonderzoek dat maandelijks onder ruim tienduizend mensen in Nederland wordt gehouden.

De geregistreerde werkloosheidscijfers hebben een onnauwkeurigheidsmarge omdat ze gebaseerd zijn op een steekproefonderzoek. Alleen uit grote veranderingen of uit veranderingen die zich gedurende een langere periode aftekenen mogen conclusies worden getrokken over de tendens van de werkloosheid.

Naast de maandelijkse cijfers van de geregistreerde werkloosheid, publiceert het CBS jaarlijks een breder scala van indicatoren van het onbenut arbeidsaanbod. Eén daarvan is de werkloze beroepsbevolking: mensen die niet of minder dan twaalf uur werken en actief zoeken naar werk voor twaalf uur of meer. Het Centraal Planbureau gebruikt dit cijfer voor economische analyses.

Een nog bredere afbakening van het onbenut arbeidsaanbod is: alle mensen die niet of minder dan twaalf uur werken en betaald werk voor twaalf uur of meer zouden willen hebben (ongeacht of men direct in staat is om te werken, op zoek is naar werk, enzovoorts).

Een andere indicatie van het arbeidspotentieel is het aantal mensen met een bijstands- of ww-uitkering.

Geregistreerde werklozen na verwijdering van seizoensinvloeden

Tabel 1
Indicatoren onbenut arbeidsaanbod

	1992	1996	1997	1998	1999	2000
	x 1 000					
Geregistreerde werkloosheid	336	440	375	287	221	188
Werkloze beroepsbevolking	411	494	438	348	292	267
Wil betaald werk hebben van ≥ 12 uur	974	1 117	1 020	914	805	700
Mensen met bijstand	480	481	437	397	363	.
Aantal ww-uitkeringen	214	386	355	306	249	204

Tabel 2
Geregistreeerde werklozen ¹⁾

	Jan.	Febr.	Maart	April	Mei	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Okt.	Nov.	Dec.
<i>x 1 000</i>												
<i>oorspronkelijke cijfers</i>												
1980	209	204	188	179	181	195	217	227	233	239	254	275
1981	289	290	285	273	272	289	318	330	337	352	369	398
1982	413	418	414	413	417	449	476	490	505	518	538	569
1983	583	591	587	583	585	619	632	639	633	625	629	639
1984	639	633	613	594	585	587	586	597	581	565	558	555
1985	558	552	528	506	494	489	503	514	502	494	495	501
1986	510	502	485	466	458	458	476	474	469	464	461	470
1987	473	469	456	438	427	429	453	460	460	463	466	482
1988	491	493	468	432	428	437	447	450	439	444	443	443
1989	441	432	421	405	395	407	418	417	400	391	383	382
1990	379	377	366	351	351	355	359	355	354	348	349	353
1991	356	360	343	332	323	332	333	332	321	321	323	322
1992	329	329	338	328	323	323	326	341	341	352	353	364
1993	382	391	400	387	394	394	416	421	438	448	453	480
1994	495	520	500	483	461	465	470	484	484	490	480	492
1995	484	497	477	465	446	445	453	453	450	451	459	463
1996	468	469	465	441	418	415	433	441	438	431	432	437
1997	429	415	399	381	376	378	379	372	351	349	336	340
1998	346	346	318	289	270	270	273	271	265	262	260	265
1999	263	265	246	227	216	209	213	212	211	206	189	201
2000	201	217	201	195	173	171	169	176	181	190	186	187
2001	184	176	155									
<i>verandering t.o.v. een jaar eerder</i>												
1981	80	86	97	94	91	94	101	103	104	113	115	123
1982	124	128	129	140	145	160	158	160	168	166	169	171
1983	170	173	173	170	168	170	156	149	128	107	91	70
1984	56	42	26	11	0	-32	-46	-42	-52	-60	-71	-84
1985	-81	-81	-85	-88	-91	-98	-83	-83	-79	-71	-63	-54
1986	-48	-50	-43	-40	-36	-31	-27	-40	-33	-30	-34	-31
1987	-37	-33	-29	-28	-31	-29	-23	-14	-9	-1	5	12
1988	18	24	12	-6	1	8	-6	-10	-21	-19	-23	-39
1989	-50	-61	-47	-27	-33	-30	-29	-33	-39	-53	-60	-61
1990	-62	-55	-55	-54	-44	-52	-59	-62	-46	-43	-34	-29
1991	-23	-17	-23	-19	-28	-23	-26	-23	-33	-27	-26	-31
1992	-27	-31	-5	-4	0	-9	-7	9	20	31	30	42
1993	53	62	62	59	71	71	90	80	97	96	100	116
1994	113	129	100	96	67	71	54	63	46	42	27	12
1995	-11	-23	-23	-18	-15	-20	-17	-31	-34	-39	-21	-29
1996	-16	-28	-12	-24	-28	-30	-20	-12	-12	-20	-27	-26
1997	-39	-54	-66	-60	-42	-37	-54	-69	-87	-82	-96	-97
1998	-83	-69	-81	-92	-106	-108	-106	-101	-86	-87	-76	-75
1999	-83	-81	-72	-62	-54	-61	-60	-59	-54	-56	-71	-64
2000	-62	-48	-45	-32	-43	-38	-44	-36	-30	-16	-3	-14
2001	-17	-41	-46									
<i>na verwijdering van seizoensinvloeden</i>												
1990	365	359	356	357	366	367	365	358	357	349	350	347
1991	343	342	334	338	338	345	339	334	324	322	324	315
1992	316	311	328	333	339	336	332	343	344	353	354	357
1993	368	374	390	392	411	407	423	423	441	449	454	472
1994	481	502	491	489	478	479	476	486	487	491	480	484
1995	470	480	467	470	463	459	460	455	452	451	459	455
1996	456	451	455	446	435	430	440	443	441	431	433	428
1997	416	398	390	386	393	393	386	373	353	348	336	330
1998	333	328	309	294	287	285	280	273	267	262	260	256
1999	250	248	238	231	233	223	221	214	213	206	189	192
2000	188	199	193	200	190	185	177	178	183	189	186	179
2001	171	158	147									
<i>gemiddelde verandering per maand in de laatste drie maanden</i>												
1992	-2	-4	4	6	9	3	0	1	3	7	4	4
1993	5	7	11	8	12	6	10	4	11	9	10	10
1994	11	16	6	3	-8	-4	-4	3	3	5	-2	-1
1995	-7	0	-6	0	-6	-3	-3	-3	-2	-3	1	1
1996	2	-3	0	-3	-5	-8	-2	3	4	-3	-3	-4
1997	-5	-12	-13	-10	-2	1	0	-7	-13	-13	-12	-8
1998	-5	-3	-7	-13	-14	-8	-5	-5	-6	-6	-4	-4
1999	-4	-4	-6	-6	-5	-5	-3	-6	-3	-5	-8	-7
2000	-6	3	0	4	-3	-3	-8	-4	-1	4	3	-1
2001	-6	-9	-11									

¹⁾ Tot en met 1987 maandcijfers, vanaf 1988 driemaandsgemiddelden opgenomen onder de middelste maand.

Bron: CBS, Statistiek geregistreeerde werkloosheid.

Tabel 3
Geregisteerde werklozen naar geslacht, leeftijd en duur inschrijving

	Geslacht		Leeftijd			Duur inschrijving		Totaal
	man	vrouw	16-24 jaar	25-34 jaar	35-64 jaar	<1 jaar	≥1 jaar	
<i>x 1 000</i>								
1992	195	141	76	113	147	171	165	336
1993	240	175	100	142	173	227	188	415
1994	283	203	104	168	213	242	244	486
1995	260	204	89	159	215	217	247	464
1996	240	201	75	145	220	219	221	440
1997	199	176	54	119	201	180	195	375
1998	155	132	40	86	160	132	155	287
1999	115	106	32	62	127	110	111	221
2000	98	90	23	49	115	106	82	188
Febr.'00-apr.'00	109	92	27	47	127	114	87	201
Febr.'01-apr.'01	86	69	19	36	99	95	60	155
<i>in % van de beroepsbevolking</i>								
1992	4,9	6,1	7,5	5,6	4,5			5,3
1993	6,0	7,3	10,1	6,9	5,1			6,5
1994	7,0	8,3	11,1	8,2	6,2			7,5
1995	6,4	8,1	10,0	7,6	6,0			7,0
1996	5,9	7,8	8,6	6,8	6,0			6,6
1997	4,8	6,5	6,2	5,6	5,2			5,5
1998	3,7	4,8	4,8	4,0	4,0			4,1
1999	2,7	3,7	3,6	2,9	3,1			3,1
2000*	2,3	3,1	2,7	2,4	2,7			2,6
Febr.'00-apr.'00	2,5	3,1	3,0	2,3	3,0			2,8
Febr.'01-apr.'01*	2,0	2,4	2,2	1,7	2,3			2,1

Bron: CBS, Statistiek geregisteerde werkloosheid.

Meer werknemers volgen bedrijfsopleiding (22 mei 2001)

Vier op de tien werknemers in de particuliere sector hebben in 1999 één of meer bedrijfsopleidingen gevolgd. Het betreft in totaal anderhalf miljoen mensen. Het aandeel werknemers dat een bedrijfsopleiding volgt is sterk toegenomen. In 1993 nam slechts een kwart van de werknemers deel aan een bedrijfsopleiding. Uit cijfers van het CBS blijkt verder dat het bedrijfsleven in 1999 in totaal circa 6,8 miljard gulden (3 miljard euro) heeft uitgegeven aan opleidingen, gemiddeld bijna 1 800 gulden per werknemer.

Minder verschil tussen grote en kleine bedrijven

Bij kleine bedrijven volgen werknemers nu bijna net zo vaak een bedrijfsopleiding als bij grote bedrijven. In 1999 nam 37 procent van de werknemers in bedrijven met 10–99 werknemers deel aan een opleiding. Dat is nog maar weinig minder dan bij grote bedrijven (500 of meer werknemers), waar 42 procent van de werknemers een opleiding volgde. In 1993 was het aandeel werknemers met een opleiding bij de grote bedrijven nog tweemaal zo hoog als bij de kleine bedrijven. In 1999 was verder de deelname in de middelgrote bedrijven (100–499 werknemers) het grootst, namelijk 45 procent.

Bedrijven hebben in 1999 ruim 6,8 miljard gulden aan opleidingen besteed, 2,7 procent van hun arbeidskosten. In 1993 was dit minder, namelijk 1,8 procent van de arbeidskosten. De grote bedrijven geven nog steeds het meest uit aan opleidingen voor hun werknemers, met ruim 2200 gulden per werknemer. De kleine bedrijven besteden hieraan met 1300 gulden per werknemer aanzienlijk minder. Het verschil tussen grote en kleine bedrijven in uitgaven is dus veel groter dan het verschil in deelname.

Veel scholing in de financiële sector

De opleidingsinspanning is het grootst bij de financiële instellingen. Daar volgde in 1999 tweederde van de werknemers een opleiding en werd er bijna 5 procent van de arbeidskosten aan uitgegeven. Ook de energie- en waterleidingbedrijven en de delfstoffenwinning zijn sectoren waar veel aan bedrijfsopleidingen wordt gedaan. In de horeca wordt het minst aan scholing gedaan. Drie op de tien werknemers in deze sector volgden in 1999 een opleiding. Hieraan werd iets minder dan 2 procent van de arbeidskosten besteed.

Technische toelichting

Het onderzoek naar bedrijfsopleidingen over het jaar 1999 is uitgevoerd onder een steekproef van bedrijven met 10 of meer werknemers in de particuliere sector. De uitkomsten hebben betrekking op ruim 3,8 miljoen werknemers. De gegevens betreffen (interne en externe) bedrijfsopleidingen die worden ondersteund door de werkgever (in de vorm van tijd of geld). Niet meegeteld zijn opleidingen in het kader van het leerlingwezen en opleidingen op de werkplek. Ook deelname aan opleidingssoorten zoals congressen, seminars, georganiseerde groepsdiscussies en zelfstudie is niet meegeteld. In de uitgaven aan opleidingen zijn ook de arbeidskosten van opleidingsuren onder werktijd meegerekend, alsmede de arbeidskosten van het opleidingspersoneel. Het voorgaande onderzoek naar Bedrijfsopleidingen betrof het jaar 1993.

Tabel 1
Werknemers die interne en externe opleidingen volgen

	1999		1993	
	x 1 000	%	x 1 000	%
Totaal	1 559	41	841	26
Bedrijfstak				
Delfstoffenwinning	5	60	.	.
Industrie	341	40	212	24
Energie- en waterleidingbedrijven	16	47	16	37
Bouwnijverheid	179	58	68	24
Handel	304	37	144	22
Horeca	39	32	14	16
Vervoer en communicatie	154	40	.	.
Financiële instellingen	140	65	85	46
Zakelijke dienstverlening ¹⁾	317	36	141	20
Cultuur en overige dienstverlening	64	39		
Bedrijfsgrootte				
10– 99 werknemers	544	37	172	15
100–499 werknemers	354	45	190	27
500 en meer werknemers	661	42	479	36

¹⁾ In 1993 inclusief Cultuur en overige dienstverlening.

Tabel 2
Uitgaven aan interne en externe opleidingen

	1999			1993		
	<i>mln gld</i>	<i>% van arbeidskosten</i>	<i>gld per werknemer</i>	<i>mln gld</i>	<i>% van arbeidskosten</i>	<i>gld per werknemer</i>
Totaal	6 805	2,7	1 790	3 433	1,8	1 070
Bedrijfstak						
Delfstoffenwinning	36	3,2	4 140	.	.	.
Industrie	1 436	2,2	1 680	1 028	1,7	1 160
Energie- en waterleidingbedrijven	86	2,8	2 600	75	2,2	1 690
Bouwnijverheid	503	2,2	1 620	143	0,8	510
Handel	936	2,2	1 140	370	1,2	560
Horeca	82	1,9	670	22	0,7	250
Vervoer en communicatie	791	2,8	2 070	.	.	.
Financiële instellingen	978	4,8	4 530	547	3,7	2 930
Zakelijke dienstverlening ¹⁾	1 739	3,3	1 960	492	1,4	710
Cultuur en overige dienstverlening	217	2,2	1 320	.	.	.
Bedrijfsgrootte						
10– 99 werknemers	1 868	1,8	1 280	494	0,8	420
100–499 werknemers	1 429	2,8	1 810	612	1,3	870
500 en meer werknemers	3 508	3,8	2 250	2 327	3,0	1 750

¹⁾ In 1993 inclusief Cultuur en overige dienstverlening.

Vertrouwen consumenten niet verder gedaald (23 mei 2001)

Na vier maanden van dalingen is het consumentenvertrouwen in mei niet verder teruggelopen. Dit komt vooral omdat de consument iets minder pessimistisch is over het economisch klimaat dan in april. De koopbereidheid, de andere component van het consumentenvertrouwen, blijft net als de afgelopen maanden stabiel. Dit blijkt uit het Consumenten Conjunctuur Onderzoek van het CBS.

Consument iets minder pessimistisch over economisch klimaat

De stabilisatie van het vertrouwen is vrijwel geheel toe te schrijven aan een iets minder pessimistisch oordeel over het economisch klimaat. Dit is één van de twee onderdelen waarmee het consumentenvertrouwen gemeten wordt. Vooral de verwachtingen voor de komende twaalf maanden zijn minder negatief dan in april. In april was nog bijna de helft van de consumenten pessimistisch over het economisch klimaat. In mei verwacht iets minder dan veertig procent van de ondervraagden een verdere verslechtering. Net als vorige maand voorziet slechts één op de tien een verbetering in de komende tijd.

Ook over de arbeidsmarkt is de consument iets positiever dan vorige maand. In april waren er voor het eerst sinds ruim twee jaar meer huishoudens die een stijging van de werkloosheid voorsagen dan huishoudens die een verdere daling verwachtten. In mei zijn beide groepen huishoudens vrijwel even groot.

Koopbereidheid stabiel

Ondanks de veranderingen in het oordeel over het economisch klimaat is de koopbereidheid in de eerste vijf maanden van 2001 nagenoeg stabiel. Wel ligt hij op een lager niveau dan in 2000. Dit

onderdeel van het consumentenvertrouwen wordt gebaseerd op de mening van huishoudens over hun eigen financiën en over het doen van grote uitgaven. Ten opzichte van april vinden huishoudens de tijd iets gunstiger voor het doen van grote aankopen, zoals televisies, koelkasten en computers. De mening van de consument over de eigen financiële situatie is in mei vrijwel ongewijzigd.

Technische toelichting

De index van het consumentenvertrouwen geeft aan in hoeverre huishoudens vinden dat het economisch gezien beter of slechter gaat. Het consumentenvertrouwen wordt bepaald op basis van de mening van huishoudens over het algemene economische klimaat en over de eigen koopbereidheid. Maandelijks worden hierover in het Consumenten Conjunctuuronderzoek vijf vragen gesteld aan ongeveer duizend personen.

De ondervraagden kunnen vinden dat het beter gaat (de 'optimisten'), dat het slechter gaat (de 'pessimisten') of dat de situatie gelijk blijft. Als er evenveel optimistische als pessimistische consumenten zijn, heeft de index de waarde nul. Een waarde van tien betekent dat de optimisten een meerderheid van tien procent hebben ten opzichte van de pessimisten.

Twee van de vragen gaan over de economische situatie in het algemeen. Het CBS berekent uit de antwoorden hierop de indicator van het economisch klimaat. De overige drie vragen gaan over de financiële situatie van het eigen huishouden. Daaronder is ook de vraag of de tijd gunstig is voor aankopen van duurzame goederen. De antwoorden op deze drie vragen worden samengevat in de indicator van de koopbereidheid.

Het Consumenten Conjunctuur Onderzoek wordt vanaf mei 2000 medegefinancierd door de Europese Gemeenschap.

Tabel 1

Consumentenvertrouwen, economisch klimaat, koopbereidheid en grote aankopen: saldo van positieve en negatieve antwoorden (oorspronkelijke reeks)

	Consumentenvertrouwen	Economisch klimaat	Koopbereidheid	w.o. grote aankopen
2000				
januari	28	34	24	38
februari	24	25	24	35
maart	25	27	23	36
april	26	30	24	36
mei	25	26	24	37
juni	27	27	27	43
juli	25	25	25	42
augustus	26	24	27	41
september	24	23	25	38
oktober	23	21	24	35
november	17	14	19	29
december	19	14	22	34
2001				
januari	15	10	19	22
februari	11	-1	19	21
maart	5	-13	18	25
april	0	-26	17	21
mei	3	-20	17	25

Tabel 2

Detailgegevens economisch klimaat: saldo van positieve en negatieve antwoorden (oorspronkelijke reeks)

	Economisch klimaat		
	afgelopen jaar	komend jaar	totaal
2000			
januari	47	21	34
februari	38	12	25
maart	38	17	27
april	40	19	30
mei	38	14	26
juni	37	16	27
juli	35	14	25
augustus	35	14	24
september	36	10	23
oktober	33	9	21
november	25	2	14
december	24	4	14
2001			
januari	27	-7	10
februari	16	-18	-1
maart	5	-32	-13
april	-13	-40	-26
mei	-12	-27	-20

Tabel 3

Consumentenvertrouwen, economisch klimaat, koopbereidheid en grote aankopen: saldo van positieve en negatieve antwoorden (na verwijdering van seizoeninvloeden)

	Consumentenvertrouwen	Economisch klimaat	Koopbereidheid	w.o. grote aankopen
2000				
januari	26	30	24	37
februari	25	28	23	35
maart	26	29	24	35
april	27	33	23	36
mei	24	26	23	35
juni	26	27	25	36
juli	22	22	22	35
augustus	23	21	24	34
september	21	18	23	37
oktober	22	18	25	38
november	21	18	23	38
december	24	19	27	47
2001				
januari	14	7	18	20
februari	12	2	18	22
maart	6	-12	18	25
april	0	-23	16	21
mei	2	-20	17	22

Kwartaaloverzicht arbeidsmarkt 2001/2

Quarterly labour market review 2001/2

A.W.F. Corpeleijn

De economische groei is in het eerste kwartaal van 2001 teruggevallen, maar de ontwikkelingen op de arbeidsmarkt zijn positief gebleven. De geregistreerde werkloosheid is verder gedaald. De meest recente gegevens over banen en vacatures wijzen op een verdere groei van de werkgelegenheid.

Conjuncturele achtergrond

De afgelopen maanden zijn de vooruitzichten voor de economische groei in de westerse wereld, in het bijzonder in de Verenigde Staten, verslechterd. Voor Nederland echter zijn de verwachtingen nog steeds gunstig. Het Centraal Planbureau verwacht voor dit jaar een economische groei van 3,25 procent. Dat is iets minder dan vorig jaar, maar toch aanzienlijk. Het vertrouwen van consumenten in de economie is in de eerste vier maanden van dit jaar gedaald, maar in mei niet verder teruggelopen. De koopbereidheid was in de eerste vijf maanden van 2001 nagenoeg stabiel, zij het op een lager niveau dan in 2000.

De tot nu toe beschikbare gegevens voor het eerste kwartaal van 2001 wijzen op een terugval van de economische groei en van de industriële productie, deels door incidentele factoren.

De economische groei in het eerste kwartaal van 2001 kwam uit op 2,0 procent, in vergelijking met hetzelfde kwartaal van vorig jaar. Dit cijfer is het laagste van de afgelopen vijf jaar. De groei is ook beduidend lager dan de gemiddelde groei van 3,9 procent in 2000. Zowel bij de binnenlandse bestedingen als bij de uitvoer vertraagde het stijgingstempo. De bestedingen aan duurzame consumptiegoederen daalden substantieel doordat er minder nieuwe personenauto's werden gekocht. In het vierde kwartaal van vorig jaar daarentegen werden er juist veel auto's gekocht. Een en ander hangt samen met de BTW-verhoging per 1 januari 2001.

In het eerste kwartaal van 2001 was de industriële productie 1,8 procent groter dan in het eerste kwartaal van 2000. Dit stijgingspercentage is lager dan dat van de voorgaande kwartalen. Vooral in januari was de productie laag, terwijl in december vorig jaar daarentegen de productie hoog was. Verondersteld wordt dat de lagere groei van begin dit jaar voor een deel is toe te schrijven aan de BTW-verhoging per 1 januari 2001, waardoor een deel van de productie van januari naar voren kan zijn gehaald.

Banen en arbeidsvolume van werknemers

Cijfers over de werkgelegenheid op basis van de Arbeidsrekeningen zijn bij de afsluiting van dit overzicht beschikbaar tot en met het vierde kwartaal van 2000.

Volgens deze voorlopige cijfers is de groei van de werkgelegenheid in de loop van 2000 slechts weinig afgezwakt. In het vierde kwartaal van 2000 was het aantal banen van werknemers 205 duizend groter dan in het vierde kwartaal van 1999, een toename met 2,8 procent. Daarmee blijft de banengroei hoog. De banengroei ligt al sinds 1998 rond drie procent per jaar of iets daarboven. In 2000 was de banengroei geringer dan in 1998 en begin 1999, maar het groeitempo bleef hoog.

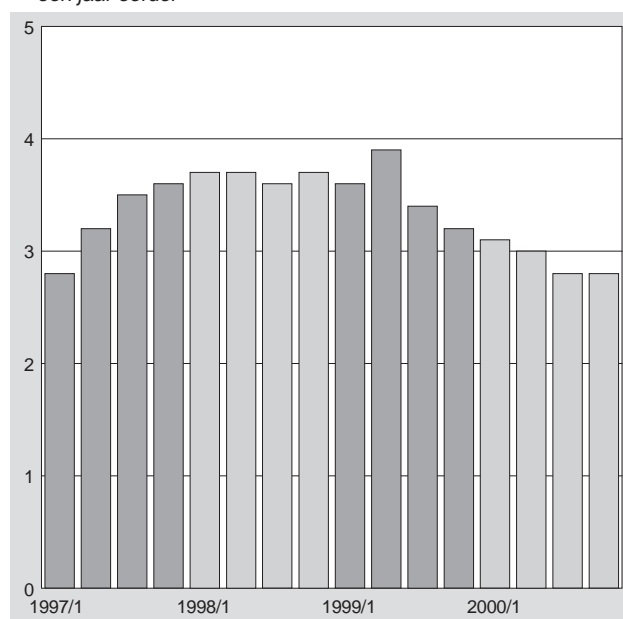
In het vierde kwartaal van 2000 was de werkgelegenheid uitgedrukt in arbeidsjaren (voltijdequivalenten) 158 duizend arbeidsjaren of 2,8 procent groter dan in dezelfde periode van 1999. De groei van het arbeidsvolume lag sinds het tweede kwartaal van

1997 tussen 3 en 4 procent per jaar. De meest recente kwartaalcijfers liggen iets onder 3 procent, maar zijn historisch gezien nog altijd zeer hoog.

De groei van het arbeidsvolume tussen het vierde kwartaal van 1999 en dat van 2000 was het sterkst in de commerciële diensten. Relatief was de werkgelegenheidsgroei het grootst bij de horeca (6 procent), de financiële instellingen, de zakelijke dienstverlening, en de handel (elk 4 procent). Veel lager was de groei in de nijverheid en in de quartaire sector.

De werkgelegenheidscijfers van de arbeidsrekeningen (banen en arbeidsvolume) laten dus voor 2000 een aanhoudende sterke groei zien, ook al is het groeitempo wat lager dan in 1998 en 1999. De vermindering van de groei is beperkt. De Enquête Beroepsbevolking laat voor het jaar 2000, zoals in het vorige kwartaaloverzicht vermeld, een wat sterkere afzakking van de groei van de werkzame beroepsbevolking zien.

1. *Arbeidsvolume van werknemers in arbeidsjaren, procentuele veranderingen per kwartaal ten opzichte van dezelfde periode een jaar eerder*

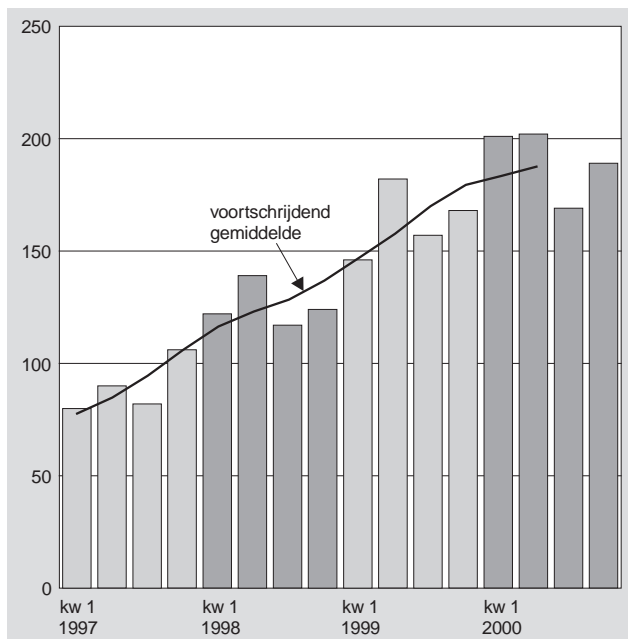

Vacatures

Eind december 2000 stonden 189 duizend vacatures open bij particuliere bedrijven en instellingen. Dat is 20 duizend meer dan op het eind van het voorafgaande kwartaal, en 21 duizend meer dan een jaar eerder (eind 1999). Na de voor het seizoen gebruikelijke daling van het aantal vacatures tussen eind juni en eind september 2000 is in het laatste kwartaal van 2000 het aantal vacatures weer vrij sterk toegenomen. Dit betekent dat het aantal openstaande vacatures nog steeds een stijgende tendens vertoont.

Het aantal openstaande vacatures hangt samen met de economische groei. In 1990 kende Nederland een hoogconjunctuur. Het aantal vacatures bereikte eind maart van dat jaar een niveau van 134 duizend. Daarna liep de economische groei terug en nam het aantal vacatures af tot slechts 33 duizend in de tweede helft van

2. Openstaande vacatures particuliere bedrijven, einde kwartaal, x 1 000

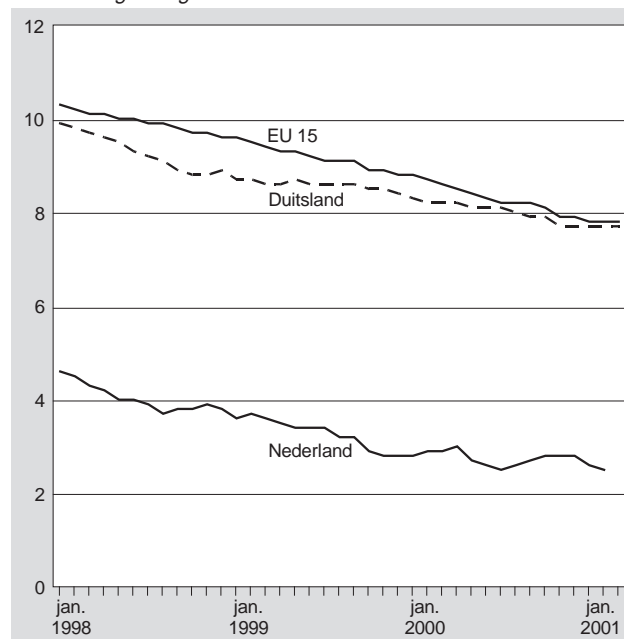
1993. Sindsdien is de economische groei toegenomen en heeft het aantal vacatures een stijgende tendens. De aantallen openstaande vacatures lagen reeds in 1999 op een hoger niveau dan in 1990 het geval was.

In de enquête waarop genoemde cijfers zijn gebaseerd, is een vacature omschreven als: een arbeidsplaats waarvoor binnen of buiten het bedrijf of de instelling personeel wordt gezocht dat onmiddellijk of zo spoedig mogelijk geplaatst kan worden. Hieronder vallen ook vacatures waarvoor gesprekken worden gevoerd met sollicitanten of waarvoor tijdelijk personeel wordt gezocht.

Werkloosheid

De geregistreerde werkloosheid is in de jaren 1997–1999 sterk gedaald en kwam in november 1999 onder de 200 duizend, voor het eerst sinds bijna twintig jaar. In 2000 ging de geregistreerde werkloosheid wat op en neer, zonder dat er een sterk dalende trend was. In het vierde kwartaal van 2000 bedroeg het aantal geregistreerde werklozen 186 duizend, dat is slechts 3 duizend minder dan een jaar eerder. In het begin van 2001 is de geregistreerde werkloosheid verder gedaald. Het meest recente cijfer, het drie-maandsgemiddelde van februari–april 2001 bedraagt 155 duizend, en na seizoenscorrectie 147 duizend.

3. Werkloosheid in de EU, in procenten van de beroepsbevolking, seizoen gecorrigeerd

In de Europese Unie bleef de werkloosheid in het eerste kwartaal van 2001 stabiel. Het voor seizoen gecorrigeerde werkloosheidspercentage bedroeg voor de vijftien EU-landen 7,8 procent, zowel in januari als in februari en maart. In maart 2000 was het cijfer nog 8,5 procent, en in maart 1999 9,4 procent. De daling van de laatste jaren kwam dus in het eerste kwartaal van 2001 tot stilstand. In Duitsland en België bleef de werkloosheid in het eerste kwartaal van 2001 ongewijzigd. De EU-cijfers betreffen de werkloosheid volgens de internationale definitie, dat wil zeggen personen van 15 jaar en ouder zonder werk, die beschikbaar zijn om binnen twee weken een werkkring te aanvaarden en in de voorafgaande vier weken naar werk hebben gezocht.

Summary

The Dutch economy continued its strong growth in 2000, but GDP growth rate is expected to slow down this year. In recent years the labour market has been characterised by a strong growth in employment, while unemployment has fallen substantially, especially in the period 1997–1999. The strong growth in employment continued to the end of 2000. Registered unemployment fell further in the first quarter of 2001. According to the national definition 176,000 people were registered as unemployed in this quarter, 41,000 fewer than in the same period last year.

Incidentele loonontwikkeling van werknemers, 1995–1999

Development of non-contractual wages of employees, 1995–1999

drs. E. Schulte Nordholt¹⁾

Samenvatting

In dit artikel worden de resultaten gepresenteerd van de statistiek Incidentele loonontwikkeling, die het CBS opnieuw heeft opgezet. De incidentele loonontwikkeling wordt gedefinieerd als het verschil tussen de ontwikkeling van de feitelijk verdiende lonen en de ontwikkeling van de lonen zoals overeengekomen in cao's. De berekening van de incidentele loonontwikkeling loopt via indexcijfers. De verdiende lonen die zijn gebruikt zijn afkomstig uit de Enquête werkgelegenheid en lonen (EWL) en de cao-lonen uit de statistiek Indexcijfers van cao-lonen. Er is gekeken naar uurlonen en maandlonen, beide exclusief bijzondere beloningen. Aangezien in de onderzochte periode (1995–1999) de gemiddelde jaarlijkse arbeidsduur is afgenomen, zijn de uurlonen meer gestegen dan de maandlonen. Dit heeft een effect op de berekende incidentele loonontwikkeling en daarom worden beide benaderingen (uurlonen en maandlonen) naast elkaar gepresenteerd. De incidentele uurloonontwikkeling in Nederland ligt in de onderzochte periode gemiddeld op 0,5 procent per jaar, maar er bestaan grote verschillen tussen de onderzochte jaarovergangen en de onderscheiden bedrijfstakken en sectoren (particuliere bedrijven/gesubsidieerde sector/overheid). De groep werknemers die op de arbeidsmarkt werkzaam is gebleven, heeft gemiddeld een incidentele uurloonontwikkeling van 2,3 procent per jaar.

1. Inleiding

In april 2000 is begonnen met de heropzet van de statistiek Incidentele loonontwikkeling. Tot en met verslagjaar 1994 werden door het CBS gegevens over de incidentele loonontwikkeling verstrekt. Voor latere verslagjaren zijn nog geen officiële aparte CBS-cijfers gepubliceerd over de incidentele loonontwikkeling. Wel is over 1995–1996 onderzoek gedaan door Walschots (1998). Verschillende ministeries alsmede het CPB hebben behoefte aan deze statistiek en hebben daarom aangegeven graag te zien dat het CBS weer met actuele cijfers komt over de incidentele loonontwikkeling. Het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties heeft in het voorjaar van 1999 een onderzoek uit laten voeren naar de mogelijkheden voor een statistiek Incidentele loonontwikkeling (Micromacro Consultants, 1999). Dit onderzoek is, evenals Walschots (1998), belangrijke achtergrondinformatie voor het project Incidentele loonontwikkeling geweest. De statistiek Incidentele loonontwikkeling is opnieuw opgezet en de incidentele loonontwikkeling voor de periode 1995–1999 is in kaart gebracht.

2. Het begrip incidentele loonontwikkeling

De incidentele loonontwikkeling wordt gedefinieerd als het verschil tussen de ontwikkeling van de feitelijk verdiende lonen en de ontwikkeling van de lonen zoals overeengekomen in cao's en vergelijkbare collectieve regelingen. De berekening van de incidentele loonontwikkeling loopt via indexcijfers. Eerst worden mutaties van verdiende lonen en cao-lonen afzonderlijk bepaald en vervolgens

worden deze twee mutaties met elkaar vergeleken. De incidentele loonontwikkeling is van belang voor de onderhandelingen tussen werkgevers en werknemers over de arbeidsvoorwaarden. De hoogte van de incidentele loonontwikkeling wordt onder andere beïnvloed door veranderingen in de samenstelling van het personeelsbestand, bevorderingen, bijzondere beloningen en individuele toeslagen. Een hoog incidenteel loon kan wijzen op spanningen op de arbeidsmarkt. Als de vraag naar arbeid het aanbod van arbeid overtreft, kunnen werkgevers geneigd zijn werknemers meer toeslagen te geven, waardoor het incidenteel loon toeneemt.

3. Uitkomsten

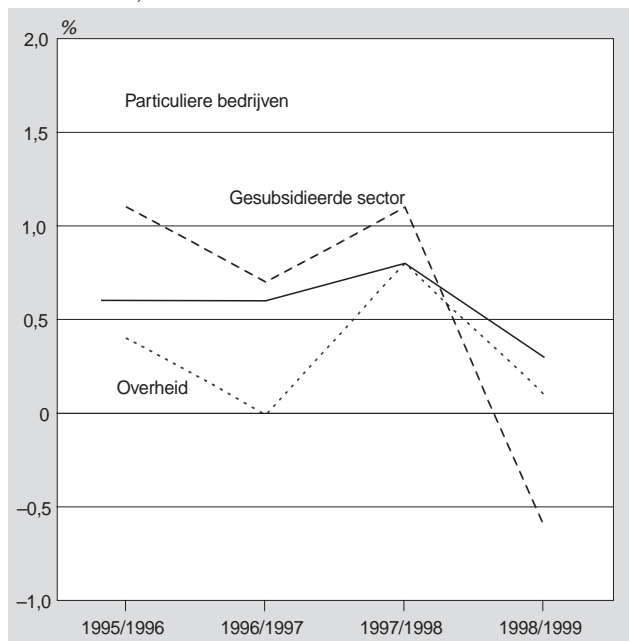
De uitkomsten over de periode 1995–1999 staan in de tabellen 1 tot en met 4. Het betreft hier resultaten voor werknemers naar cao-sector (particuliere bedrijven/gesubsidieerde sector/overheid en de cao-sector overheid onderverdeeld naar de acht onderhandelingssectoren) en bedrijfstak. De tabellen 1 en 2 bevatten de resultaten voor alle werknemers, terwijl de tabellen 3 en 4 de resultaten voor de zogenaamde blijvers en baanwisselaars op de arbeidsmarkt bevatten. In de tabellen 1 en 3 gaat het om uurlonen, terwijl het in de tabellen 2 en 4 om maandlonen gaat. Gezien de nauwkeurigheid van de gebruikte gegevens uit de EWL en de statistiek Indexcijfers van cao-lonen zijn de cijfers over de incidentele loonontwikkeling weergegeven in één cijfer achter de komma. De incidentele uurloonontwikkeling in Nederland ligt in de onderzochte periode gemiddeld op 0,5 procent per jaar. Een deel van deze ontwikkeling wordt veroorzaakt door het zogenaamde structuureffect. De Nederlandse werknemerspopulatie verandert namelijk qua leeftijds- en opleidingssamenstelling. De groep werknemers die op de arbeidsmarkt werkzaam is gebleven (blijvers en baanwisselaars) heeft gemiddeld een incidentele uurloonontwikkeling van 2,3 procent per jaar.

Er zijn grote verschillen in de incidentele loonontwikkeling tussen bedrijfstakken, tussen cao-sectoren en tussen de onderhandelingssectoren binnen de sector overheid. In Figuur 1 is de incidentele uurloonontwikkeling voor alle werknemers naar cao-sector weergegeven. Opmerkelijk is dat de incidentele loonontwikkeling van de verschillende cao-sectoren eenzelfde trend vertoont, maar dat de onderlinge verhouding van de incidentele loonontwikkeling tussen deze sectoren fluctueert. De incidentele loonontwikkeling is in 1997/1998 1,1 procent voor de gesubsidieerde sector, terwijl de andere twee sectoren een incidentele loonontwikkeling van 0,8 procent vertonen. In 1998/1999 is de incidentele loonontwikkeling bij de particuliere bedrijven het hoogst: 0,3 procent. Voor die jaarovergang bedraagt de incidentele loonontwikkeling bij de overheid 0,1 procent en heeft de gesubsidieerde sector een negatieve incidentele loonontwikkeling: –0,6 procent.

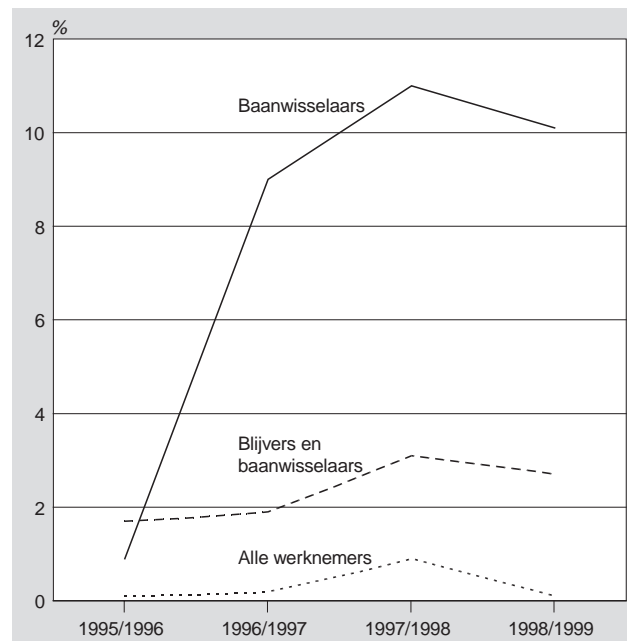
In de tabellen 1 tot en met 4 zijn ook de gegevens naar bedrijfstakken te vinden. Ook als de gemiddelde incidentele loonontwikkeling over de gehele periode 1995–1999 wordt bekeken, resulteren forse verschillen tussen bedrijfstakken, tussen cao-sectoren en binnen de sector overheid tussen de acht onderhandelingssectoren. Voorts blijkt uit de genoemde tabellen dat het soms veel verschil maakt of naar uurlonen dan wel naar maandlonen wordt gekeken. In de onderzochte periode (1995–1999) is de gemiddelde jaarlijkse arbeidsduur afgenomen en daarom zijn de uurlonen meer gestegen dan de maandlonen. Uurlonen en maandlonen kunnen daarom het beste naast elkaar worden ge-

¹⁾ Naast de auteur hebben de volgende personen aan het onderzoek gewerkt: F.J. Planting, J.R. Terpstra en M. Zuidervijk.

1. Incidentele uurloonontwikkeling voor alle werknemers naar cao-sector, december 1995–december 1999

2. Incidentele maandloonontwikkeling naar arbeidsmarktstatus, december 1995–december 1999

presenteerd, zodat het effect van arbeidstijdverkorting op de incidentele loonontwikkeling duidelijk wordt.

Er kan onderscheid worden gemaakt tussen alle werknemers op de arbeidsmarkt, de groep werknemers die op de arbeidsmarkt werkzaam is gebleven (de blijvers en baanwisselaars) en de baanwisselaars apart. In Figuur 2 is de incidentele maandloonontwikkeling naar arbeidsmarktstatus weergegeven. Uit Figuur 2 blijkt dat de incidentele loonontwikkeling voor de groep werknemers die op de arbeidsmarkt werkzaam is gebleven voor alle jaarovergangen hoger is dan die voor alle werknemers gezamenlijk. Verder blijkt uit Figuur 2 dat de groep werknemers die van baan is gewisseld over het algemeen een hogere incidentele loonontwikkeling heeft dan de overige werknemers die op de arbeidsmarkt werkzaam zijn gebleven. In 1998/1999 bedraagt de incidentele loonontwikkeling voor alle werknemers gezamenlijk 0,1 procent, die voor de groep werknemers die op de arbeidsmarkt werkzaam is gebleven 2,7 procent en die voor de baanwisselaars 10,1 procent. De lage incidentele loonontwikkeling voor alle werknemers gezamenlijk wordt veroorzaakt door de instroom van nieuwe werknemers die een drukkend effect hebben op de ontwikkeling van de verdiende lonen. De hoge incidentele maandloonontwikkeling voor baanwisselaars hangt samen met de toename van de gemiddelde arbeidsduur voor deze groep.

4. Methode

De verdiende lonen en arbeidsduurgegevens die in het onderzoek zijn gebruikt, zijn afkomstig uit het werknemersdeel van de Enquête werkgelegenheid en lonen (EWL) en de cao-lonen uit de statistiek Indexcijfers van cao-lonen. Er is gekeken naar zowel uurlonen als maandlonen. Het maandloon is het regelmatig betaalde bruto loon vóór aftrek van werknemerspremies voor pensioen en vut. Het uurloon is het loon per uur, berekend door het maandloon exclusief overwerk te delen door 1/12 van de jaarlijkse arbeidsduur. De incidentele loonontwikkeling is zowel berekend op basis van de uurlonen als op basis van de maandlonen, beide exclusief bijzondere beloningen. Veranderingen in de jaarlijkse gemiddelde arbeidsduur hebben een verschillend effect op het uur- en maandloon; in het uurloon is de arbeidsduur verdisconteerd. Omdat dit ook effect heeft op de berekende incidentele loonontwikkeling, worden beide benaderingen gepubliceerd.

Wat ontbreekt aan de in de SEM gepubliceerde EWL-cijfers (CBS, 1998, 1999, 2000a en 2000b) is dat deze gegevens niet op werk-

nemersniveau volgtijdelijk vergelijkbaar zijn gemaakt. Met volgtijdelijk vergelijkbaar maken wordt bedoeld dat de gegevens van een tweetal opeenvolgende verslagjaren onderling vergelijkbaar zijn gemaakt door het oudste jaar aan te passen aan de geldende SBI-codes in het nieuwste jaar. Bedrijven worden voor het bepalen van de SBI-code getypeerd naar hoofdactiviteit. Aangezien wijzigingen van jaar op jaar in de SBI-code aanzienlijk zijn, heeft het geen zin op niet volgtijdelijk vergelijkbaar gemaakte gegevens mutaties van de verdiende lonen te berekenen voor de bepaling van de incidentele loonontwikkeling. De incidentele loonontwikkeling kan namelijk worden gekarakteriseerd als een verschil van twee mutaties en is daarmee tamelijk gevoelig voor het al dan niet volgtijdelijk vergelijkbaar maken.

Om bovengenoemde reden zijn in het kader van de statistiek Incidentele loonontwikkeling de EWL-gegevens op werknemersniveau geautomatiseerd volgtijdelijk vergelijkbaar gemaakt. Vervolgens zijn deze EWL-gegevens opgehoogd naar de wel beschikbare volgtijdelijk vergelijkbaar gemaakte EWL-bedrijfsgegevens. De gehanteerde mutaties van de verdiende lonen kunnen hierdoor in sommige bedrijfstakken enigszins verschillen van mutaties bepaald op basis van eerder in de SEM gepubliceerde EWL-cijfers.

Bij het volgtijdelijk vergelijkbaar maken wordt van twee opeenvolgende jaren telkens het oudste jaar aangepast aan de in het nieuwste jaar geldende SBI-indeling van de bedrijven. Er kan bij het volgtijdelijk vergelijkbaar maken onderscheid worden gemaakt tussen bedrijven die anders worden getypeerd in het nieuwste jaar, bedrijfsfusies en bedrijfssplitsingen. Alle in de EWL waargenomen werknemers bij bedrijven die in zijn geheel muteren naar een andere SBI-code (bedrijven die anders worden getypeerd in het nieuwste jaar en bedrijven die betrokken zijn bij fusies) krijgen bij het volgtijdelijk vergelijkbaar maken in het oudste jaar reeds de nieuwe SBI-code. Bij (clusters van) bedrijfssplitsingen is bekend in welke verhouding bedrijven splitsen. Voor splitsingen wordt geprobeerd door middel van koppelingen op werknemersniveau zo veel mogelijk na te gaan bij welk bedrijf de werknemers in het nieuwe jaar terecht zijn gekomen. Uniek gekoppelde werknemers wordt ook in het oude jaar de nieuwe SBI-code toegekend. Werknemers waarvoor geen unieke koppeling is gevonden, worden om tot een volgtijdelijk vergelijkbare SBI-code te komen zodanig verdeeld over de bedrijven in het nieuwe jaar dat zo veel mogelijk recht wordt gedaan aan de verdeelsleutels die aangeven in welke verhouding bedrijven splitsen.

Na het volgtijdelijk vergelijkbaar maken worden de resulterende microdata gewogen naar de bekende volgtijdelijk vergelijkbaar ge-

maakte bedrijfsgegevens. Gebleken is dat de volgtijdelijk vergelijkbaar gemaakte EWL-gegevens die opnieuw zijn opgehoogd niet heel sterk afwijken van de eerder gepubliceerde EWL-gegevens. Voor sommige bedrijfstakken zijn bij een aantal jaarovergangen toch wel enige effecten geconstateerd.

Ten slotte is voor alle records de zogenaamde arbeidsmarktstatus bepaald. Met behulp van de arbeidsmarktstatus kan onderscheid worden gemaakt tussen alle werknemers, de blijvers en baanwisselaars op de arbeidsmarkt en de baanwisselaars apart. Blijvers zijn werknemers die niet van werkkring veranderen en baanwisselaars zijn werknemers die van werkkring zijn veranderd.

Voor meer informatie

De infoservice van het CBS verstrekt op aanvraag uitkomsten van de statistiek Incidentele loonontwikkeling en van de Enquête werkgelegenheid en lonen over de jaren 1995 tot en met 1999 op basis van standaardtabellen.

CBS, 1992. Standaardbedrijfsindeling (SBI 1993).

CBS, 1998, Enquête werkgelegenheid en lonen, 1996. In: Sociaal-economische maandstatistiek, jaargang 15, december 1998, blz. 48–49 en 56–57.

CBS, 1999, Enquête werkgelegenheid en lonen, 1997. In: Sociaal-economische maandstatistiek, jaargang 16, mei 1999, blz. 58–59 en 66–67.

CBS, 2000a, Enquête werkgelegenheid en lonen, 1998. In: Sociaal-economische maandstatistiek, jaargang 17, maart 2000, blz. 60–61 en 68–69.

CBS, 2000b, Enquête werkgelegenheid en lonen, 1999. In: Sociaal-economische maandstatistiek, jaargang 17, december 2000, blz. 37–94.

Micromacro Consultants (MMC), 1999, Onderzoek Incidentele Loonontwikkeling. Onderzoek in opdracht van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, juni 1999, Den Haag. Walschots, J., 1998, Incidentele loonontwikkeling. CBS-rapport (Sector SIP, Voorburg).

Begrippenlijst

Werknemers zijn mensen die arbeid verrichten op basis van loon of salaris.

De *jaarlijkse arbeidsduur in de EWL* is de met de werknemer overeengekomen arbeidsduur per week vermenigvuldigd met het aantal weken per jaar, minus niet-gewerkte uren in verband met adv, vakantie, feestdagen en extra vrije tijd voor ouderen. De jaarlijkse arbeidsduur wordt berekend uit gegevens die betrekking hebben op de maand december.

De *contractuele jaarlijkse arbeidsduur in de statistiek Indexcijfers van cao-lonen* is de normale arbeidsduur per jaar verminderd met het aantal officiële feestdagen (vastgesteld op 6 dagen per kalenderjaar), het aantal (onvoorwaardelijke) vakantiedagen en eventuele adv-dagen.

Overwerk betreft de uren die boven de voor de werknemer geldende arbeidsduur werkelijk zijn gewerkt en volledig zijn uitbetaald.

Adv-dagen zijn de overeengekomen (rooster)vrije dagen die op grond van een regeling voor arbeidsduurverkortung worden verleend. Het gaat hierbij om de regeling zoals die aan het einde van het verslagjaar gold.

Vakantiedagen zijn de overeengekomen doorbetaalde vakantiedagen inclusief extra vrije dagen toegekend op grond van leeftijd, functie, anciënniteit en dergelijke. Het gaat hierbij om de regeling zoals die aan het einde van het verslagjaar gold.

Het *uurloon* is het loon per uur, berekend door het maandloon exclusief overwerk te delen door 1/12 van de jaarlijkse arbeidsduur. Het *maandloon in de EWL* is het regelmatig betaalde bruto loon vóór aftrek van werknemerspremies voor pensioen en vut.

Het *maandloon in de statistiek Indexcijfers van cao-lonen* is het bruto loon (ook wel: contractloon) waarop werknemers bij een normale arbeidsduur onvoorwaardelijk recht hebben. Hiertoe behoren ook alle bindend voorgeschreven regelmatig betaalde toeslagen. Het *jaarloon* is het bruto loon sociale verzekeringen vermeerderd met werknemersbijdrage pensioen en vut en is inclusief het spaarloon.

Bijzondere beloningen in de EWL zijn de niet regelmatig betaalde beloningen die tot het bruto loon sociale verzekeringen behoren, zoals vakantiegeld, tantièmes, gratificaties en winstuitkeringen. Loon voor overwerk behoort hier niet toe.

Bijzondere beloningen in de statistiek Indexcijfers van cao-lonen zijn de bindend voorgeschreven (niet maandelijks) beloningen, zoals vakantietoelage of eindejaarsuitkering.

Spaarloon is het deel van het bruto loon dat op grond van de spaarloonregeling door de werknemer als spaarloon is gereserveerd (*niet* de premiespaarregeling). De bruto uur- en maandlonen zijn inclusief spaarloon.

De indeling naar *cao-sector* is gebaseerd op de positie van de werknemers bij de onderhandelingen over de arbeidsvoorwaarden.

BEID is bedrijfseenheidsidentificatienummer, een door het CBS toegekende unieke code voor bedrijven.

Economische activiteit is een omschrijving van de aard van het bedrijf (BEID), die ingedeeld wordt volgens de Standaardbedrijfsindeling 1993 (SBI 1993) van het CBS. In dit artikel wordt een van de SBI 1993 afgeleide onderverdeling gebruikt die bedrijfstakken kent, die zijn onderverdeeld in bedrijfsklassen, die weer verdeeld zijn in bedrijfsgroepen.

SBI is standaard bedrijfsindeling volgens welke bedrijven en instellingen door het CBS zijn ingedeeld naar economische activiteit.

SBI-VTV is volgtijdelijk vergelijkbaar gemaakte SBI-code. Dit is de SBI-code in het oude jaar van bedrijven, die aangepast is aan de SBI-code van de bedrijven in het nieuwe jaar.

VTV-maken is volgtijdelijk vergelijkbaar maken. Dit is het aanpassen van gegevens uit het oude jaar aan de gegevens uit het nieuwe jaar.

Blijvers zijn werknemers die niet van werkkring veranderen.

Baanwisselaars zijn werknemers die van werkkring zijn veranderd.

Summary

This article presents the results of the statistics on the development of non-contractual wages, which have been redesigned by Statistics Netherlands. The development of non-contractual wages is defined as the difference between the development of the actual wages and that of the wages as agreed in collective agreements. The calculation of the development of non-contractual wages is made by comparing index numbers.

The data on actual wages are taken from the Employment and Wages survey, those for the contractual wages from the statistics on index numbers of collective agreement wages. Both hourly and monthly wages (both exclusive of bonuses) have been analysed. As the mean yearly hours worked have decreased in the reference period (1995–1999), the hourly wages have increased more than the monthly wages. This has an effect on the calculated development of non-contractual wages and therefore both approaches (hourly and monthly wages) are presented.

The mean increase of non-contractual hourly wage in the Netherlands in the reference period is 0.5 percent per year, but there are large differences between the various analysed annual changes and the various economic sectors (according to the NACE) and collective agreement sectors (private sector/subsidised sector/government). Employees who stayed on the labour market had a mean increase of non-contractual hourly wage of 2.3 percent per year.

Tabel 1
Incidentele loonontwikkeling: uurloon van alle werknemers, december 1995–december 1999

	1995/1996	1996/1997	1997/1998	1998/1999	Gemiddelde 1995–1999
	%				
Totaal	0,6	0,5	0,7	0,1	0,5
Arbeidsmarktstatus					
Blijvers en baanwisselaars	1,9	2,0	2,8	2,3	2,3
Baanwisselaars	-3,3	3,4	4,4	4,4	2,2
Cao-sector					
Particuliere bedrijven	0,6	0,6	0,8	0,3	0,6
Gesubsidieerde sector	1,1	0,7	1,1	-0,6	0,6
Overheid	0,4	-0,1	0,8	0,1	0,3
w.v.					
rijksverheid	1,0	0,1	1,0	1,0	0,8
onderwijs	0,9	-0,7	-0,3	0,1	0,0
defensie	-0,1	-3,7	3,4	-1,0	-0,4
politie	-2,2	-3,4	0,8	0,4	-1,1
rechterlijke macht	0,8	-1,4	1,0	4,6	1,2
gemeenten	0,2	2,2	1,4	-0,7	0,8
provincies	-2,9	0,4	1,2	0,2	-0,3
waterschappen	1,8	2,4	1,7	0,9	1,7
Bedrijfstak					
01–05 Landbouw en visserij	-1,6	1,6	1,7	-1,6	0,0
15–37 Industrie	1,7	0,1	0,1	1,3	0,8
40–41 Energie- en waterleidingbedrijven	1,6	0,7	2,9	0,0	1,3
45 Bouwnijverheid	0,2	1,0	1,0	0,5	0,7
50–52 Handel	1,0	1,1	1,8	-0,2	0,9
55 Horeca	4,9	0,9	-4,4	-0,5	0,2
60–64 Vervoer en communicatie	0,8	1,6	-0,7	0,2	0,5
65–67 Financiële instellingen	-1,1	1,0	1,3	1,4	0,7
70–74 Zakelijke dienstverlening	-0,2	0,6	3,2	0,0	0,9
75 Openbaar bestuur	0,5	-0,4	1,8	0,3	0,5
80 Onderwijs	0,7	-0,5	-0,5	-0,5	-0,2
85 Gezondheids- en welzijnszorg	1,2	1,0	0,1	-0,6	0,4
90–93 Cultuur en overige dienstverlening	0,7	-1,0	-2,4	-1,4	-1,0

Tabel 2
Incidentele loonontwikkeling: maandlonen van alle werknemers, december 1995–december 1999

	1995/1996	1996/1997	1997/1998	1998/1999	Gemiddelde 1995–1999
	%				
Totaal	0,1	0,2	0,9	0,1	0,3
Arbeidsmarktstatus					
Blijvers en baanwisselaars	1,7	1,9	3,1	2,7	2,3
Baanwisselaars	0,9	9,0	11,0	10,1	7,7
Cao-sector					
Particuliere bedrijven	0,0	-0,4	1,0	0,1	0,2
Gesubsidieerde sector	0,6	2,4	0,6	0,2	0,9
Overheid	0,1	1,1	1,0	0,3	0,6
w.v.					
rijksverheid	0,9	1,9	0,9	0,9	1,1
onderwijs	0,4	0,3	0,6	0,5	0,5
defensie	-0,1	-3,8	3,5	-1,2	-0,4
politie	-3,3	-2,8	1,5	0,1	-1,1
rechterlijke macht	0,7	0,5	0,4	-0,8	0,2
gemeenten	0,4	4,4	1,2	0,3	1,5
provincies	-3,2	2,0	1,1	-0,2	-0,1
waterschappen	0,7	1,4	1,3	0,4	1,0
Bedrijfstak					
01–05 Landbouw en visserij	-3,1	-0,9	1,4	-0,5	-0,8
15–37 Industrie	1,3	-0,3	0,1	0,5	0,4
40–41 Energie- en waterleidingbedrijven	0,5	-0,5	2,8	0,4	0,8
45 Bouwnijverheid	-0,4	0,4	0,8	0,5	0,3
50–52 Handel	-0,3	-0,9	2,0	-1,4	-0,1
55 Horeca	4,3	2,1	-2,0	-1,7	0,6
60–64 Vervoer en communicatie	1,5	0,8	-1,0	-0,4	0,3
65–67 Financiële instellingen	0,6	1,4	0,6	1,8	1,1
70–74 Zakelijke dienstverlening	-0,1	-0,7	4,4	2,5	1,5
75 Openbaar bestuur	0,6	1,1	1,5	0,0	0,8
80 Onderwijs	0,5	0,0	0,4	-0,1	0,2
85 Gezondheids- en welzijnszorg	0,7	3,5	0,2	0,6	1,2
90–93 Cultuur en overige dienstverlening	-0,4	-2,2	0,3	-2,5	-1,2

Tabel 3
Blijvers en baanwisselaars
Incidentele loonontwikkeling: uurloon van werknemers, december 1995–december 1999

	1995/1996	1996/1997	1997/1998	1998/1999	Gemiddelde 1995–1999
	%				
Totaal	1,9	2,0	2,8	2,3	2,3
Cao-sector					
Particuliere bedrijven	2,0	1,3	2,6	2,6	2,1
Gesubsidieerde sector	2,2	2,7	3,0	1,1	2,3
Overheid	1,6	1,8	2,6	1,8	2,0
w.v.					
rijksoverheid	2,3	1,8	2,3	2,4	2,2
onderwijs	2,2	0,9	2,0	2,1	1,8
defensie	0,1	-1,4	6,0	1,5	1,5
politie	-0,8	-2,0	2,2	2,3	0,4
rechterlijke macht	2,1	-0,1	2,2	1,1	1,3
gemeenten	0,5	3,7	2,8	0,5	1,9
provincies	-4,9	0,9	2,4	0,9	-0,2
waterschappen	3,3	4,1	2,6	1,9	3,0
Bedrijfstak					
01–05 Landbouw en visserij	-2,4	-0,1	2,1	-1,5	-0,5
15–37 Industrie	2,9	0,3	1,6	2,3	1,8
40–41 Energie- en waterleidingbedrijven	3,6	1,3	2,6	0,1	1,9
45 Bouwnijverheid	3,0	2,0	2,4	1,0	2,1
50–52 Handel	1,7	1,6	2,5	2,8	2,2
55 Horeca	2,4	-0,6	0,6	2,8	1,3
60–64 Vervoer en communicatie	0,2	1,8	2,0	2,2	1,6
65–67 Financiële instellingen	0,2	3,5	4,5	3,0	2,8
70–74 Zakelijke dienstverlening	3,4	4,7	5,0	3,5	4,1
75 Openbaar bestuur	1,3	1,1	3,3	1,8	1,9
80 Onderwijs	1,8	1,2	2,0	1,5	1,7
85 Gezondheids- en welzijnszorg	2,1	3,0	1,9	1,5	2,1
90–93 Cultuur en overige dienstverlening	0,2	1,2	0,4	1,4	0,8

Tabel 4
Blijvers en baanwisselaars
Incidentele loonontwikkeling: maandlonen van werknemers, december 1995–december 1999

	1995/1996	1996/1997	1997/1998	1998/1999	Gemiddelde 1995–1999
	%				
Totaal	1,7	1,9	3,1	2,7	2,3
Cao-sector					
Particuliere bedrijven	1,9	0,6	3,3	2,9	2,2
Gesubsidieerde sector	1,5	4,2	2,5	1,8	2,5
Overheid	1,4	2,6	3,0	1,9	2,2
w.v.					
rijksoverheid	2,0	3,4	2,0	1,9	2,3
onderwijs	1,7	1,8	3,1	2,3	2,2
defensie	0,0	-1,4	6,1	1,2	1,4
politie	-0,9	-1,9	2,4	2,1	0,4
rechterlijke macht	1,7	1,6	1,4	0,5	1,3
gemeenten	-0,3	5,5	2,5	1,4	2,3
provincies	-6,0	2,3	2,1	0,3	-0,4
waterschappen	2,4	3,1	2,1	1,4	2,2
Bedrijfstak					
01–05 Landbouw en visserij	-3,7	-0,1	4,6	-0,2	0,1
15–37 Industrie	2,8	-0,5	1,7	1,7	1,4
40–41 Energie- en waterleidingbedrijven	2,2	0,3	2,4	0,3	1,3
45 Bouwnijverheid	3,3	2,3	2,2	1,3	2,3
50–52 Handel	0,7	0,9	12,9	2,6	4,1
55 Horeca	4,5	3,2	6,0	4,8	4,6
60–64 Vervoer en communicatie	0,7	2,6	2,1	2,6	2,0
65–67 Financiële instellingen	1,0	3,3	3,8	3,1	2,8
70–74 Zakelijke dienstverlening	3,7	4,0	5,0	4,6	4,3
75 Openbaar bestuur	1,4	2,4	2,8	1,5	2,0
80 Onderwijs	1,7	1,9	3,1	1,8	2,1
85 Gezondheids- en welzijnszorg	1,7	5,0	2,1	2,3	2,8
90–93 Cultuur en overige dienstverlening	2,7	-0,7	3,5	0,4	1,5

Arbeidspositie en opleidingsniveau van personen met een arbeidsongeschiktheidsuitkering, 1996–1997

Labour market position and level of education of people who receive disablement benefits, 1996–1997

J.M.J. van Cruchten, H. Hartman en J. Weidum

Samenvatting

Tussen 1996 en 1997 is het gemiddeld aantal personen met een arbeidsongeschiktheidsuitkering in Nederland met 7 duizend toegenomen tot bijna 800 duizend. Deze toename komt geheel voor rekening van vrouwen. In 1996 en 1997 had ruim een kwart van de personen met een arbeidsongeschiktheidsuitkering een baan van minstens 12 uur per week. Dit zijn niet alleen gedeeltelijk arbeidsongeschikten, maar ook mensen die volledig arbeidsongeschikt zijn. Vergeleken met de totale bevolking van 15–64 jaar, zijn arbeidsongeschikten lager opgeleid. Zij die basisonderwijs opgeven als hoogst behaalde opleiding, hebben minder vaak werk dan degenen met een hogere opleiding. Van de mensen met een arbeidsongeschiktheidsuitkering beschouwt slechts eenderde zichzelf in de eerste plaats als arbeidsongeschikt. De gegevens zijn samengesteld door informatie over personen met een arbeidsongeschiktheidsuitkering te verrijken met gegevens uit de Enquête beroepsbevolking. Bij deze enquête wordt onder meer gevraagd naar het opleidingsniveau en de arbeidspositie van de respondenten.

1. Inleiding

Er is veel belangstelling voor achtergrondkenmerken, zoals opleidingsniveau, arbeidspositie en etniciteit, van mensen met een arbeidsongeschiktheidsuitkering. Door gegevens uit verschillende bronnen zoals administraties, registers en enquêtes te combineren is het mogelijk dergelijke informatie samen te stellen. Het gebruik maken van elkaar aanvullende bronnen biedt niet alleen meer mogelijkheden tot achtergrondinformatie, maar ook tot het verbeteren van de kwaliteit van de statistische uitkomsten. Het *Vergelijkingsonderzoek arbeidsongeschiktheidsuitkeringen 1995* (Kartopawiro en Ploeger, 1998) was het eerste onderzoek waaruit dergelijke informatie over personen met een arbeidsongeschiktheidsuitkering beschikbaar kwam.

Het in dit artikel beschreven onderzoek is een vervolg daarop. De uitkomsten over personen met een arbeidsongeschiktheidsuitkering in 1996 en 1997 zijn niet zonder meer vergelijkbaar met die uit

het onderzoek over 1995. Dit komt vooral doordat bij het vergelijkingsonderzoek 1995 geen gebruik kon worden gemaakt van gegevens over ambtenaren met een arbeidsongeschiktheidsuitkering. Door het ontbreken van adresinformatie kon deze groep destijds niet in de Enquête beroepsbevolking worden teruggevonden.

2. Onderzoeksopzet

2.1 Populatie van het onderzoek en gebruikte bronnen

De populatie van het onderzoek betreft alle personen die in de periode 1996–1997 een arbeidsongeschiktheidsuitkering ontvingen¹⁾. De uitkomsten van het onderzoek zijn gebaseerd op de volgende bronnen: de administraties van de uitvoeringsinstellingen sociale zekerheid (uvi's), de Gemeentelijke Basisadministratie (GBA), de Enquête beroepsbevolking (EBB) en het Adresregister Institutionele Huishoudens (AIH).

De gegevens van de arbeidsongeschiktheidsuitkeringen zijn van de uvi's GAK, GUO, SFB, Cadans en USZO afkomstig. Het gaat om uitkeringsgegevens als aanvangsdatum van uitkering, eventuele beëindigingsdatum, mate van arbeidsongeschiktheid en het gegeven of de uitkeringsgerechtigde in Nederland of in het buitenland woont. De gegevens betreffen alle arbeidsongeschiktheidsuitkeringen in de periode 1996–1997.

De GBA is gebruikt als bron voor persoonskenmerken en adresinformatie van de uitkeringsontvangers. Deze gegevens zijn onder meer nodig om de koppeling op persoonsniveau aan de EBB tot stand te brengen. Verder is bijvoorbeeld de etniciteit van uitkeringsontvangers aan de GBA ontleend.

De EBB is een doorlopende enquête onder in Nederland wonende personen, met uitzondering van mensen in instellingen, inrichtingen en tehuizen (institutionele bevolking). Met de EBB wordt jaarlijks bij ruim 1 procent van de bevolking informatie verzameld over onder meer hun arbeidspositie en opleidingsniveau.

Het AIH bevat alle adressen van instellingen, inrichtingen en tehuizen in Nederland. Met deze informatie worden de mensen onderscheiden die behoren tot de institutionele bevolking en daardoor niet tot de onderzoekspopulatie van de EBB.

Staat 1
Koppeling van personen met een arbeidsongeschiktheidsuitkering aan de Enquête beroepsbevolking¹⁾ naar soort koppeling

	1996		1997	
	totaal	w.o. met uitkering op enquêtedatum	totaal	w.o. met uitkering op enquêtedatum
	absoluut	%	absoluut	%
Totaal	7 814	7 022	7 541	6 829
Identiek op geslacht, geboortedatum en adres (postcode en huisnummer)	7 485	6 710	7 240	6 558
Identiek op geslacht en geboortedatum, beperkte verschillen in adres	52	47	68	60
Identiek op geslacht en adres, beperkte verschillen in geboortedatum	272	261	231	209
Identiek op geboortedatum en adres, geslacht onbekend	5	4	2	2
		100		100
		95,6		96,0
		0,7		0,9
		3,7		3,1
		0,1		0,0

¹⁾ Ongewogen aantallen.

2.2 Het koppelen van de bronnen

Voor het samenstellen van de uitkomsten zijn de gegevens van de uvi's, de GBA, het AIH en de EBB op persoonsniveau aan elkaar gekoppeld. Op basis van postcode en huisnummer uit het AIH is allereerst aan de GBA een kenmerk toegevoegd bij mensen die in een instelling, inrichting of tehuis verblijven. De informatie van de uvi's over arbeidsongeschiktheidsuitkeringen is vervolgens met behulp van het sofi-nummer gekoppeld aan de GBA. Van ongeveer 4 procent van de personen die in de administraties van de uvi's voorkwamen, kon geen bijbehorende GBA-informatie worden gevonden. Deze personen behoren voor het merendeel tot degenen die ten tijde van het onderzoek in het buitenland woonden. Voor een gering deel betreft het mensen van wie het sofi-nummer ontbrak in de GBA of van wie het sofi-nummer in de GBA of in de gegevens van de uvi's niet juist was ²⁾.

De aldus samengevoegde gegevens van de uvi's, de GBA en het AIH zijn vervolgens op persoonsniveau gekoppeld aan de EBB van 1996 en 1997. De gegevens over geslacht, geboortedatum, postcode en huisnummer zijn hierbij als koppelingsleutel gebruikt (staat 1).

Alleen de gegevens van de mensen die op de datum van enquête een uitkering hadden, zijn verder in het onderzoek gebruikt. In het vervolg van dit artikel wordt dit de koppelingssteekproef genoemd.

2.3 Het ophogen van de koppelingssteekproef

Om statistisch verantwoorde uitspraken te kunnen doen is de koppelingssteekproef opgehoogd naar de koppelingspopulatie (staat 2). Deze populatie bestaat uit de mensen met een arbeidsongeschiktheidsuitkering die tot de populatie van de EBB behoren. Bij de ophoging is gebruik gemaakt van de totalen van enkele kenmerken van de personen uit de koppelingspopulatie.

Staat 2
Overzicht van het totaal aantal personen met een arbeidsongeschiktheidsuitkering en de koppelingspopulatie ¹⁾, jaargemiddelden ²⁾

	1996	1997
	<i>x 1 000</i>	
Totaal aantal personen met een arbeidsongeschiktheidsuitkering w.o.	858	867
woonachtig in het buitenland	– 20	21
woonachtig in IIT ³⁾	– 46	48
Koppelingspopulatie	792	799

¹⁾ Personen met een arbeidsongeschiktheidsuitkering die tot de populatie van de Enquête beroepsbevolking behoren.

²⁾ Gemiddeld aantal personen met een arbeidsongeschiktheidsuitkering per dag in het verslagjaar.

³⁾ Instelling, inrichting of tehuis.

Deze totalen ³⁾ zijn berekend uit samengevoegde gegevens van de uvi's, de GBA en het AIH. Gebruikt zijn de kenmerken geslacht, leeftijd, mate van arbeidsongeschiktheid, een kenmerk dat aangeeft of iemand het gehele jaar of een deel van het jaar een uitkering heeft gehad (uitkeringsduur), indicatie WSW ⁴⁾, etniciteit en landsdeel (staat 3, pagina 32).

De in paragraaf 3 en de tabellen gepresenteerde uitkomsten zijn dus deels gebaseerd op een steekproef. Dit betreft de uit de EBB afkomstige kenmerken: arbeidspositie, bedrijfstak, beroepsniveau, onderwijsniveau, positie in het huishouden, positie in de werkring, arbeidsduur, subjectieve maatschappelijke positie. Bij deze uitkomsten moet rekening gehouden worden met onnauwkeurigheidsmarges. Een maat hiervoor is de zogeheten 95% betrouwbaarheidsmarge (staat 4).

De betrouwbaarheidsmarge geeft een benadering van de afwijking die kan ontstaan tussen de uitkomst van de steekproef en de

uitkomst die zou worden verkregen wanneer de populatie integraal zou zijn onderzocht. Vanwege de grote relatieve marge worden aantallen onder de vijfduizend niet gepubliceerd. De uitkomsten die alleen betrekking hebben op kenmerken die afkomstig zijn van de uvi's (staat 3) hebben geen marges.

De uitkomsten van het onderzoek betreffen jaargemiddelden. Deze beschrijven steeds het gemiddeld aantal personen per jaar met een bepaald kenmerk of een combinatie van kenmerken.

Staat 4
95%-Betrouwbaarheidsmarges van de steekproef van personen met een arbeidsongeschiktheidsuitkering, 1997

Opgehoogde aantallen	Absolute marges	Relatieve marges
		%
<i>x 1 000</i>		
5	1,5	31,1
10	2,2	21,6
50	4,6	9,3
75	5,6	7,5
100	6,3	6,3
200	8,3	4,1
300	9,2	3,1
400	9,5	2,4
500	9,2	1,8
600	8,2	1,4
700	6,3	0,9

3. Uitkomsten

3.1 Het aantal personen in Nederland met een arbeidsongeschiktheidsuitkering

Tussen 1996 en 1997 is het gemiddeld aantal personen met een arbeidsongeschiktheidsuitkering in Nederland, exclusief de mensen in inrichtingen, instellingen en tehuizen, met 7 duizend toegenomen tot 799 duizend (staat 5). De toename komt geheel voor rekening van de vrouwen. In 1997 waren er 13 duizend arbeidsongeschikte vrouwen meer dan het jaar ervoor. Het aantal arbeidsongeschikte mannen nam daarentegen met 7 duizend af. Er waren in 1997 meer personen onder de 45 jaar met een uitkering dan het jaar ervoor. Bij de mensen vanaf 45 jaar bleef de situatie nagenoeg gelijk. In 1997 werkten er bij de sociale werkvoorziening minder arbeidsongeschikten dan in 1996. Deze afname bedroeg 10 procent.

Van de mensen van 15 tot en met 64 jaar in Nederland had in 1997 bijna 8 procent een arbeidsongeschiktheidsuitkering. Vrouwen hebben minder vaak een arbeidsongeschiktheidsuitkering dan mannen. Van alle vrouwen van 15 tot en met 64 jaar had ongeveer 6 procent een arbeidsongeschiktheidsuitkering. Bij de mannen ging het om ruim 9 procent. Een arbeidsverleden is meestal een voorwaarde voor het recht op een arbeidsongeschiktheidsuitkering. Vooral door hun lagere arbeidsparticipatie hebben minder vrouwen een arbeidsongeschiktheidsuitkering dan mannen. Bij de mensen die niet tot de beroepsbevolking behoren en dus niet op zoek zijn naar een baan van minstens 12 uur per week is het verschil tussen mannen en vrouwen het grootst. Uit die bevolkingsgroep had respectievelijk 26 procent van de mannen en 9 procent van de vrouwen een arbeidsongeschiktheidsuitkering.

3.2 Ruim een kwart van de mensen met een uitkering werkt minstens 12 uur per week

In 1997 werkte ruim een kwart van de personen met een arbeidsongeschiktheidsuitkering (225 duizend) minstens 12 uur per week en behoorde daarmee tot de werkzame beroepsbevolking. Meer dan de helft van die werkenden gaf zelfs aan 35 uur of meer per week te werken (staat 6).

Staat 3
Aantal personen met een arbeidsongeschiktheidsuitkering, jaargemiddelden

	1996			1997		
	totaal	woonachtig in IIT ¹⁾ of buitenland	koppelings- populatie ²⁾	totaal	woonachtig in IIT ¹⁾ of buitenland	koppelings- populatie ²⁾
	<i>x 1 000</i>					
Totaal	858	66	792	867	68	799
Geslacht						
Mannen	547	43	504	542	44	497
Vrouwen	311	23	288	325	24	301
Leeftijd						
15-24 jaar	23	5	19	25	5	20
25-34 jaar	79	11	68	84	11	72
35-44 jaar	144	15	130	147	15	132
45-54 jaar	268	17	251	268	17	251
55-64 jaar	344	19	325	344	20	324
Mate arbeidsongeschiktheid ³⁾						
Volledig arbeidsongeschikt	636	61	575	640	64	577
Gedeeltelijk arbeidsongeschikt	222	5	217	227	5	222
Uitkeringsduur ³⁾						
Hele jaar een uitkering	777	64	713	801	66	735
Gedeelte van jaar een uitkering	81	x	79	66	x	64
Indicatie WSW ³⁾						
WSW-er	45	5	41	41	5	37
Geen WSW-er	813	61	751	826	64	762
Etniciteit ^{3) 5)}						
Autochtoon	.	.	664	.	.	667
Westers allochtoon	.	.	78	.	.	79
Niet-westers allochtoon	.	.	49	.	.	53
Landsdeel ³⁾						
Noord	96	5	91	97	6	91
Oost	175	10	164	177	10	166
West	361	19	342	366	19	347
w.v.						
de 4 grote gemeenten ⁴⁾	113	x	111	114	x	112
overige gemeenten	247	16	231	252	17	235
Zuid	207	12	195	207	13	194
Buitenland	20	20		21	21	

¹⁾ Instelling, inrichting of thuis.

²⁾ Personen met een arbeidsongeschiktheidsuitkering die tot de populatie van de Enquête beroepsbevolking behoren.

³⁾ Zie definities.

⁴⁾ Amsterdam, Rotterdam, 's-Gravenhage en Utrecht.

⁵⁾ De etniciteit is afgeleid uit de Gemeentelijke basisadministratie. Van bepaalde groepen personen is daardoor de etniciteit niet vast te stellen.

Staat 5
Bevolking (15-64 jaar) en personen met een arbeidsongeschiktheidsuitkering naar arbeidspositie¹⁾ en geslacht, jaargemiddelden

	1996			1997		
	totaal	mannen	vrouwen	totaal	mannen	vrouwen
	<i>x 1 000</i>					
Bevolking	10 529	5 345	5 184	10 563	5 354	5 209
w.v.						
werkzame beroepsbevolking	6 187	3 872	2 315	6 400	3 951	2 450
werkloze beroepsbevolking	494	223	271	438	192	246
niet-beroepsbevolking	3 848	1 250	2 598	3 725	1 211	2 514
Personen met een arbeidsongeschiktheidsuitkering	792	504	288	799	497	301
w.v.						
werkzame beroepsbevolking	213	160	53	225	169	56
werkloze beroepsbevolking	28	18	10	27	18	9
niet-beroepsbevolking	551	326	224	547	311	236
	%					
Personen met een arbeidsongeschiktheidsuitkering als aandeel van de bevolking	7,5	9,4	5,6	7,6	9,3	5,8
w.v.						
werkzame beroepsbevolking	3,4	4,1	2,3	3,5	4,3	2,3
werkloze beroepsbevolking	5,7	8,0	3,8	6,1	9,3	3,6
niet-beroepsbevolking	14,3	26,1	8,6	14,7	25,7	9,4

¹⁾ Zie definities.

Staat 6
Werkzame beroepsbevolking¹⁾, totaal en personen met een arbeidsongeschiktheidsuitkering, jaargemiddelden 1997

	Werkzame beroepsbevolking	
	totaal	w.o. personen met een arbeidsongeschiktheidsuitkering
	x 1 000	
Totaal	6 400	225
	%	
Totaal	100	100
Wekelijkse arbeidsduur		
35 uur of meer	71,1	55,5
20-34 uur	21,8	34,7
12-19 uur	7,1	9,8
Bedrijfstak ¹⁾		
Landbouw en visserij	3,5	7,5
Industrie en bouwnijverheid	23,9	37,0
w.o. Sociale werkvoorziening	1,4	15,8
Commerciële dienstverlening	39,0	28,8
Niet-commerciële dienstverlening	32,0	25,4
Onbekend	1,6	1,3
Beroepsniveau ¹⁾		
Elementaire beroepen	6,9	10,3
Lagere beroepen	25,1	32,3
Middelbare beroepen	39,7	37,3
Hogere beroepen	19,0	14,1
Wetenschappelijke beroepen	8,1	4,5
Onbekend	1,2	1,5

¹⁾ Zie definities.

Vergeleken met de totale werkzame beroepsbevolking werken mensen met een arbeidsongeschiktheidsuitkering vaker in de industrie en bouwnijverheid en minder vaak in de commerciële of niet-commerciële dienstverlening. Dit is mede een gevolg van het feit dat banen in de sociale werkvoorziening onder die bedrijfstak vallen.

Van de arbeidsongeschikten met een baan van minstens 12 uur per week had 43 procent een elementair of lager beroep. Bij de totale werkzame beroepsbevolking ging het om 32 procent.

Opvallend is dat van de volledig arbeidsongeschikten 15 procent 12 uur of meer per week zegt te werken (tabel 1b). Van de gedeeltelijk arbeidsongeschikte personen werkten er twee op de drie.

De arbeidsdeelname van mannen is groter dan die van vrouwen. Een op de drie mannen met een arbeidsongeschiktheidsuitkering had betaald werk tegen een op de vijf vrouwen. Bij de mannen hadden de 35- tot en met 44-jarigen relatief het vaakst een baan: een op de twee. De arbeidsdeelname is het geringst bij de mannen vanaf 55 jaar. In die leeftijdsgroep werkte een op de vijf. Bij de vrouwen tot 35 jaar komt betaald werk het meest voor: bijna een derde werkte. In de groep vrouwen vanaf 55 jaar is het aantal werkenden het kleinst. Van deze vrouwen was een op de veertien werkzaam. Van de autochtonen en de niet-westerse allochtonen met een arbeidsongeschiktheidsuitkering in 1997 werkten respectievelijk 30 en 11 procent minstens 12 uur per week. De westerse allochtonen namen met 21 procent een tussenpositie in.

3.3 Arbeidsongeschikten vaker laag opgeleid

Vergeleken met de totale bevolking van 15 tot en met 64 jaar, zijn arbeidsongeschikten lager opgeleid (staat 7). Ruim een vierde van de mensen met een arbeidsongeschiktheidsuitkering gaf basisonderwijs op als hoogst behaalde opleiding. Van de totale bevolking was dat een op de zeven.

Onder de mensen met een arbeidsongeschiktheidsuitkering zijn vooral de niet-westerse allochtonen laag opgeleid. Meer dan de

Staat 7
Bevolking (15-64 jaar) en personen met een arbeidsongeschiktheidsuitkering naar onderwijsniveau¹⁾, jaargemiddelden 1997

	Bevolking		Personen met een arbeidsongeschiktheidsuitkering	
	totaal	w.o. werkzame beroepsbevolking ¹⁾	totaal	w.o. werkzame beroepsbevolking ¹⁾
	x 1 000			
Totaal	10 563	6 400	799	225
	%			
Totaal	100	100	100	100
Basisonderwijs	13,7	7,4	27,4	17,1
Mavo	10,6	6,9	8,6	8,0
Vbo	15,4	14,0	18,4	21,0
Havo/vwo	6,4	5,1	2,7	2,7
Mbo	33,4	40,2	30,2	35,9
Hbo/wo	20,3	26,2	12,6	15,3
Onbekend	0,2	0,2	x	x

¹⁾ Zie definities.

helft van deze allochtonen had alleen basisonderwijs (tabel 2a, 2b). Hun gemiddeld lagere opleidingsniveau is waarschijnlijk een verklaring voor hun lagere arbeidsdeelname.

3.4 Slechts een op de drie arbeidsongeschikten ziet zichzelf als arbeidsongeschikt

De EBB bevat ook informatie over de maatschappelijke positie van mensen (staat 8). Dit is de maatschappelijke positie zoals mensen die zelf zien.

Slechts een derde van de personen met een arbeidsongeschiktheidsuitkering in 1997 beschouwde zichzelf in de eerste plaats als arbeidsongeschikt. Van de gedeeltelijk arbeidsongeschikten vond een op de tien zichzelf in de eerste plaats arbeidsongeschikt, van de volledig arbeidsongeschikten vier op de tien.

Het grootste deel van de gedeeltelijk arbeidsongeschikten, namelijk 63 procent, zag zichzelf in de eerste plaats als werkend. Er is een duidelijk verschil tussen hoe mannen hun maatschappelijke positie beoordeelen en hoe vrouwen dat doen. Ruim de helft van de vrouwen gaf aan huisvrouw te zijn, terwijl minder dan 10 procent van de mannen zichzelf als een huisman beschouwde.

Definities

- **Arbeidspositie:**
 Tot de beroepsbevolking worden personen van 15-64 jaar gerekend die:
  - ten minste twaalf uur per week werken, of
  - werk hebben aanvaard waardoor ze ten minste twaalf uur per week gaan werken, of
  - verklaren ten minste twaalf uur per week te willen werken, daarvoor beschikbaar zijn en activiteiten ontplooiën om werk voor ten minste twaalf uur per week te vinden.
 Van de beroepsbevolking worden personen die ten minste twaalf uur per week werken tot de werkzame beroepsbevolking gerekend en degenen die niet of minder dan twaalf uur werken tot de werkloze beroepsbevolking. De niet-beroepsbevolking omvat alle personen die niet tot de beroepsbevolking worden gerekend.
- **Bedrijfstak:**
 De indeling naar aard van het bedrijf is overeenkomstig de Standaard bedrijfsindeling (SBI 1993). Voor het vaststellen van het soort bedrijf waar de respondent werkt worden de volgende gegevens gebruikt: de naam en adres van het bedrijf, het soort

Staat 8
Bevolking (15–64 jaar) en personen met een arbeidsongeschiktheidsuitkering naar subjectieve maatschappelijke positie¹⁾, jaargemiddelden 1997

	Bevolking	Personen met een arbeidsongeschiktheidsuitkering				
		totaal	mannen	vrouwen	volledig arbeidsongeschikt ²⁾	gedeeltelijk arbeidsongeschikt ²⁾
	<i>x 1 000</i>					
Totaal	10 563	799	497	301	577	222
	%					
Totaal	100	100	100	100	100	100
Betaald werkend	59,1	28,6	34,3	19,2	15,4	62,9
Arbidsongeschikt	2,6	34,1	42,2	20,8	43,1	10,6
Werkloos	2,7	1,9	2,5	0,9	1,0	4,2
Huisman/-vrouw	18,9	24,8	9,3	50,4	30,2	10,9
Overig ³⁾	16,6	10,6	11,8	8,8	10,3	11,4

¹⁾ Het gaat hierbij om een hiërarchische variabele (zie definities).

²⁾ Zie definities.

³⁾ Inclusief scholier/student, vrijwillig(st)er en gepensioneerd.

bedrijf en de bedrijfsgrootte. Voor een gedetailleerde beschrijving van de classificatie wordt verwezen naar de CBS-publicatie 'Standaard Bedrijfsindeling 1993'.

Beroepsniveau:

De indeling naar beroep is overeenkomstig de Standaard beroepenclassificatie 1992 (SBC 1992). Beroepsniveau refereert aan het eerste cijfer van de classificatie. Voor een gedetailleerde beschrijving van de classificatie wordt verwezen naar de CBS-publicatie 'Standaard Beroepenclassificatie 1992'.

Etniciteit:

Tot de allochtonen wordt iedereen gerekend van wie ten minste één ouder in het buitenland is geboren. Bij westerse allochtonen is ten minste één ouder afkomstig uit Europa (met uitzondering van Turkije), Noord-Amerika, Oceanië, Japan of Indonesië (met inbegrip van het voormalig Nederlands-Indië). Bij niet-westerse allochtonen gaat het om Turkije en alle landen in Afrika, Azië (met uitzondering van Japan en Indonesië) en Latijns-Amerika.

Van de autochtonen zijn beide ouders in Nederland geboren.

Landsdeel:

- Noord: Groningen, Friesland, Drenthe;
- Oost: Overijssel, Flevoland, Gelderland;
- West: Utrecht, Noord-Holland, Zuid-Holland, Zeeland;
- Zuid: Noord-Brabant, Limburg.

Mate van arbeidsongeschiktheid:

- volledig arbeidsongeschikt: 80 tot en met 100% afgekeurd;
- gedeeltelijk arbeidsongeschikt: 15 tot 80% afgekeurd.

Onderwijsniveau:

De personen zijn ingedeeld op basis van het hoogst behaalde diploma. Voor een gedetailleerde beschrijving van de classificatie wordt verwezen naar de CBS-publicatie 'Standaard Onderwijs Indeling SOI-1978' (SOI) van 1978 (editie 1993).

Positie in het huishouden:

Bij positie in het huishouden worden de volgende categorieën onderscheiden:

- eenpersoonshuishouden (persoon die alleen een huishouding voert);
- lid van (echt)paar;
- alleenstaande ouder;
- overig lid (inclusief minderjarig en meerderjarig kind).

Subjectieve maatschappelijke positie:

De subjectieve maatschappelijke positie is een variabele die aangeeft hoe de respondent zichzelf typeert. Het is een hiërarchische variabele: eerst wordt voorrang gegeven aan werkloos, vervolgens aan arbeidsongeschikt, betaald werkend, scholier/student, huisvrouw/-man en als laatste aan de categorie vrijwillig(st)er/ gepensioneerd /overig. Dit betekent dat indien een

respondent aangeeft zowel arbeidsongeschikt als werkloos te zijn, hij of zij als werkloos wordt getypeerd.

Noten in de tekst

¹⁾ Dit zijn uitkeringen krachtens de Wet op de arbeidsongeschiktheidsverzekering (WAO), de Wet arbeidsongeschiktheidsverzekering zelfstandigen (WAZ) en de Wet arbeidsongeschiktheidsvoorziening jonggehandicapten (Wajong). De WAO, WAZ en de Wajong zijn van kracht sedert de invoering op 1 januari 1998 van de Wet premiedifferentiatie en marktwerking bij arbeidsongeschiktheidsverzekeringen (PEMBA).

Om de vergelijking met gegevens vanaf 1998 te vergemakkelijken is er echter voor gekozen de gegevens van 1996 en 1997 volgens de populatie van deze uitkeringsregelingen af te baken. Tegelijk met de invoering van de PEMBA is de Algemene Arbeidsongeschiktheidswet (AAW) ingetrokken en is de WAO van toepassing geworden op het overheidspersoneel. Personen die een AAW-uitkering ontvingen, hebben vanaf 1 januari 1998 recht op een WAZ- of Wajong-uitkering. Tot 1998 had het overheidspersoneel recht op een aan de AAW gerelateerde uitkering. De gepresenteerde uitkomsten hebben dus eigenlijk betrekking op personen met een AAW-uitkering, personen met een WAO-uitkering en personen met een invaliditeitspensioen voor overheidspersoneel.

²⁾ De gebruikte GBA-gegevens bevatten geen sofi-nummers van de mensen die in 1996 zijn overleden of geëmigreerd.

³⁾ In deze totalen zijn ook de personen met een arbeidsongeschiktheidsuitkering opgenomen die niet in de GBA konden worden teruggevonden maar wel tot de populatie van de EBB behoorden.

⁴⁾ Dit kenmerk geeft aan of iemand werkzaam is volgens de Wet sociale werkvoorziening (WSW).

Summary

The average number of people receiving a disablement benefit in the Netherlands rose by 7 thousand to nearly 800 thousand between 1996 and 1997. This increase was caused entirely by the rise in the number of women claiming this benefit. In 1996 and 1997 over a quarter of disablement benefit claimants had a job of at least 12 hours a week. These were not only the partially disabled, but also those considered as completely disabled. Disabled people have a lower level of education than the total population aged 15–64 years. People who report primary

education as their highest level of education were more often out of work than people with higher educational levels. Only one third of people with a disablement benefit consider themselves primarily as disabled.

The data have been compiled by combining data on disablement benefits with information from the labour force survey. In this survey respondents are asked for level of education and labour market position.

Literatuur

CBS, 1997, Enquête beroepsbevolking 1996 ('s-Gravenhage, Sdu/uitgeverij/CBS-publicaties).

CBS, 1998, Enquête beroepsbevolking 1997 (Centraal Bureau voor de Statistiek, Voorburg/Heerlen).

Kartopawiro, J.D., Ploeger, S.A., 1998. Vergelijkingsonderzoek arbeidsongeschiktheidsuitkeringen, 1995. In: Sociaal-economische maandstatistiek, 1998, no. 1 (Centraal Bureau voor de Statistiek, Voorburg/Heerlen).

Tabel 1a
Personen van 15–64 jaar met een arbeidsongeschiktheidsuitkering naar arbeidspositie ¹⁾, jaargemiddelden 1996

	Totaal	Beroepsbevolking			Niet beroeps- bevolking
		totaal	werkzaam	werkloos	
<i>x 1 000</i>					
Totaal	792	241	213	28	551
Mannen					
Totaal	504	178	160	18	326
15–34 jaar	41	21	17	x	19
35–44 jaar	74	40	36	x	34
45–54 jaar	163	73	66	7	90
55–64 jaar	227	44	41	x	183
Vrouwen					
Totaal	288	64	53	10	224
15–34 jaar	46	18	15	x	28
35–44 jaar	56	18	14	x	38
45–54 jaar	88	20	17	x	68
55–64 jaar	98	8	8	x	90
Mate arbeidsongeschiktheid ¹⁾					
Volledig arbeidsongeschikt	575	95	83	12	479
Gedeeltelijk arbeidsongeschikt	217	146	131	16	71
Uitkeringsduur ¹⁾					
Hele jaar een uitkering	713	208	183	24	506
Gedeelte van jaar een uitkering	79	34	30	x	45
Indicatie WSW ¹⁾					
WSW-er	41	40	39	x	x
Geen WSW-er	751	202	174	28	550
Etniciteit ¹⁾					
Autochtoon	664	213	189	23	452
Westers allochtoon	78	20	17	x	59
Niet-westers allochtoon	49	9	7	x	40
Landsdeel ¹⁾					
Noord	91	30	27	x	60
Oost	164	55	49	5	110
West	342	98	86	13	244
w.v.					
de 4 grote gemeenten ²⁾	111	27	23	x	84
overige gemeenten	231	72	63	9	159
Zuid	195	58	51	7	137
Positie in het huishouden ¹⁾					
Lid van (echt)paar	551	171	154	17	380
Alleenstaande ouder	26	5	x	x	21
Eenpersoonshuishouden	163	47	39	7	116
Overig lid	52	19	16	x	34
Onderwijsniveau ¹⁾					
Basisonderwijs	216	47	42	5	169
Mavo	63	17	15	x	46
Vbo	149	44	39	5	105
Havo/vwo	17	x	x	x	14
Mbo4	248	93	82	11	155
Hbo/wo	96	36	33	x	60
Onbekend	x	x	x	x	x

¹⁾ Zie definities.

²⁾ Amsterdam, Rotterdam, 's-Gravenhage en Utrecht.

Tabel 1b
Personen van 15–64 jaar met een arbeidsongeschiktheidsuitkering naar arbeidspositie¹⁾, jaargemiddelden 1997

	Totaal	Beroepsbevolking			Niet beroepsbevolking
		totaal	werkzaam	werkloos	
<i>x 1 000</i>					
Totaal	799	252	225	27	547
Mannen					
Totaal	497	187	169	18	311
15–34 jaar	42	22	18	x	20
35–44 jaar	72	42	36	6	30
45–54 jaar	160	78	72	6	82
55–64 jaar	224	44	43	x	179
Vrouwen					
Totaal	301	65	56	9	236
15–34 jaar	50	17	15	x	33
35–44 jaar	60	19	16	x	41
45–54 jaar	91	22	18	x	69
55–64 jaar	100	7	7	x	93
Mate arbeidsongeschiktheid¹⁾					
Volledig arbeidsongeschikt	577	97	86	11	479
Gedeeltelijk arbeidsongeschikt	222	154	139	15	68
Uitkeringsduur¹⁾					
Hele jaar een uitkering	735	223	199	24	512
Gedeelte van jaar een uitkering	64	29	26	x	35
Indicatie WSW¹⁾					
WSW-er	37	36	36	x	x
Geen WSW-er	762	216	189	26	547
Etniciteit¹⁾					
Autochtoon	667	223	202	21	444
Westers allochtoon	79	20	17	x	59
Niet-westers allochtoon	53	9	6	x	44
Landsdeel¹⁾					
Noord	91	28	25	x	63
Oost	166	57	52	5	109
West	347	108	94	14	239
w.v.					
de 4 grote gemeenten ²⁾	112	26	21	5	86
overige gemeenten	235	82	73	10	153
Zuid	194	59	54	5	136
Positie in het huishouden¹⁾					
Lid van (echt)paar	562	178	163	16	383
Alleenstaande ouder	23	6	5	x	17
Eenpersoonshuishouden	165	48	40	8	117
Overig lid	49	20	17	x	29
Onderwijsniveau¹⁾					
Basisonderwijs	219	45	38	6	174
Mavo	68	21	18	x	48
Vbo	147	52	47	5	95
Havo/vwo	21	7	6	x	15
Mbo	241	89	81	8	152
Hbo/wo	101	38	34	x	62
Onbekend	x	x	x	x	x

¹⁾ Zie definities.

²⁾ Amsterdam, Rotterdam, 's-Gravenhage en Utrecht.

Tabel 2a
Personen van 15–64 jaar met een arbeidsongeschiktheidsuitkering naar onderwijsniveau ¹⁾, jaargemiddelden 1996

	Totaal ²⁾	Basis- onderwijs	Mavo	Vbo	Havo/vwo	Mbo	Hbo/wo
<i>x 1 000</i>							
Totaal	792	216	63	149	17	248	96
Mannen							
Totaal	504	145	35	99	8	162	53
15–34 jaar	41	16	6	8	x	7	x
35–44 jaar	74	20	6	17	x	21	8
45–54 jaar	163	45	8	33	x	56	17
55–64 jaar	227	64	16	42	x	77	26
Vrouwen							
Totaal	288	71	28	50	9	86	44
15–34 jaar	46	10	6	7	x	15	5
35–44 jaar	56	11	5	8	x	21	8
45–54 jaar	88	21	9	17	x	25	14
55–64 jaar	98	29	8	18	x	24	17
Mate arbeidsongeschiktheid ¹⁾							
Volledig arbeidsongeschikt	575	176	49	107	14	160	67
Gedeeltelijk arbeidsongeschikt	217	41	14	42	x	88	29
Uitkeringsduur ¹⁾							
Hele jaar een uitkering	713	199	55	139	15	220	84
Gedeelte van jaar een uitkering	79	17	8	10	x	28	12
Etniciteit ¹⁾							
Autochtoon	664	165	51	130	14	223	80
Westers allochtoon	78	22	7	15	x	19	13
Niet-westers allochtoon	49	28	6	x	x	6	x
Landsdeel ¹⁾							
Noord	91	27	8	18	x	30	7
Oost	164	45	12	36	x	51	18
West	342	89	32	52	9	109	50
w.v.							
de 4 grote gemeenten ³⁾	111	36	10	16	x	31	15
overige gemeenten	231	53	22	36	6	78	35
Zuid	195	56	11	44	5	58	21
Positie in het huishouden ¹⁾							
Lid van (echt)paar	551	140	40	113	10	184	62
Alleenstaande ouder	26	8	x	x	x	8	x
Eenpersoonshuishouden	163	43	14	23	x	50	30
Overig lid	52	26	8	9	x	6	x

¹⁾ Zie definities.

²⁾ Het totaal is inclusief onderwijsniveau onbekend.

³⁾ Amsterdam, Rotterdam, 's-Gravenhage en Utrecht.

Tabel 2b
Personen van 15-64 jaar met een arbeidsongeschiktheidsuitkering naar onderwijsniveau¹⁾, jaargemiddelden 1997

	Totaal ²⁾	Basis- onderwijs	Mavo	Vbo	Havo/vwo	Mbo	Hbo/wo
<i>x 1 000</i>							
Totaal	799	219	68	147	21	241	101
Mannen							
Totaal	497	146	39	93	10	155	53
15-34 jaar	42	13	9	9	x	8	x
35-44 jaar	72	20	5	16	x	22	6
45-54 jaar	160	43	12	32	x	51	20
55-64 jaar	224	71	12	37	x	74	26
Vrouwen							
Totaal	301	72	30	54	12	86	48
15-34 jaar	50	13	7	9	x	15	x
35-44 jaar	60	13	5	8	5	19	10
45-54 jaar	91	21	8	19	x	23	18
55-64 jaar	100	26	9	18	x	29	16
Mate arbeidsongeschiktheid¹⁾							
Volledig arbeidsongeschikt	577	176	57	102	16	155	68
Gedeeltelijk arbeidsongeschikt	222	42	11	45	5	85	32
Uitkeringsduur¹⁾							
Hele jaar een uitkering	735	206	65	136	19	217	90
Gedeelte van jaar een uitkering	64	12	x	11	x	24	10
Etniciteit¹⁾							
Autochtoon	667	167	58	127	15	213	85
Westers allochtoon	79	22	6	15	x	21	11
Niet-westers allochtoon	53	29	x	5	x	7	5
Landsdeel¹⁾							
Noord	91	27	6	19	x	28	8
Oost	166	45	15	32	x	52	19
West	347	88	32	56	13	106	51
w.v.							
de 4 grote gemeenten ³⁾	112	36	10	17	5	27	17
overige gemeenten	235	52	22	39	9	79	34
Zuid	194	58	15	40	x	55	22
Positie in het huishouden¹⁾							
Lid van (echt)paar	562	149	40	113	13	179	66
Alleenstaande ouder	23	6	x	x	x	8	x
Eenpersoonshuishouden	165	42	15	23	6	49	29
Overig lid	49	21	11	7	x	5	x

¹⁾ Zie definities.

²⁾ Het totaal is inclusief onderwijsniveau onbekend.

³⁾ Amsterdam, Rotterdam, 's-Gravenhage en Utrecht.

Tabel 3a
Personen van 15–64 jaar met een arbeidsongeschiktheidsuitkering naar subjectieve maatschappelijke positie¹⁾, jaargemiddelden 1996

	Totaal	Betaald werkend	Arbeids- ongeschikt	Werkloos	Huisman/ -vrouw	Overig ²⁾
	<i>x 1 000</i>					
Totaal	792	217	284	14	192	86
Mannen						
Totaal	504	161	229	11	43	60
15–34 jaar	41	17	14	x	x	5
35–44 jaar	74	36	25	x	8	x
45–54 jaar	163	67	69	x	16	8
55–64 jaar	227	42	120	x	17	45
Vrouwen						
Totaal	288	56	55	x	149	25
15–34 jaar	46	15	11	x	15	5
35–44 jaar	56	14	12	x	25	x
45–54 jaar	88	19	15	x	49	x
55–64 jaar	98	8	17	x	60	13
Mate arbeidsongeschiktheid¹⁾						
Volledig arbeidsongeschikt	575	86	257	6	167	59
Gedeeltelijk arbeidsongeschikt	217	131	26	8	25	26
Uitkeringsduur¹⁾						
Hele jaar een uitkering	713	187	263	12	176	76
Gedeelte van jaar een uitkering	79	30	21	x	16	10
Etniciteit¹⁾						
Autochtoon	664	192	229	10	160	74
Westers allochtoon	78	18	29	x	20	10
Niet-westers allochtoon	49	8	25	x	13	x
Landsdeel¹⁾						
Noord	91	29	31	x	19	10
Oost	164	51	59	x	36	16
West	342	86	117	6	90	43
w.v.						
de 4 grote gemeenten ²⁾	111	23	46	x	28	12
overige gemeenten	231	63	71	x	63	31
Zuid	195	52	76	x	47	17
Positie in het huishouden¹⁾						
Lid van (echt)paar	551	157	189	8	142	55
Alleenstaande ouder	26	5	7	x	12	x
Eenpersoonshuishouden	163	39	63	x	35	22
Overig lid	52	16	24	x	x	7
Onderwijsniveau¹⁾						
Basisonderwijs	216	44	92	x	61	15
Mavo	63	15	21	x	19	6
Vbo	149	39	57	x	40	11
Havo/vwo	17	x	5	x	x	5
Mbo	248	84	80	x	50	31
Hbo/wo	96	33	27	x	17	18
Onbekend	x	x	x	x	x	x

¹⁾ Zie definities.

²⁾ Inclusief scholier/student, vrijwillig(st)er en gepensioneerd.

³⁾ Amsterdam, Rotterdam, 's-Gravenhage en Utrecht.

Tabel 3b
Personen van 15–64 jaar met een arbeidsongeschiktheidsuitkering naar subjectieve maatschappelijke positie¹⁾, jaargemiddelden 1997

	Totaal	Betaald werkend	Arbeids- ongeschikt	Werkloos	Huisman/ -vrouw	Overig ²⁾
<i>x 1 000</i>						
Totaal	799	228	272	15	198	85
Mannen						
Totaal	497	170	210	12	46	58
15–34 jaar	42	18	14	x	x	x
35–44 jaar	72	36	22	x	10	x
45–54 jaar	160	71	61	5	17	5
55–64 jaar	224	45	113	x	17	46
Vrouwen						
Totaal	301	58	63	x	152	26
15–34 jaar	50	15	9	x	20	6
35–44 jaar	60	17	12	x	27	x
45–54 jaar	91	18	21	x	46	5
55–64 jaar	100	8	20	x	59	13
Mate arbeidsongeschiktheid¹⁾						
Volledig arbeidsongeschikt	577	89	249	6	174	60
Gedeeltelijk arbeidsongeschikt	222	140	24	9	24	25
Uitkeringsduur¹⁾						
Hele jaar een uitkering	735	202	256	14	187	76
Gedeelte van jaar een uitkering	64	26	17	x	11	9
Etniciteit¹⁾						
Autochtoon	667	204	220	11	162	71
Westers allochtoon	79	18	30	x	21	10
Niet-westers allochtoon	53	7	23	x	16	x
Landsdeel¹⁾						
Noord	91	25	34	x	20	10
Oost	166	53	52	x	42	16
West	347	95	114	9	87	42
w.v.						
de 4 grote gemeenten ³⁾	112	22	42	5	30	13
overige gemeenten	235	73	73	x	57	30
Zuid	194	56	71	x	49	16
Positie in het huishouden¹⁾						
Lid van (echt)paar	562	166	185	7	149	55
Alleenstaande ouder	23	5	5	x	11	x
Eenpersoonshuishouden	165	41	64	6	33	22
Overig lid	49	17	19	x	5	7
Onderwijsniveau¹⁾						
Basisonderwijs	219	41	91	5	64	18
Mavo	68	18	23	x	21	6
Vbo	147	48	45	x	40	11
Havo/vwo	21	6	8	x	6	x
Mbo	241	81	75	x	51	30
Hbo/wo	101	35	29	x	17	18
Onbekend	x	x	x	x	x	x

¹⁾ Zie definities.

²⁾ Inclusief scholier/student, vrijwillig(st)er en gepensioneerd.

³⁾ Amsterdam, Rotterdam, 's-Gravenhage en Utrecht.

Tabel 4a
Personen van 15–64 jaar met een arbeidsongeschiktheidsuitkering, totaal en werkzame beroepsbevolking naar bedrijfstak ¹⁾, jaargemiddelden 1996

	Totaal	Werkzame beroepsbevolking					
		totaal ²⁾	landbouw en visserij	industrie en bouwnijverheid		commerciële dienstver- lening	niet-commer- ciële dienst- verlening
				totaal	w.o. sociale werkvoorziening		
	<i>x 1 000</i>						
Totaal	792	213	15	85	41	57	55
Geslacht							
Man	504	160	13	73	34	44	28
Vrouw	288	53	x	11	7	13	27
Leeftijd							
15–34 jaar	87	32	x	15	10	9	6
35–44 jaar	130	50	x	20	11	12	16
45–54 jaar	251	83	5	35	15	22	21
55–64 jaar	325	49	7	15	6	13	12
Mate arbeidsongeschiktheid ¹⁾							
Volledig arbeidsongeschikt	575	83	x	42	32	17	19
Gedeeltelijk arbeidsongeschikt	217	131	12	42	9	39	36
Uitkeringsduur ¹⁾							
Hele jaar een uitkering	713	183	13	77	41	50	41
Gedeelte van jaar een uitkering	79	30	x	7	x	7	15
Indicatie WSW ¹⁾							
WSW-er	41	39	x	38	37	x	x
Geen WSW-er	751	174	15	47	x	56	55
Etniciteit ¹⁾							
Autochtoon	664	189	14	75	37	51	47
Westers allochtoon	78	17	x	7	x	x	6
Niet-westers allochtoon	49	7	x	x	x	x	x
Landsdeel ¹⁾							
Noord	91	27	x	14	7	6	5
Oost	164	49	x	23	12	13	9
West	342	86	x	25	12	26	30
w.v.							
de 4 grote gemeenten ³⁾	111	23	x	7	x	6	9
overige gemeenten	231	63	x	19	9	20	21
Zuid	195	51	5	22	10	11	12
Positie in het huishouden ¹⁾							
Lid van (echt)paar	551	154	13	57	21	43	39
Alleenstaande ouder	26	x	x	x	x	x	x
Eenpersoonshuishouden	163	39	x	16	11	9	13
Overig lid	52	16	x	10	9	x	x
Onderwijsniveau ¹⁾							
Basisonderwijs	216	42	x	26	17	9	x
Mavo	63	15	x	7	x	x	x
Vbo	149	39	5	18	9	11	x
Havo/vwo	17	x	x	x	x	x	x
Mbo	248	82	6	30	10	25	19
Hbo/wo	96	33	x	x	x	6	23
Onbekend	x	x	x	x	x	x	x

¹⁾ Zie definities.

²⁾ Het totaal is inclusief bedrijfstak onbekend en niet waargenomen.

³⁾ Amsterdam, Rotterdam, 's-Gravenhage en Utrecht.

Tabel 4b
Personen van 15–64 jaar met een arbeidsongeschiktheidsuitkering, totaal en werkzame beroepsbevolking naar bedrijfstak¹⁾, jaargemiddelden 1997

	Totaal	Werkzame beroepsbevolking					
		totaal ²⁾	landbouw en visserij	industrie en bouwnijverheid		commerciële dienstver- lening	niet-commer- ciële dienst- verlening
				totaal	w.o. sociale werkvoorziening		
<i>x 1 000</i>							
Totaal	799	225	17	83	39	65	57
Geslacht							
Man	497	169	16	73	33	50	27
Vrouw	301	56	x	10	6	14	30
Leeftijd							
15–34 jaar	92	33	x	15	10	8	8
35–44 jaar	132	52	x	21	11	17	12
45–54 jaar	251	91	6	33	14	27	23
55–64 jaar	324	50	9	13	5	13	15
Mate arbeidsongeschiktheid¹⁾							
Volledig arbeidsongeschikt	577	86	x	40	29	22	19
Gedeeltelijk arbeidsongeschikt	222	139	14	43	11	43	38
Uitkeringsduur¹⁾							
Hele jaar een uitkering	735	199	16	78	38	56	47
Gedeelte van jaar een uitkering	64	26	x	5	x	8	11
Indicatie WSW¹⁾							
WSW-er	37	36	x	33	33	x	x
Geen WSW-er	762	189	17	50	6	64	56
Etniciteit¹⁾							
Autochtoon	667	202	16	75	36	55	53
Westers allochtoon	79	17	x	6	x	7	x
Niet-westers allochtoon	53	6	x	x	x	x	x
Landsdeel¹⁾							
Noord	91	25	x	10	6	7	5
Oost	166	52	5	22	10	11	13
West	347	94	5	27	11	34	27
w.v.							
de 4 grote gemeenten ³⁾	112	21	x	6	x	8	7
overige gemeenten	235	73	5	21	9	26	20
Zuid	194	54	5	24	12	13	12
Positie in het huishouden¹⁾							
Lid van (echt)paar	562	163	15	56	19	50	40
Alleenstaande ouder	23	5	x	x	x	x	x
Eenpersoonshuishouden	165	40	x	15	10	10	13
Overig lid	49	17	x	12	10	x	x
Onderwijsniveau¹⁾							
Basisonderwijs	219	38	x	24	15	8	5
Mavo	68	18	x	9	6	5	x
Vbo	147	47	7	22	9	11	6
Havo/vwo	21	6	x	x	x	x	x
Mbo	241	81	7	24	8	30	19
Hbo/wo	101	34	x	x	x	8	23
Onbekend	x	x	x	x	x	x	x

¹⁾ Zie definities.

²⁾ Het totaal is inclusief bedrijfstak onbekend en niet waargenomen.

³⁾ Amsterdam, Rotterdam, 's-Gravenhage en Utrecht.

2. Tabellen

2.0 Kerncijfers

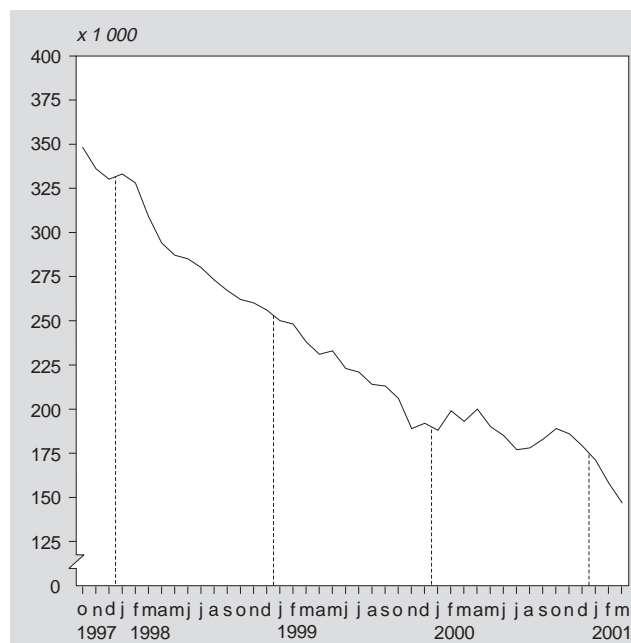
	Basis c.q. eenheid	1997	1998	1999	2000	1999				2000				2001
						4e kw.	1e kw.	2e kw.	3e kw.	4e kw.	1e kw.	2e kw.	3e kw.	4e kw.
1. Beroepsbevolking en werkloosheid														
Beroepsbevolking	1 000	6 838	6 957	7 097	7 227*									
Mannen	1 000	4 143	4 196	4 242	4 300*									
Vrouwen	1 000	2 696	2 761	2 856	2 927*									
Werkzame beroepsbevolking	1 000	6 400	6 609	6 805	6 959*									
Mannen	1 000	3 951	4 047	4 121	4 187*									
Vrouwen	1 000	2 450	2 562	2 684	2 772*									
Werkloze beroepsbevolking ¹⁾	1 000	438	348	292	267*									
Mannen	1 000	192	149	121	112*									
Vrouwen	1 000	246	199	172	155*									
Geregistreerde werkloosheid	1 000	375	287	221	188	189	217	173	176	186	176			
Mannen	1 000	199	155	115	98	100	123	91	87	90	98			
Vrouwen	1 000	176	132	106	90	88	94	82	88	96	78			
Geregistreerde werkloosheid	%	5,5	4,1	3,1	2,7*	2,7	3,0*	2,4*	2,4*	2,6*	2,3*			
Mannen	%	4,8	3,7	2,7	2,4*	2,4	2,9*	2,1*	2,0*	2,1*	2,7*			
Vrouwen	%	6,5	4,8	3,7	2,7*	3,1	3,2*	2,8*	3,0*	3,3*	2,4*			
2. Werkgelegenheid²⁾ en vacatures														
Werkzame personen	1 000	7 544	7 767*	7 983*	.									
Werknemers	1 000	6 354	6 583*	6 810*	.									
Zelfstandigen	1 000	1 190	1 184*	1 173*	.									
Banen van werknemers	1 000	6 638	6 898*	7 132*	.	7 193*	7 247*	7 337*	7 380*	.	.			
Landbouw en visserij	1 000	113	114*	116*	.	119*	107*	120*	124*	.	.			
Industrie en bouwnijverheid	1 000	1 469	1 486*	1 506*	.	1 514*	1 507*	1 522*	1 529*	.	.			
Commerciële dienstverlening	1 000	3 029	3 197*	3 365*	.	3 401*	3 461*	3 511*	3 530*	.	.			
Niet-commerciële dienstverlening	1 000	2 027	2 101*	2 145*	.	2 159*	2 172*	2 184*	2 197*	.	.			
Mannen	1 000	3 850	3 915*	4 022*	.	4 040*	4 066*	4 120*	4 128*	.	.			
Vrouwen	1 000	2 787	2 983*	3 110*	.	3 153*	3 181*	3 216*	3 252*	.	.			
Voltijd	1 000	3 894	3 985*	.	.	.	.	.	.	.	.			
Deeltijd	1 000	2 744	2 913*	.	.	.	.	.	.	.	.			
Vast	1 000	5 916	6 111*	.	.	.	.	.	.	.	.			
Flexibel	1 000	722	787*	.	.	.	.	.	.	.	.			
Vacatures ³⁾	1 000	85	123	158	188	168	201	202	169	189	.			
Landbouw en visserij	1 000	1	2	3	3	3	3	4	3	4	.			
Industrie en bouwnijverheid	1 000	22	28	37	47	40	51	54	43	44	.			
Commerciële dienstverlening	1 000	49	74	94	109	100	118	116	98	112	.			
Niet-commerciële dienstverlening	1 000	13	19	24	27	26	29	28	26	30	.			

¹⁾ Vóór oktober 1999 in SEM voorlopige cijfers betreffende 1998 gepubliceerd.

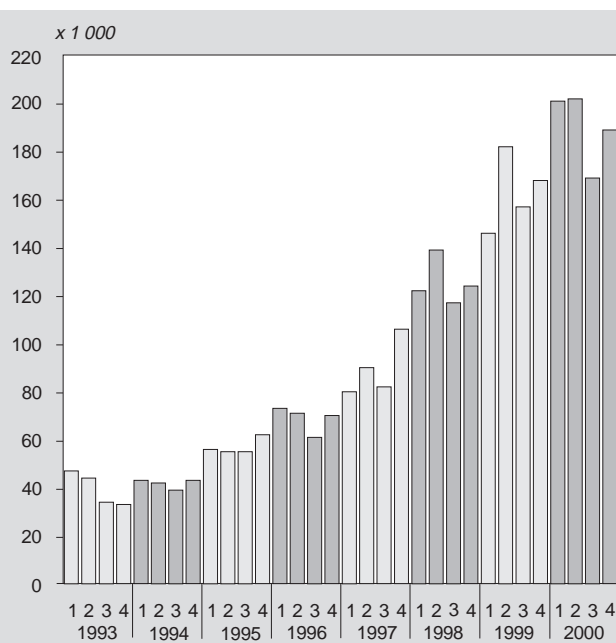
²⁾ De gehele werkgelegenheid inclusief minder dan 12 uur.

³⁾ Exclusief vacatures bij overheid en onderwijs.

1. Geregistreerde werklozen (driemaandsgemiddelde; onder middelste maand) gecorrigeerd voor seizoeninvloeden

2. Vacatures, ultimo kwartaal

	Basis c.q. eenheid	1997	1998	1999	2000	1999				2000		2001
						4e kw.	1e kw.	2e kw.	3e kw.	4e kw.	1e kw.	
3. Collectieve arbeidsvoorwaarden en vakverenigingen												
Cao-lonen per uur incl. bijzondere beloningen	1990=100	119,9	123,9	128,0	132,1	129,3	130,2	131,4	132,9	133,6	143,3	
Particuliere bedrijven	1990=100	120,8	124,8	128,6	132,8	130,0	130,9	132,0	133,8	134,3	135,1	
Gepremieerde en gesubsidieerde sector	1990=100	116,8	122,1	126,8	131,0	128,5	129,5	130,2	132,2	132,4	132,9	
Overheid	1990=100	118,5	121,8	126,5	130,4	127,6	128,1	129,9	130,0	131,9	132,2	
Leden van vakverenigingen ¹⁾	1 000	1 730	1 766	1 814	1 797	1 812	1 797	1 795	1 806	1 803	1 796	
Verloren arbeidsdagen door stakingen ²⁾	1 000	14,6	33,2	75,8	9,4	3,4	5,8	0,7	1,0	2,0	.	
4. Lonen en loonkosten												
Verdiende lonen per uur van werknemers	gld	30,71	31,83*	32,89*	.	33,30*	33,47*	33,76*	34,16*	34,46*	.	
Mannen	gld	34,02	35,52*	36,79*	.	37,26*	37,48*	37,80*	38,31*	38,65*	.	
Vrouwen	gld	24,18	24,83*	25,62*	.	26,00*	26,13*	26,34*	26,60*	26,92*	.	
Verdiende lonen per maand van voltijdwerknemers	gld	4 667	4 859	5 028	.	.	.	.	.	.	.	
Minimumloon per maand	gld	.	.	.	.	2 376	2 406	2 406	2 448	2 448	2 544	
Aantal minimumloners	1 000	310,0	310,0	287,9	.	.	.	.	.	.	.	
Loonkosten per uur in de nijverheid	gld	49,36	51,04*	52,85*	.	53,46*	53,74*	54,15*	54,87*	.	.	
5. Sociale zekerheid												
WW ³⁾	1 000	355	306	249	204	223	222	195	187	189	.	
Algemene bijstandswet, (incl. RWW)	1 000	437	397	363	.	363	355	347	341	.	.	
periodiek algemeen <65 jaar, thuiswonend	1 000	878	892	915	937	926	933	938	940	949	.	
Arbeidsongeschiktheidsuitkeringen	1 000	878	892	915	937	926	933	938	940	949	.	
Ziekteverzuim (exclusief overheid) ⁴⁾	%	5,1	5,6	6,0	6,1	6,2	6,5	5,9	5,8	6,3	.	
6. Inkomen en vermogen												
Beschikbaar inkomen per persoon ⁵⁾	gld	23 200*	.	.	.	.	.	.	.	.	.	
7. Consumptie en sparen												
Consumptieve bestedingen per persoon ⁶⁾	gld	22 100*	.	.	.	.	.	.	.	.	.	
Besparingen per persoon ⁶⁾	gld	1 100*	.	.	.	.	.	.	.	.	.	
Consumptie (volumemutatie per persoon) ⁶⁾	%	2,9	3,6	3,1	3,0	2,9	3,9	2,7	2,5	2,9	11	
Index consumentenvertrouwen ⁷⁾	n.v.t.	15	17	14	24	21	26	28	25	20	11	
Consumentenprijsindex												
Alle huishoudens	1995=100	104,2	106,3	108,6	111,4	109,4	109,8	111,2	111,8	112,7	114,6*	
Werknemers laag	1995=100	104,1	106,1	108,4	111,1	109,2	109,5	110,8	111,5	112,5	114,4*	
Geharmoniseerde index CPI, Nederland	1996=100	101,9	103,7	105,8	108,2	106,4	106,6	108,2	108,6	109,6	111,7*	

¹⁾ Betreft vakverenigingen aangesloten bij de FNV, het CNV en de Vakcentrale MHP en tot 1998 de AVC.

²⁾ De gegevens in het tweede kwartaal van 1998 zijn exclusief de acties in verband met de CAO-Gezondheidszorg en de CAO-Welzijn.

³⁾ De WW-cijfers wijken af van eerder gepubliceerde cijfers. In het verleden werd het aantal WW-uitkeringen gepubliceerd op transactiebasis. Hierbij werden de aantallen uitkeringen gecorrigeerd met maximaal 6 maanden nagekomen informatie.

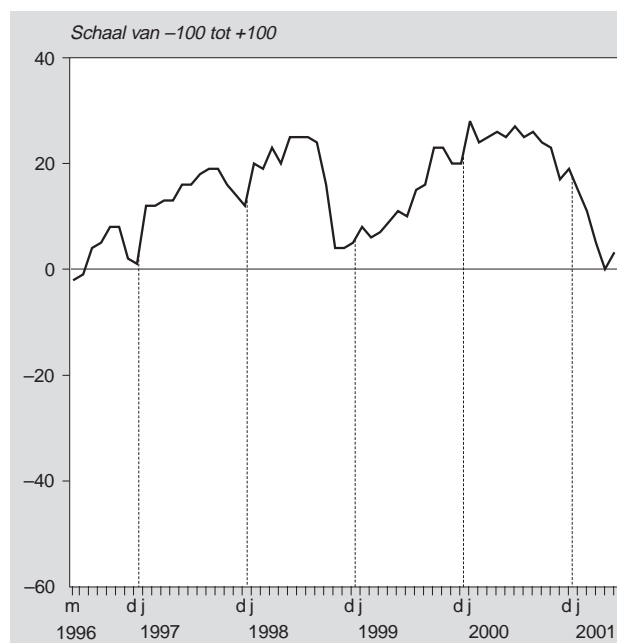
⁴⁾ Inclusief zwangerschaps- en bevallingsverlof.

⁵⁾ De cijfers zijn aangepast aan de uitkomsten van de Nationale rekeningen na de revisie van 1995.

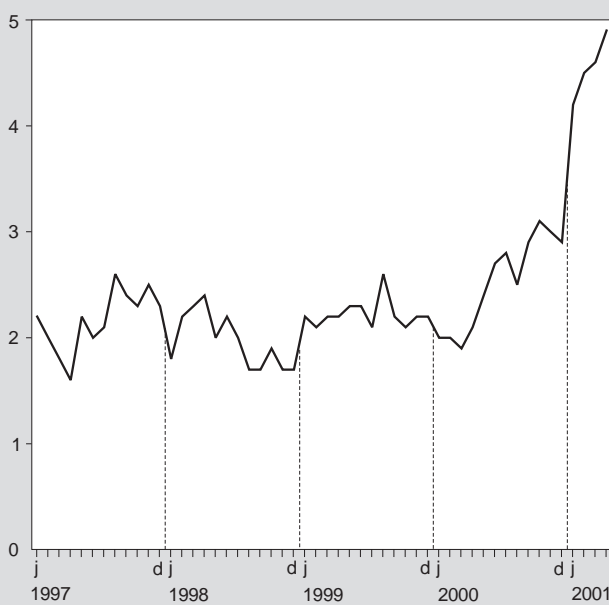
⁶⁾ Mutatie t.o.v. (de overeenkomstige periode van) voorgaand jaar; vanaf december 1999 gewijzigde cijfers vanaf 1996 vanwege nieuwe richtlijnen Nationale Rekeningen.

⁷⁾ Jaar- en kwartaalcijfers zijn berekend als een gewogen gemiddelde van het maandelijks vastgestelde consumentenvertrouwen. De index is weergegeven op een schaal van -100 tot +100.

3. Index consumentenvertrouwen

4. Procentuele verandering consumentenprijsindex-alle huishoudens t.o.v. overeenkomstige maand voorgaand jaar (1995=100)

2.1 Beroepsbevolking en werkloosheid

Geregistreeerde werkloosheid

Toelichting bij de tabel 2.1.1

Het CBS stelt sinds 1988 gegevens samen over de geregistreeerde werkloosheid. De toegepaste methode staat beschreven in het artikel 'Hoe telt het CBS het aantal geregistreeerde werklozen'.

Dit artikel is opgenomen in de CBS-publicatie *Enquête beroepsbevolking 1994*. In dezelfde publicatie is ook het artikel *Tijdreeksen geregistreeerde werkloosheid en beroepsbevolking* opgenomen.

Voor de jaren 1970–1994 vindt men hierin tijdreeksen van de werkzame en werkloze beroepsbevolking en van de geregistreeerde werkloosheid.

Tabel 2.1.1
Geregistreeerde werklozen naar geslacht, leeftijd en duur van inschrijving, driemaandsgemiddelden¹⁾
Number of registered unemployed by sex, age and duration of registration (three-month moving averages)

	1999		2000			2001		
	dec.	jan.	febr.	maart	dec.	jan.	febr.	maart
	x 1 000							
Leeftijd en geslacht								
Man	113	116	123	109	101	104	98	86
16–24 jaar	11	14	16	13	12	12	11	10
25–64 jaar	102	102	107	96	89	92	87	76
Vrouw	88	85	94	92	86	79	78	69
16–24 jaar	12	12	11	14	14	13	13	9
25–64 jaar	76	73	83	78	72	66	65	60
Totaal	201	201	217	201	187	184	176	155
16–24 jaar	23	26	26	27	26	26	24	19
25–34 jaar	55	53	57	47	55	48	43	36
35–64 jaar	123	123	133	127	106	111	109	99
Duur inschrijving en geslacht²⁾								
Tot 1 jaar	107	106	121	114	119	119	114	95
man	58	61	68	61	61	68	65	52
vrouw	49	45	53	53	58	51	49	43
1 jaar of langer	94	95	96	87	68	65	62	60
man	55	55	55	48	40	37	33	33
vrouw	40	40	41	39	28	28	28	26
Totaal	201	201	217	201	187	184	176	155

¹⁾ Driemaandsgemiddelden opgenomen onder de middelste maand. Niet voor seizoen gecorrigeerde cijfers.

²⁾ Duur inschrijving volgens registratie bij arbeidsbureaus; het betreft een onafgebroken periode van inschrijving.

2.3 Collectieve arbeidsvoorwaarden en vakverenigingen

Indexcijfers van cao-lonen

Cao-uurlonen iets gestegen

Het cao-loon per uur inclusief bijzondere beloningen van werknemers (jeugd en volwassenen tezamen) in april 2001 is ten opzichte van maart 2001 met 0,4 procent gestegen. Dit is berekend op basis van afgesloten collectieve arbeidsvoorwaardenregelingen tot eind april 2001. De resultaten over 2001 zijn nog voorlopig, omdat voor een deel van de werknemers nog geen nieuwe collectieve arbeidsovereenkomst is vastgesteld.

Toelichting bij de tabellen 2.3.1–2.3.3

Uit de statistiek Indexcijfers van cao-lonen komen elke maand cijfers beschikbaar over de contractuele loon- en arbeidsduurontwikkeling. Deze cijfers hebben betrekking op de loon- en arbeidsduurgegevens zoals die staan vermeld in collectieve arbeidsovereenkomsten en andere collectieve loonregelingen (cao's). Bij dit onderzoek worden geen enquêteformulieren aan bedrijven en instellingen verstuurd, maar wordt gebruik gemaakt van de in cao's opgenomen gegevens.

Hieronder volgt een beknopte toelichting op deze cijfers. Een meer uitgebreide beschrijving kunt u vinden in het *Supplement bij de Sociaal-economische maandstatistiek 1993, no. 3* en in de publicatie *Arbeid en lonen van werknemers 1993 (CBS 1994)*. Praktische informatie over het gebruik van indexcijfers voor leveringscontracten met een lange doorlooptijd is opgenomen in de brochure *Prijsindexering in leveringscontracten (CBS 1996)*.

Begrippen

De statistiek biedt indexcijfers over de ontwikkeling van:

- de cao-lonen;
- de contractuele loonkosten;
- de contractuele arbeidsduur.

Met de *indexcijfers van de cao-lonen* wordt de ontwikkeling van de bruto lonen weergegeven waarop werknemers bij een normale arbeidsduur onvoorwaardelijk recht hebben. Hierbij wordt een onderscheid gemaakt naar cao-lonen inclusief bijzondere beloningen en cao-lonen exclusief bijzondere beloningen, en tussen cao-lonen per uur en cao-lonen per maand. Het cao-loon inclusief bijzondere beloningen omvat de volgende elementen:

- het loon voor normale arbeidstijd;
- alle bindend voorgeschreven, regelmatig betaalde toeslagen;
- alle bindend voorgeschreven bijzondere (niet maandelijks) beloningen, zoals de vakantietoeslag of de eindejaarsuitkering.

Uitgesloten zijn dus toeslagen die in de cao's voorwaardelijk zijn gesteld, zoals een leeftijdstoeslag of een toeslag voor ploegendienst, en individuele loonstijgingen.

De brutering van de overhevelingstoeslag (vanaf januari 2001) is zodanig in de indexcijfers verwerkt, dat de brutering niet leidt tot loonmutaties, voorzover niet van de wettelijke bruteringsregeling (verhoging van het loon met 1,9 procent met een maximum van 1 745 gulden per jaar) is afgeweken. Zie hiervoor ook de Sociaal-economische maandstatistiek van maart 2001.

De *indexcijfers van de contractuele loonkosten* geven de ontwikkeling weer van de loonkosten voor werkgevers. Hiertoe wordt het bovenvermelde cao-loon inclusief bijzondere beloningen uitgebreid met:

- alle wettelijk voorgeschreven sociale lasten (premies voor WAO, WW, wachtgeld en ZFW, uitgezonderd premie ZW) en (t/m 2000) de overhevelingstoeslag;

- alle contractueel aangegane, bindend voorgeschreven sociale lasten (premies voor VUT, (pre)pensioen, bovenwettelijke verzekering voor arbeidsongeschiktheid e.d. en sociale en bedrijfstakfondsen).

De *indexcijfers van de contractuele arbeidsduur* geven de ontwikkeling weer van de in cao's overeengekomen jaarlijkse arbeidsduur van volwassen voltijdwerknemers.

Deze contractuele arbeidsduur is te beschouwen als het maximaal aantal te werken uren per jaar. Dit wordt berekend door de normale arbeidsduur (zoals vermeld in de cao) te verminderen met het aantal officiële feestdagen (vastgesteld op zes dagen per jaar), het aantal onvoorwaardelijke vakantiedagen en eventuele arbeidsduurverkortingen. Met voorwaardelijke arbeidsduurverkortingen, bijvoorbeeld vanwege leeftijd of ploegendienst, wordt geen rekening gehouden.

Populatie

Het onderzoek omvat cao's van bedrijven en instellingen uit alle bedrijfstakken en grootteklassen, behalve:

- particuliere huishoudens met personeel in loondienst (Sbi-code 95);
- ambassades, consulaten en internationale gemeenschapsorganen (Sbi-code 99).

Buiten beschouwing blijft de loon- en arbeidsduurontwikkeling van:

- werknemers die geen voltijdbaan hebben;
- werknemers die niet onder een cao vallen.

Per cao gemeten loon- en arbeidsduurontwikkelingen worden samengevoegd en gewogen met behulp van loonsommen waarin ook werknemers die geen voltijdbaan hebben én werknemers die niet onder een cao vallen zijn meegenomen. Er wordt dus verondersteld dat de cao-loonmutaties ook betrekking hebben op werknemers die in deeltijd werken of die niet onder de werkingssfeer van een cao vallen. In 1990, het basisjaar van de huidige reeks indexcijfers, hadden twee van de drie werknemers een voltijdbaan en viel ongeveer driekwart van alle werknemers onder de werkingssfeer van een cao.

Beschikbare cijfers

De indexcijfers zijn in een aantal varianten beschikbaar:

- cao-lonen per maand inclusief bijzondere beloningen;
- cao-lonen per maand exclusief bijzondere beloningen;
- cao-lonen per uur inclusief bijzondere beloningen;
- contractuele loonkosten per uur inclusief bijzondere beloningen;
- jaarlijkse contractuele arbeidsduur van volwassen voltijdwerknemers.

De indexcijfers van de cao-lonen per maand ontwikkelen zich onafhankelijk van wijzigingen in de arbeidsduur (normale arbeidsduur, verlofdagen en arbeidsduurverkortingen). Deze wijzigingen zijn wel van invloed op de indexcijfers van de cao-lonen per uur, de contractuele loonkosten per uur en natuurlijk de jaarlijkse contractuele arbeidsduur.

Een uitsplitsing van de indexcijfers van de cao-lonen is beschikbaar naar categorie werknemers (jeugd en volwassenen), cao-sector (particuliere bedrijven, overheid en gesubsidieerde sector) en economische activiteit (bedrijfssector, bedrijfstak en -klasse). De indexcijfers van de contractuele loonkosten zijn beschikbaar naar economische activiteit en die van de contractuele arbeidsduur naar cao-sector en economische activiteit.

In de indexcijfers zijn regelingen verwerkt die op het moment van samenstellen van de cijfers bekend waren. Daarna kunnen de gegevens nog wijzigen als cao's met terugwerkende kracht worden afgesloten. De eerst gepubliceerde indexcijfers zijn daarom vaak lager dan de later gepubliceerde voorlopige en definitieve indexcijfers. De gegevens van een kalenderjaar worden definitief vastgesteld, als alle cao's zijn afgesloten, maar uiterlijk in de maand mei van het daarop volgende jaar.

Voor een correct gebruik dienen indexcijfers van eenzelfde status te worden gehanteerd. Dit betekent dus dat eerst gepubliceerde cijfers vergeleken moeten worden met eerst gepubliceerde, voorlopige met voorlopige en definitieve met definitieve cijfers.

Methode

Om een goed beeld van de contractuele loon- en arbeidsduurontwikkeling te krijgen, is het niet nodig alle cao's waar te nemen. Enkele uitzonderingen daargelaten worden alleen cao's waargenomen die voor minstens 500 werknemers gelden én loontabellen bevatten. Van deze cao's worden niet alle loon- en arbeidsduurgegevens verwerkt, maar enkele representatieve meetpunten (zwaartepunten): ruim 8 100 voor de reeks 1990=100. De veranderingen per meetpunt worden in een aantal stappen samengevoegd tot te publiceren uitkomsten.

Eenmaal per tien jaar wordt het aantal meetpunten vastgesteld. De keuze van de meetpunten is gebaseerd op de verdeling van de werknemers over de loonschalen in het basisjaar. Informatie over deze verdeling wordt via een eenmalig onderzoek verkregen. Daarbij wordt ook het gewicht (loonsommen) van de meetpunten

per cao vastgesteld. Deze gewichten blijven constant totdat het basisjaar wordt aangepast. Door het constant houden van deze gewichten hebben veranderingen in de samenstelling van de werknemerspopulatie per cao (zoals de leeftijdsopbouw) geen invloed op de indexcijfers. De gewichten per bedrijfsklasse en cao-sector worden wel ieder jaar aangepast. Hierdoor zijn verschuivingen in de aantallen werknemers naar bedrijfsklasse en cao-sector wel van invloed op de indexcijfers.

Standaard bedrijfsindeling (SBI 1993)

Voor de indeling van bedrijven naar economische activiteit wordt de Standaard bedrijfsindeling van 1993 (SBI 1993) gebruikt. Dit is een CBS-indeling waarbij de economische activiteit van een bedrijf of instelling gekenmerkt wordt door het voortgebrachte product, de in het productieproces gebruikte grondstoffen en hulpdiensten, en de aard van het productieproces. Voor publicatiedoeleinden wordt een enigszins aangepaste versie van de classificatie gebruikt, met vereenvoudigde benamingen voor de economische activiteiten en iets andere termen voor de hiërarchische niveaus. Het hoogste niveau is een indeling in vier bedrijfssectoren. Deze bedrijfssectoren zijn onderverdeeld in zestien bedrijfstakken, die op hun beurt weer gesplitst zijn in bedrijfsklassen en bedrijfsgroepen. De cijfercodes die voor de indeling worden gebruikt vormen niet altijd een aaneensluitende reeks. Het ontbreken van bepaalde codes betekent dus niet automatisch dat deze groepen in de statistiek ontbreken. In de tabellen worden de uitkomsten gedetailleerd naar de vier bedrijfssectoren, alle waargenomen bedrijfstakken met uitzondering van de bedrijfstak delfstoffenwinning, en een selectie van de belangrijkste bedrijfsklassen.

Tabel 2.3.1
Cao-lonen per uur inclusief bijzondere beloningen
Hourly wage rates including holiday allowance and other benefits

	Sbi-code ¹⁾	2000										2001*			
		april	mei	juni	juli	aug.	sept.	okt.	nov.	dec.	jan.	febr.	maart	april	
<i>1990=100</i>															
Totaal	01-93	131,4	131,4	131,7	132,9	133,1	133,4	133,6	133,6	133,7	135,0	135,0	135,3	135,8	
Leeftijdscategorie															
Jeugd		131,0	131,0	131,1	132,9	133,0	133,8	133,8	133,8	133,9	138,0	138,0	138,0	138,6	
Volwassenen		131,4	131,4	131,7	132,9	133,1	133,4	133,6	133,6	133,7	134,8	134,8	135,1	135,6	
Cao-sector															
Particuliere bedrijven		132,0	132,0	132,2	133,8	133,7	134,2	134,3	134,3	134,4	136,0	136,1	136,1	136,8	
Overheid		129,9	129,8	130,0	130,0	131,5	131,5	131,9	132,0	132,0	132,2	132,3	133,8	133,9	
Gesubsidieerde sector		130,2	130,3	131,3	132,2	132,2	132,3	132,4	132,4	132,6	133,5	133,2	133,3	133,6	
Bedrijfssector ¹⁾															
Landbouw en visserij	01-05	135,2	135,2	135,2	137,5	137,6	137,6	137,6	137,6	137,6	138,6	138,6	138,6	138,6	
Industrie en bouwnijverheid	10-45	133,1	133,1	133,2	134,7	134,8	135,4	135,3	135,3	135,5	136,0	136,1	136,1	137,7	
Commerciële dienstverlening	50-74	130,8	130,8	131,0	132,6	132,6	132,9	133,1	133,1	133,2	135,5	135,5	135,5	135,7	
Niet-commerciële dienstverlening	75-93	130,4	130,4	131,0	131,2	132,1	132,2	132,6	132,6	132,6	133,0	132,9	133,9	134,1	
Bedrijfstak ¹⁾															
Industrie	15-37	132,3	132,3	132,3	133,7	133,8	134,6	134,6	134,6	134,9	135,3	135,5	135,5	136,3	
Energie- en waterleidingbedrijven	40-41	129,4	129,1	129,1	129,1	129,8	129,8	130,5	130,5	130,5	131,5	131,5	131,5	132,5	
Bouwnijverheid	45	135,8	135,8	136,1	138,1	138,1	138,1	137,7	137,7	137,7	138,2	138,2	138,2	142,1	
Handel	50-52	132,1	132,2	132,5	134,6	134,4	134,4	134,9	134,9	134,9	135,6	135,6	135,6	135,7	
Horeca	55	132,4	132,4	132,4	136,9	136,9	136,9	137,2	137,2	137,2	137,2	137,2	137,2	137,2	
Vervoer en communicatie	60-64	131,6	131,6	131,6	131,6	131,6	131,6	131,8	131,8	132,0	132,3	132,3	132,3	132,7	
Financiële instellingen	65-67	130,6	130,6	131,3	134,8	134,8	134,8	134,8	134,8	135,3	135,4	135,4	135,4	135,5	
Zakelijke dienstverlening	70-74	129,0	129,0	129,0	129,9	130,0	130,9	130,9	130,9	130,9	136,8	136,8	136,8	136,8	
Openbaar bestuur	75	129,0	128,8	128,8	128,8	131,3	131,3	132,2	132,2	132,2	132,6	132,9	133,0	133,2	
Onderwijs	80	131,5	131,5	131,5	131,5	131,5	131,5	131,5	131,5	131,5	131,6	131,6	135,3	135,3	
Gezondheids- en welzijnzorg	85	130,2	130,2	131,9	132,6	132,8	132,8	132,8	132,8	132,8	133,2	132,9	133,0	133,1	
Cultuur en overige dienstverlening	90-93	132,3	132,6	132,6	133,1	133,2	134,2	134,7	134,7	134,7	135,6	135,6	136,1	137,1	
Bedrijfsklasse ¹⁾															
Voedings- en genotmiddelenindustrie	15-16	132,7	132,7	132,8	134,0	134,0	134,0	134,1	134,1	134,1	135,7	135,7	135,7	136,5	
Grafische industrie	22	131,5	131,5	131,5	132,1	132,1	132,1	132,1	132,1	133,0	133,5	135,3	135,3	136,3	
Chemische industrie	24	135,2	135,3	135,4	135,5	135,5	135,5	135,5	135,5	135,5	135,9	135,9	135,9	137,0	
Metaal- en elektrotechnische industrie	27-35	131,1	131,1	131,1	132,9	133,0	135,0	135,0	135,0	135,0	135,1	135,1	135,1	136,1	
Groothandel	51	131,0	131,0	131,3	133,6	133,3	133,3	133,4	133,3	133,3	133,8	133,8	133,8	133,8	
Detailhandel	52	135,0	135,0	135,5	137,0	137,0	137,0	138,2	138,2	138,3	139,7	139,7	139,7	139,8	
Financiële instellingen en zakelijke dienstverlening	65-74	129,4	129,4	129,5	131,2	131,2	131,9	131,9	131,9	132,0	136,4	136,4	136,5	136,5	
Bankwezen	65	130,7	130,7	130,7	135,7	135,7	135,7	135,7	135,7	135,7	135,4	135,4	135,4	135,4	
Verzekeringswezen en pensioenfondsen	66	130,6	130,6	133,2	133,2	133,2	133,2	133,2	133,2	134,8	135,8	135,8	135,8	136,3	

¹⁾ Indeling naar economische activiteit volgens de Standaard bedrijfsindeling (SBI 1993).

Tabel 2.3.2
Cao-lonen per maand inclusief bijzondere beloningen
Monthly wage rates including holiday allowance and other benefits

	Sbi-code ¹⁾	2000										2001*			
		april	mei	juni	juli	aug.	sept.	okt.	nov.	dec.	jan.	febr.	maart	april	
<i>1990=100</i>															
Totaal	01-93	128,3	128,4	128,6	129,8	130,0	130,4	130,5	130,5	130,6	131,8	131,9	132,2	132,7	
Leeftijdscategorie															
Jeugd		129,4	129,5	129,6	131,3	131,4	132,2	132,2	132,2	132,3	136,4	136,4	136,4	136,9	
Volwassenen		128,3	128,3	128,6	129,7	130,0	130,2	130,4	130,4	130,5	131,6	131,6	131,9	132,4	
Cao-sector															
Particuliere bedrijven		130,2	130,3	130,4	131,9	131,9	132,4	132,5	132,5	132,5	134,2	134,2	134,2	134,9	
Overheid		124,6	124,5	124,7	124,7	126,1	126,1	126,6	126,6	126,6	126,8	126,9	128,3	128,4	
Gesubsidieerde sector		123,7	123,7	124,7	125,6	125,6	125,7	125,7	125,7	126,0	126,8	126,5	126,7	126,9	
Bedrijfssector¹⁾															
Landbouw en visserij	01-05	132,3	132,3	132,3	134,6	134,6	134,6	134,6	134,6	134,6	135,6	135,6	135,6	135,6	
Industrie en bouwnijverheid	10-45	131,3	131,3	131,4	132,9	132,9	133,5	133,4	133,4	133,6	134,1	134,2	134,2	135,8	
Commerciële dienstverlening	50-74	129,0	129,0	129,2	130,7	130,7	131,0	131,2	131,2	131,3	133,6	133,6	133,6	133,7	
Niet-commerciële dienstverlening	75-93	124,6	124,5	125,1	125,4	126,2	126,3	126,7	126,7	126,7	127,0	127,0	127,9	128,1	
Bedrijfstak¹⁾															
Industrie	15-37	130,8	130,9	130,9	132,3	132,3	133,1	133,1	133,1	133,4	133,8	134,0	134,0	134,8	
Energie- en waterleidingbedrijven	40-41	127,0	126,7	126,7	126,7	127,4	127,4	128,1	128,1	128,1	129,1	129,1	129,1	130,0	
Bouwnijverheid	45	132,9	132,9	133,2	135,2	135,2	135,2	134,8	134,8	134,8	135,2	135,2	135,2	139,1	
Handel	50-52	130,6	130,7	130,9	133,0	132,9	132,9	133,3	133,3	133,3	134,0	134,0	134,0	134,1	
Horeca	55	132,2	132,2	132,2	136,7	136,7	136,7	137,1	137,1	137,1	137,1	137,1	137,1	137,1	
Vervoer en communicatie	60-64	129,6	129,6	129,6	129,6	129,6	129,6	129,8	129,8	130,0	130,3	130,3	130,3	130,7	
Financiële instellingen	65-67	125,2	125,2	125,9	129,3	129,3	129,3	129,3	129,3	129,7	129,7	129,7	129,7	129,8	
Zakelijke dienstverlening	70-74	128,2	128,2	128,2	129,1	129,2	130,1	130,1	130,1	130,1	136,0	136,0	136,0	136,0	
Openbaar bestuur	75	124,1	123,8	123,8	123,8	126,3	126,3	127,1	127,2	127,2	127,5	127,7	127,9	128,0	
Onderwijs	80	125,6	125,6	125,6	125,6	125,6	125,6	125,6	125,6	125,6	125,6	125,6	129,1	129,1	
Gezondheids- en welzijnszorg	85	123,0	123,0	124,6	125,3	125,5	125,5	125,5	125,5	125,5	125,9	125,6	125,6	125,8	
Cultuur en overige dienstverlening	90-93	128,7	129,0	129,0	129,5	129,6	130,6	131,1	131,1	131,1	132,0	132,0	132,4	133,4	
Bedrijfsklasse¹⁾															
Voedings- en genotmiddelenindustrie	15-16	132,7	132,8	132,9	134,0	134,0	134,0	134,1	134,1	134,1	135,8	135,8	135,8	136,5	
Grafische industrie	22	131,5	131,5	131,5	132,2	132,2	132,2	132,2	132,2	133,1	133,6	135,4	135,4	136,4	
Chemische industrie	24	131,5	131,7	131,7	131,8	131,8	131,8	131,8	131,8	131,8	132,2	132,2	132,2	133,2	
Metaal- en elektrotechnische industrie	27-35	129,9	129,9	129,9	131,8	131,8	133,8	133,9	133,9	133,9	133,9	133,9	133,9	134,9	
Groothandel	51	130,0	130,1	130,3	132,6	132,3	132,3	132,4	132,4	132,4	132,8	132,8	132,8	132,8	
Detailhandel	52	132,3	132,3	132,7	134,2	134,2	134,3	135,4	135,4	135,5	136,8	136,8	136,8	137,0	
Financiële instellingen en zakelijke dienstverlening	65-74	127,2	127,2	127,4	129,0	129,0	129,7	129,7	129,7	129,8	134,2	134,2	134,2	134,2	
Bankwezen	65	123,1	123,1	123,1	127,8	127,8	127,8	127,8	127,8	127,8	127,5	127,5	127,5	127,5	
Verzekeringswezen en pensioenfondsen	66	129,7	129,8	132,3	132,3	132,3	132,3	132,3	132,3	134,0	134,2	134,2	134,2	134,6	

¹⁾ Indeling naar economische activiteit volgens de Standaard bedrijfsindeling (SBI 1993).

Tabel 2.3.3
Contractuele loonkosten per uur inclusief bijzondere beloningen
Hourly contractual labour costs including holiday allowance and other benefits

	Sbi-code ¹⁾	2000										2001*			
		april	mei	juni	juli	aug.	sept.	okt.	nov.	dec.	jan.	febr.	maart	april	
<i>1990=100</i>															
Metaal- en elektrotechnische industrie	27-35	131,3	131,3	131,3	133,2	133,2	135,5	135,3	135,3	135,3	134,1	134,1	134,1	135,2	
Verzekeringswezen en pensioenfondsen	66	131,8	131,8	134,4	134,4	134,4	134,4	134,4	134,4	136,1	136,1	136,1	136,1	136,6	
Openbaar bestuur	75	130,4	130,1	130,1	130,0	132,7	132,7	133,6	133,6	133,6	133,2	133,5	133,6	133,8	
Onderwijs	80	134,6	134,6	134,6	134,6	134,6	134,6	134,6	134,6	134,6	133,7	133,7	137,4	137,4	
Gezondheids- en welzijnszorg	85	127,9	127,9	129,7	130,3	130,5	130,5	130,5	130,5	130,5	130,0	129,7	129,7	129,9	

¹⁾ Indeling naar economische activiteit volgens de Standaard bedrijfsindeling (SBI 1993).

Verloren arbeidsdagen door stakingen in 2000

In 2000 hebben zich 23 arbeidsgeschillen voorgedaan. In totaal gingen daarbij 9,4 duizend arbeidsdagen verloren. Gemiddeld waren 10,3 duizend werknemers bij de stakingsacties betrokken.

De meeste arbeidsdagen gingen verloren in het eerste kwartaal van 2000. Het gaat om 5,8 duizend verloren arbeidsdagen, waarbij gemiddeld 6,3 duizend werknemers betrokken waren.

Het aantal arbeidsdagen, dat in 2000 verloren is gegaan was het laagste van de afgelopen 10 jaar met als enige uitzondering het jaar 1996.

Toelichting bij de tabellen 2.3.4–2.3.6

In de Statistiek Werkstakingen wordt het aantal werkstakingen en werkonderbrekingen door werknemers of uitsluitingen, door de werkgevers, ten gevolge van verschillende conflicten geteld. De eenheid van telling is het geschil, voorzover dat leidt tot een werkstaking of werkonderbreking of uitsluiting, dan wel tot een combinatie van organisatorisch en in de tijd samenhangende werkstakingen, werkonderbrekingen c.q. uitsluitingen.

Een werkstaking of werkonderbreking is het tijdelijk stopzetten van de werkzaamheden door werknemers om tegemoetkoming aan gestelde eisen af te dwingen. Een uitsluiting is het tijdelijk stopzetten van de werkzaamheden door de werkgever, eveneens met genoemd doel.

Een geschil kan geteld worden in meer dan één provincie en bedrijfstak. In dat geval leidt optelling van de weergegeven aantallen geschillen tot een hoger aantal dan het vermelde aantal over een ruimere periode. Wanneer een geschil zich voordoet in meer dan een kwartaal leidt dat tot een soortgelijk verschil ten aanzien van het gemiddeld aantal betrokken werknemers.

Het aantal verloren arbeidsdagen wordt bepaald door het (gemiddeld) aantal betrokken werknemers te vermenigvuldigen met de duur van de werkstaking in werkuren en de uitkomst daarvan te delen door acht. In de tabellen worden werkstakingen ingedeeld naar reden van staking (geschilpunt). Wanneer sprake is van meer dan één geschilpunt, wordt alleen gekeken naar het voornaamste geschilpunt.

De stakingsduur in werkdagen per geschil wordt bepaald door het bedrijf waar het langst actie is gevoerd; bij meer dan één actie bij een bedrijf in verband met eenzelfde geschil is de stakingsduur de som van de uren van de afzonderlijke acties.

De signalering van werkstakingen of -onderbrekingen door het Algemeen Nederlands Persbureau is het uitgangspunt voor de Statistiek Werkstakingen. Vervolgens wordt door het CBS informatie over onder meer duur, conflicteden en aantal betrokken werknemers opgevraagd bij betrokken bedrijven, en instellingen en/of werkgevers- en werknemersorganisaties. Deze informatie wordt aangevuld met gegevens over het type economische activiteit.

Tabel 2.3.4
Werkstakingen
Strikes

	Aantal geschillen	Aantal verloren arbeidsdagen	Gemiddeld aantal betrokken werknemers
		<i>x 1 000</i>	
1999	24	75,8	58,9
1e kwartaal	6	44,5	44,9
2e kwartaal	6	21,7	11,6
3e kwartaal	8	6,2	4,1
4e kwartaal	5	3,4	0,9
2000	23	9,4	10,3
1e kwartaal	6	5,8	6,3
2e kwartaal	6	0,7	1,5
3e kwartaal	6	1,0	1,1
4e kwartaal	6	2,0	2,3

Bron: Statistiek werkstakingen.

Tabel 2.3 5
Werkstakingen onderscheiden naar een aantal aspecten, 2000
Strikes by some aspects, 2000

	Aantal	Aantal verloren arbeidsdagen	Gemiddeld aantal betrokken werknemers
		<i>x 1 000</i>	
Totaal	23	9,4	10,3
Bedrijfstakingen ¹⁾			
Industrie	15-37	7	3,4
Handel; Horeca; Zakelijke dienstverlening	50-52, 55, 70-74	4	0,1
Vervoer en communicatie	60-64	8	3,3
Openbaar bestuur; Onderwijs; Cultuur en overige dienstverlening	75, 80, 90-93	4	2,6
Provincie			
Noord	4	1,0	1,1
Oost	3	0,5	0,9
West	11	3,1	4,6
Zuid	5	2,3	1,4
Onbekend	4	2,5	2,2
Geschilpunt			
Loonsverhoging	-	-	-
Andere loonkwesties, overige geschillen	18	4,5	4,7
Werktijd	-	-	-
CAO-onderhandelingen	5	4,9	5,6
Overige arbeidsvoorwaarden	-	-	-
Wijze van uitroepen			
Uitgeroepen door één of meer vakverenigingen	9	5,5	7,1
Niet uitgeroepen door één of meer vakverenigingen	14	4,0	3,1
Wijze van beëindiging			
Onderhandelingen, waarbij één of meer vakorganisaties optraden	15	6,5	7,7
Rechtstreekse onderhandeling tussen werkgever en werknemers; overige wijzen van beëindiging	8	3,0	2,5
Stakingsduur			
<1 werkdag	12	1,6	3,2
1-2 werkdagen	7	4,6	6,3
2-5 werkdagen	-	-	-
≥5 werkdagen	4	3,2	0,8

¹⁾ Indeling volgens Standaard bedrijfsindeling 1993 naar economische activiteit.

Bron: Statistiek werkstakingen.

Tabel 2.3.6
Werkstakingen
Strikes

	Aantal geschillen	Aantal verloren arbeidsdagen	Gemiddeld aantal betrokken werknemers
		<i>x 1 000</i>	
1970	47	293,5	86,2
1971	25	98,2	37,2
1972	58	137,0	25,2
1973	27	598,1	64,8
1974	41	11,7	12,2
1975	15	0,7	1,1
1976	28	15,7	21,0
1977	37	246,4	43,9
1978	32	5,8	9,9
1979	51	310,0	50,5
1980	22	56,8	25,6
1981	11	24,1	8,6
1982	12	215,4	69,8
1983	9	118,2	20,3
1984	11	29,2	16,2
1985	45	89,4	22,6
1986	35	38,9	17,0
1987	28	58,3	12,6
1988	38	8,9	5,2
1989	27	23,8	15,4
1990	29	206,7	25,0
1991	28	96,4	42,1
1992	23	85,4	52,4
1993	12	44,7	20,7
1994	17	47,4	21,8
1995	14	691,5	55,0
1996	12	7,4	8,1
1997	17	14,6	7,2
1998	22	33,2	30,8
1999	24	75,8	58,9
2000	23	9,4	10,3

Bron: Statistiek werkstakingen.

2.5 Sociale zekerheid

Uitkeringen krachtens de Algemene Bijstandswet (Abw), loaw en loaz

Aan het einde van het derde kwartaal van 2000 ontvingen circa 341 duizend personen (huishoudens) een bijstandsuitkering. In het derde kwartaal van 2000 is het aantal bijstandsuitkeringen met ruim 5 duizend afgenomen. Ten opzichte van het derde kwartaal 1999 is het aantal uitkeringen met circa 29 duizend afgenomen. Het aantal huishoudens met een bijstandsuitkering blijft nog steeds dalen.

Het aantal huishoudens met een loaw-uitkering is in het derde kwartaal 2000 met circa 800 afgenomen tot 19 700; het aantal huishoudens met een uitkering krachtens de loaz bleef onveranderd op 3 600 staan.

Toelichting bij de tabellen 2.5.1 en 2.5.2

In de tabellen 2.5.1 en 2.5.2 wordt informatie gegeven over het aantal huishoudens met een uitkering krachtens de Algemene Bijstandswet (Abw), de Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (loaw) en de Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (loaz). De uitkomsten over de Abw hebben betrekking op thuiswonenden jonger dan 65 jaar met een periodieke algemene bijstandsuitkering. Dit is een uitkering om in de

noodzakelijke kosten van het bestaan te kunnen voorzien. De gegevens over de loaw en loaz hebben ook betrekking op personen (jonger dan 65 jaar) woonachtig in tehuizen, inrichtingen en dergelijke.

De resultaten van de Abw, loaw en loaz worden samengesteld op basis van gegevens die vanaf 1996 maandelijks door de gemeenten aan het CBS worden verstrekt. De in deze tabellen gepubliceerde cijfers bevatten een correctie voor administratieve vertraging van drie maanden. Dat is nodig omdat uit onderzoek is gebleken dat een aanzienlijk deel van de instroom in de bijstand pas na enige tijd in de bijstandsadministratie wordt opgenomen. Het gevolg is dat pas na enkele maanden met voldoende volledigheid over een bepaalde verslagmaand gepubliceerd kan worden.

Een uitkering wordt toegekend aan huishoudens, waarbij één persoon als aanvrager wordt aangemerkt. Bij (echt)paren is dat in veel gevallen de man. Dit betekent dat de persoonskenmerken zoals in de tabellen opgenomen, in de meeste gevallen betrekking hebben op mannelijke aanvragers. Gegevens over de overige leden van het huishouden, meestal dus vrouwen en jongeren (kinderen) komen niet tot uitdrukking in de tabellen.

N.B. Tengevolge van een andere berekeningswijze zijn de uitkomsten voor de maanden januari tot en met september 1999 herzien.

Bron: CBS Statistiek Abw/loaw/loaz.

Tabel 2.5.1
Huishoudens¹⁾ met een periodieke algemene bijstandsuitkering of met een uitkering krachtens de loaw of de loaz, ultimo maand

	Abw	Loaw	Loaz
	<i>x 1 000</i>		
1998			
Januari	435,1	19,3	4,1
Februari	432,2	19,2	4,1
Maart	426,0	19,2	4,0
April	422,0	19,2	4,0
Mei	417,7	19,3	4,0
Juni	412,6	19,3	4,0
Juli	411,6	19,5	4,0
Augustus	407,9	19,7	4,0
September	405,0	19,8	4,0
Oktober	401,8	19,8	4,0
November	399,1	19,9	4,0
December	397,3	20,0	4,0
1999²⁾			
Januari	395,0	20,7	4,0
Februari	392,2	20,8	4,0
Maart	389,6	20,9	3,9
April	385,9	20,9	4,0
Mei	382,4	21,0	3,9
Juni	377,5	21,1	3,9
Juli	376,3	21,2	3,9
Augustus	373,3	21,3	3,9
September	370,3	21,4	3,8
Oktober	367,5	21,4	3,8
November	364,4	21,4	3,8
December	363,2	21,4	3,8
2000			
Januari	360,5	21,5	3,8
Februari	358,1	21,5	3,8
Maart	355,2	21,3	3,7
April	352,2	21,0	3,7
Mei	349,5	20,8	3,7
Juni	346,5	20,5	3,6
Juli	345,1	20,2	3,6
Augustus	342,8	19,9	3,6
September	341,2	19,7	3,6

¹⁾ Huishoudens waarvan de aanvrager jonger is dan 65 jaar.

²⁾ Tengevolge van een andere berekeningswijze zijn de uitkomsten voor de maanden januari tot en met september 1999 herzien.

Tabel 2.5.2
Huishoudens¹⁾ met periodieke algemene bijstand naar kenmerken van de aanvrager

	1998	1999 ²⁾			2000			
	31 dec.	31 maart	30 juni	30 sept.	31 dec.	31 maart	30 juni	30 sept.
	<i>x 1 000</i>							
Totaal	397	389	377	370	363	355	347	341
Geslacht								
Man	179	174	167	161	158	153	148	144
Vrouw	218	215	210	208	205	202	199	197
Leeftijd								
Jonger dan 21 jaar	10	10	9	9	9	9	8	8
21–29 jaar	78	74	68	65	62	60	56	54
30–39 jaar	115	113	109	106	104	100	98	95
40–49 jaar	93	91	89	88	86	85	84	83
50–64 jaar	101	101	101	101	102	101	101	101
Leefvorm								
Alleenstaande	222	217	208	203	199	195	189	186
Alleenstaande ouder	104	103	101	101	100	98	98	97
(Echt)paar	70	68	66	64	63	61	59	57
Anders	1	1	1	1	1	1	1	1
Burgerlijke staat³⁾								
Gehuwd ⁴⁾	99	96	90	88	86	84	81	80
Gescheiden	115	115	115	114	111	110	109	106
Ongehuwd	180	176	168	165	162	158	153	151
Weduwstaar	2	3	3	3	4	4	4	4
Onbekend	.	.	.	.	.	.	.	.
Nationaliteit								
Nederlandse	334	328	320	315	310	304	297	294
Niet-Nederlandse	55	54	51	50	48	46	45	43
Onbekend	7	7	6	5	5	4	5	4
Duur algemene bijstand								
Korter dan 1 jaar	88	84	78	76	75	73	69	68
1 jaar of langer	309	305	299	294	289	283	277	274

¹⁾ Huishoudens waarvan de aanvrager jonger is dan 65 jaar.

²⁾ Tengevolge van een andere berekeningswijze zijn de uitkomsten voor de eerste drie kwartalen van 1999 herzien.

³⁾ De gegevens over de burgerlijke staat zijn vanaf 1999 voorlopig.

⁴⁾ Inclusief gehuwd, verlaten en gescheiden van tafel en bed.

2.6 Inkomen en vermogen

Inkomen en vermogen

Regionale spreiding van huishoudens met een minimuminkomen en van huishoudens met een (langdurig) laag inkomen, 1998

Algemeen

Tabel 2.6.1 bevat uitkomsten van het Regionaal inkomensonderzoek 1998 (RIO 1998). Dit onderzoek is voornamelijk gebaseerd op informatie van de Belastingdienst en de Gemeentelijke basisadministratie (GBA). De steekproef bestaat uit 5 miljoen personen; bijna 1,9 miljoen huishoudens.

Peildatum

De variabele woonplaats is vastgesteld per ultimo 1998. Het inkomen heeft betrekking op het gehele jaar 1998.

Populatie

De gegevens hebben betrekking op alle particuliere huishoudens die per ultimo 1998 in Nederland woonachtig waren, dus exclusief personen die in instellingen, inrichtingen en tehuizen verbleven. Huishoudens waarvan het hoofd en de eventuele partner studiefinanciering kregen of minder dan 52 weken inkomen hadden, zijn in de tabel buiten beschouwing gebleven.

Besteedbaar inkomen

Het besteedbaar inkomen is het bruto-inkomen verminderd met de premies sociale zekerheid en andere betaalde overdrachten (o.a. alimentatie voor ex-partner) en de loon-, inkomsten- en vermogensbelasting. Het bruto-inkomen omvat winst uit onderneming, bruto-inkomsten uit arbeid, inkomsten uit vermogen en bruto ontvangen overdrachten (zoals AOW, Bijstand en WAO). Tot het inkomen van een huishouden wordt het inkomen gerekend van alle personen in het huishouden.

Indeling naar hoogte van inkomen: de beleidsmatige grens

Het beleidsmatig minimum (of het sociale minimum) is het wettelijk bestaansminimum zoals dat in de politieke besluitvorming is vastgesteld.

Om te kunnen beoordelen of het inkomen van een huishouden onder het minimum valt, is aan de hand van de regelgeving vastgesteld welke norm voor het desbetreffende huishouden van toepassing is. De norm voor een eenoudergezin met twee kinderen, bijvoorbeeld, bedraagt 90% van de bijstandsuitkering van een echtpaar, aangevuld met de (leeftijdsafhankelijke) kinderbijslag. Bij 65-plussers is het bedrag aan AOW-pensioen als norm gekozen.

Bij het vaststellen van het normbedrag voor huishoudens in het Regionaal inkomensonderzoek doet zich een aantal problemen voor. Zo is bijvoorbeeld bij het typeren van huishoudens niet altijd eenduidig vast te stellen of het om een samenwonend paar gaat of om twee woningdelers. Dit soort problemen doet zich in het algemeen slechts bij een klein deel van de huishoudens voor.

Het waargenomen inkomen van huishoudens die uitsluitend zijn aangewezen op een uitkering op minimumniveau, wijkt in veel gevallen in geringe mate af van de vastgestelde normbedragen. Zouden de normbedragen als inkomensgrens worden gehanteerd, dan valt een deel van deze huishoudens met hun inkomen net boven het beleidsmatig minimum. De inkomensgrens is daarom op 105% van het betreffende normbedrag vastgesteld.

Indeling naar hoogte van het inkomen: de lage-inkomensgrens

Het hierbij gebruikte inkomensbegrip is afgeleid van het besteedbare inkomen. Het inkomen is gelijk aan het besteedbare inkomen verminderd met eventueel ontvangen huursubsidie. De kindertoeslag en de koopkrachtoeslag die in de huursubsidie begrepen zijn, zijn daarentegen wel aan het inkomen toegevoegd. Het inkomen is gecorrigeerd voor verschillen tussen huishoudens ten aanzien van grootte en samenstelling. Daarmee wordt beoogd het inkomen van verschillende typen huishoudens onderling vergelijkbaar te maken. Hiertoe wordt het huishoudensinkomen gedeeld door een factor. Als standaardhuishouden is het eenpersoonshuishouden gekozen. Voor deze huishoudens is de factor gelijk aan 1. Voor meerpersoonshuishoudens krijgt de factor voor de eerste meerderjarige de waarde 1. Voor een volgende meerderjarige wordt hieraan 0,38 toegevoegd, aflopend tot 0,20 voor een vierde en volgende meerderjarige. Per minderjarig kind wordt de factor opgehoogd met 0,30 voor het eerste kind, aflopend tot 0,15 voor het vierde en volgend kind. De factor is mede afhankelijk van de leeftijd van het oudste kind. Voor een echtpaar met één kind tussen 6 en 12 jaar, bijvoorbeeld, bedraagt de factor 1,69. Zie verder: Schiepers, 1993, *Equivalentiefactoren volgens budgetverdelingsmethode, 1986-1990*. Supplement bij de Sociaal-economische maandstatistiek, no. 5.

De hoogte van de lage-inkomensgrens is vastgesteld door te kijken naar de koopkracht van het bijstandsniveau in de onderzoeksjaren 1977 en volgende. In deze periode was de koopkracht van een alleenstaande die uitsluitend op een bijstandsuitkering was aangewezen, het hoogst in 1979 (15 900 gulden, prijspeil 1990). Op grond hiervan is de grens die inkomens (gestandaardiseerd in prijzen van 1990) verdeelt in lage en overige inkomens, gesteld op 16 000 gulden. Hiermee wordt bereikt, dat de sociale minima in alle jaren vanaf 1977 tot de huishoudens met een laag inkomen worden gerekend. Om de vergelijkbaarheid tussen de uitkomsten van de verschillende jaren te bevorderen, zijn de inkomens in 1998 met het prijsindexcijfer van de gezinsconsumptie herleid naar het prijspeil in het basisjaar 1990. Voor een- en meerpersoonshuishoudens zijn bijbehorende prijsindexcijfers gebruikt.

Het resulterende gestandaardiseerde en gedefleerde inkomen is vergelijkbaar met de koopkracht van een alleenstaande in 1990. Zo neemt, bijvoorbeeld, een alleenstaande die in 1990 16 duizend gulden te besteden had, een gelijke welvaartspositie in als een alleenstaande die in 1998 een inkomen van 19 900 gulden had of als een echtpaar met een inkomen van 26 700 gulden in 1998.

Definitie langdurig laag inkomen

Van de huishoudens met een laag inkomen is vastgesteld, of zij ook in de voorafgaande drie jaar een laag inkomen hadden. Tot de langdurig lage inkomens behoren derhalve huishoudens die minstens vier jaar achtereenvolgend van een laag inkomen moesten rondkomen.

Vergelijking uitkomsten van het Inkomens panelonderzoek (IPO) en het Regionaal inkomensonderzoek (RIO)

Het IPO publiceerde al eerder landelijke cijfers over huishoudens met een minimuminkomen en over huishoudens met een laag inkomen. De uitkomsten van het RIO wijken op een aantal punten af van die van het IPO. Met name voor de groepen 'alleenstaande', 'eenoudergezin met kinderen', 'ontvanger van bijstands- of werkloosheidsuitkering' en 'arbeidsongeschikte' verschillen de uitkomsten van het IPO en het RIO.

De verschillen zijn vooral toe te schrijven aan verschillen in de gehanteerde inkomensdefinitie. Zo worden de volgende inkomensbestanddelen in het RIO niet waargenomen: de 'tegemoetkoming studiekosten', de 'rijksbijdrage eigen woning' en de 'nominale premie ZWF'.

Tabel 2.6.1
Particuliere huishoudens naar hoogte van het inkomen, 1998

	Totaal		w.o. naar hoogte van het inkomen ingedeeld										
			totaal			met minimum inkomen			met laag inkomen		met langdurig laag inkomen		
	x 1 000	%	rang- nummer ¹⁾	x 1 000	%	rang- nummer ¹⁾	x 1 000	%	rang- nummer ¹⁾	x 1 000	%	rang- nummer ¹⁾	
NEDERLAND	6 462,1	6 346,9	610,2	9,6			884,8	13,9		408,5	6,4		
LANDSDEEL													
Noord-Nederland	671,7	661,6	71,2	10,8	4		107,3	16,2	4	51,4	7,8	4	
Oost-Nederland	1 278,2	1 260,4	112,3	8,9	2		168,2	13,3	2	73,0	5,8	2	
West-Nederland	3 125,8	3 064,2	308,2	10,1	3		437,0	14,3	3	205,8	6,7	3	
Zuid-Nederland	1 386,5	1 360,6	118,4	8,7	1		171,9	12,6	1	77,2	5,7	1	
PROVINCIE													
Groningen	235,4	230,7	28,6	12,4	12		42,4	18,4	12	20,4	8,8	12	
Friesland	249,1	245,7	26,9	10,9	11		40,7	16,5	11	20,0	8,1	11	
Drenthe	187,2	185,1	15,7	8,5	4		24,2	13,0	5	11,0	6,0	6	
Overijssel	414,1	408,5	38,5	9,4	7		59,2	14,5	8	27,2	6,7	8	
Flevoland	116,4	114,6	10,8	9,4	6		15,7	13,7	7	6,6	5,8	5	
Gelderland	747,7	737,3	63,0	8,5	5		93,3	12,6	4	39,2	5,3	2	
Utrecht	445,4	437,9	32,6	7,5	1		47,5	10,8	1	19,9	4,5	1	
Noord-Holland	1 104,9	1 082,7	117,4	10,8	10		164,9	15,2	10	77,6	7,2	9	
Zuid-Holland	1 424,3	1 395,1	146,0	10,5	9		206,7	14,8	9	100,1	7,2	10	
Zeeland	151,2	148,4	12,1	8,2	2		17,9	12,1	2	8,2	5,5	4	
Noord-Brabant	924,9	911,7	76,0	8,3	3		111,1	12,2	3	49,3	5,4	3	
Limburg	461,6	448,9	42,4	9,4	8		60,8	13,5	6	28,0	6,2	7	
COROP-GEBIED													
Oost-Groningen	63,3	62,5	7,0	11,1	35		11,3	18,1	38	5,6	9,0	38	
Delfzijl en omgeving	21,7	21,5	2,3	10,8	33		3,6	16,5	34	1,8	8,3	35	
Overig Groningen	150,4	146,7	19,3	13,2	39		27,5	18,8	39	13,0	8,9	37	
Noord-Friesland	128,9	127,2	14,5	11,4	36		22,1	17,4	36	11,1	8,7	36	
Zuidwest-Friesland	40,5	40,0	4,4	11,1	34		6,6	16,4	33	3,2	7,9	33	
Zuidoost-Friesland	79,7	78,6	8,0	10,2	32		12,0	15,2	31	5,8	7,4	31	
Noord-Drenthe	70,8	70,1	5,8	8,3	13		8,7	12,4	17	3,8	5,4	15	
Zuidoost-Drenthe	67,0	66,2	5,9	8,9	24		9,1	13,8	27	4,1	6,2	26	
Zuidwest-Drenthe	49,4	48,9	4,0	8,3	14		6,4	13,1	24	3,2	6,5	28	
Noord-Overijssel	130,2	128,5	10,7	8,3	15		16,7	13,0	23	7,2	5,6	19	
Zuidwest-Overijssel	53,7	53,0	4,8	9,0	26		7,3	13,8	28	3,3	6,3	27	
Twente	230,2	226,9	23,0	10,2	31		35,3	15,5	32	16,7	7,4	32	
Veluwe	234,8	232,2	16,7	7,2	4		24,7	10,6	5	9,4	4,0	2	
Achterhoek	146,1	144,0	12,1	8,4	16		17,9	12,4	18	7,6	5,2	12	
Arnhem/Nijmegen	284,6	279,8	28,3	10,1	30		41,7	14,9	30	19,2	6,9	30	
Zuidwest-Gelderland	82,2	81,3	5,8	7,2	3		9,0	11,1	7	3,1	3,8	1	
Utrecht	445,4	437,9	32,6	7,5	7		47,5	10,8	6	19,9	4,5	6	
Kop van Noord-Holland	138,8	136,9	11,8	8,6	20		17,1	12,5	19	7,2	5,2	11	
Alkmaar en omgeving	92,3	90,9	7,7	8,5	17		11,1	12,2	15	4,9	5,4	14	
IJmond	71,1	70,5	4,9	6,9	2		6,9	9,8	2	3,2	4,5	7	
Agglomeratie Haarlem	96,5	95,1	8,1	8,5	18		11,4	12,0	14	5,3	5,5	18	
Zaanstreek	62,7	62,0	5,0	8,1	12		7,3	11,8	12	3,5	5,7	22	
Groot-Amsterdam	544,1	529,5	72,6	13,7	40		100,7	19,0	40	49,0	9,2	40	
Het Gooi en Vechtstreek	99,4	97,8	7,2	7,4	6		10,3	10,5	4	4,6	4,7	8	
Agglomeratie Leiden en Bollenstreek	152,3	148,9	10,8	7,3	5		15,4	10,4	3	6,7	4,5	5	
Agglomeratie 's-Gravenhage	323,1	314,5	38,2	12,1	37		52,4	16,7	35	25,1	8,0	34	
Delft en Westland	90,3	88,0	7,7	8,7	21		10,3	11,7	10	3,6	4,1	3	
Oost-Zuid-Holland	122,0	120,6	7,7	6,4	1		11,4	9,5	1	5,0	4,1	4	
Groot-Rijnmond	574,6	563,8	69,1	12,2	38		98,4	17,5	37	50,8	9,0	39	
Zuidoost-Zuid-Holland	162,0	159,5	12,5	7,8	10		18,8	11,8	11	8,9	5,6	20	
Zeeuwsch-Vlaanderen	44,8	43,6	3,8	8,8	22		5,5	12,6	20	2,6	5,8	24	
Overig Zeeland	106,4	104,8	8,3	7,9	11		12,4	11,9	13	5,6	5,4	13	
West-Noord-Brabant	236,1	232,7	17,6	7,6	8		25,8	11,1	8	11,9	5,1	10	
Midden-Noord-Brabant	170,8	168,3	15,4	9,2	27		22,6	13,4	25	10,2	6,1	25	
Noordoost-Noord-Brabant	234,8	232,0	18,2	7,8	9		26,9	11,6	9	11,4	4,9	9	
Zuidoost-Noord-Brabant	283,2	278,7	24,8	8,9	25		35,8	12,8	22	15,7	5,6	21	
Noord-Limburg	104,7	102,7	8,9	8,6	19		12,9	12,6	21	5,6	5,5	16	
Midden-Limburg	86,5	84,9	7,5	8,9	23		10,5	12,4	16	4,7	5,5	17	
Zuid-Limburg	270,4	261,3	26,0	10,0	29		37,3	14,3	29	17,7	6,8	29	
Flevoland	116,4	114,6	10,8	9,4	28		15,7	13,7	26	6,6	5,8	23	

Tabel 2.6.1(vervolg)
Particuliere huishoudens naar hoogte van het inkomen, 1998

GEMEENTE	Totaal		w.o. naar hoogte van het inkomen ingedeeld									
	totaal			met minimum inkomen			met laag inkomen			met langdurig laag inkomen		
	x 1 000	%	rang- nummer ¹⁾	x 1 000	%	rang- nummer ¹⁾	x 1 000	%	rang- nummer ¹⁾	x 1 000	%	rang- nummer ¹⁾
GRONINGEN												
Appingedam	5,3	5,3	0,6	11,2	487	0,9	16,9	492	0,5	8,8	487	
Bedum	3,9	3,9	0,3	7,2	274	0,5	12,3	385	0,3	6,9	440	
Bellingwedde	4,0	3,9	0,5	12,0	511	0,7	18,8	516	0,4	9,6	497	
Ten Boer	2,6	2,6	0,2	8,4	379	0,3	12,5	400	0,1	5,4	350	
Delfzijl	12,2	12,0	1,3	10,6	472	2,0	16,4	485	1,0	8,4	476	
Eemsmond	6,7	6,5	0,8	13,0	517	1,3	19,9	523	0,5	8,2	469	
Groningen	78,3	75,7	12,6	16,7	530	17,3	22,9	532	8,3	11,0	508	
Grootegast	4,3	4,3	0,4	9,8	452	0,6	15,2	472	0,3	6,9	439	
Haren	7,9	7,8	0,6	7,2	268	0,8	9,8	210	0,3	4,0	197	
Hoogezand-Sappemeer	13,9	13,7	1,6	12,0	510	2,5	18,0	510	1,2	9,1	493	
Leek	7,1	7,0	0,6	9,1	425	1,0	13,8	443	0,4	6,1	391	
Loppersum	4,2	4,1	0,5	11,1	486	0,7	16,5	487	0,3	7,4	454	
De Marne	4,4	4,3	0,4	9,6	442	0,7	17,2	500	0,4	8,5	480	
Marum	3,7	3,6	0,3	8,6	394	0,5	13,2	419	0,2	6,4	417	
Menterwolde	5,0	5,0	0,5	9,7	443	0,9	17,8	505	0,4	8,4	473	
Pekela	5,4	5,4	0,6	11,9	506	1,0	19,1	519	0,5	9,0	491	
Reiderland	3,0	3,0	0,4	13,5	522	0,6	21,5	529	0,3	10,9	507	
Scheemda	5,7	5,6	0,5	8,1	356	0,7	12,9	410	0,3	5,9	382	
Slochteren	5,7	5,7	0,4	7,5	308	0,6	10,8	285	0,2	4,2	215	
Stadskanaal	13,6	13,5	1,4	10,7	474	2,5	18,6	515	1,2	8,9	490	
Veendam	11,6	11,4	1,3	11,3	491	2,1	18,0	508	1,1	9,7	498	
Vlagtwedde	6,7	6,6	0,7	11,0	483	1,1	16,8	491	0,5	8,2	470	
Winschoten	8,3	8,1	1,0	12,9	516	1,7	20,3	525	0,8	10,2	502	
Winsum	5,3	5,2	0,5	9,5	437	0,8	14,5	458	0,3	6,3	413	
Zuidhorn	6,6	6,5	0,4	6,9	233	0,7	10,8	284	0,3	4,8	292	
FRIESLAND												
Achtkarspelen	10,6	10,5	1,1	10,8	479	1,9	18,3	513	1,0	9,3	495	
Ameland	1,3	1,3	0,1	9,0	421	0,2	13,5	431	x	x		
het Bildt	4,0	4,0	0,5	12,3	513	0,7	18,4	514	0,4	10,2	501	
Boarnsterhim	7,3	7,2	0,6	8,6	397	1,0	13,2	423	0,6	7,6	457	
Bolsward	3,9	3,9	0,4	10,5	467	0,6	15,9	479	0,3	7,8	458	
Dantumadeel	7,2	7,1	0,8	11,0	484	1,2	17,3	502	0,6	8,4	474	
Dongeradeel	9,4	9,3	1,1	11,9	507	1,8	18,9	518	0,8	9,0	492	
Ferwerderadiel	3,3	3,3	0,3	8,9	412	0,5	15,6	476	0,3	8,4	475	
Franekeradeel	8,1	8,0	1,0	11,9	504	1,5	18,8	517	0,8	9,5	496	
Gaasterlân-Sleat	3,8	3,7	0,3	7,7	332	0,5	12,3	386	0,2	5,8	374	
Harlingen	6,4	6,3	0,9	14,8	528	1,3	21,1	528	0,7	10,7	505	
Heerenveen	17,1	16,8	1,6	9,3	432	2,4	14,3	456	1,1	6,4	418	
Kollumerland c.a.	4,8	4,8	0,7	14,3	526	1,1	22,5	531	0,6	12,5	510	
Leeuwarden	38,9	38,0	5,2	13,7	523	7,7	20,2	524	3,9	10,3	503	
Leeuwarderadeel	3,8	3,8	0,2	6,3	158	0,4	9,7	196	0,2	4,5	246	
Lemsterland	5,0	4,9	0,6	11,3	489	0,8	16,2	483	0,4	7,3	450	
Littenseradiel	3,9	3,9	0,3	8,2	365	0,5	12,9	411	0,2	6,0	385	
Menaldumadeel	5,3	5,3	0,5	8,8	405	0,7	13,4	429	0,4	6,7	431	
Nijefurd	4,4	4,3	0,6	13,3	520	0,8	19,2	520	0,4	9,3	494	
Ooststellingwerf	10,2	10,1	1,1	11,4	493	1,7	16,9	493	0,9	8,5	478	
Opsterland	11,1	11,0	1,1	10,0	454	1,7	15,1	465	0,8	7,2	449	
Schiermonnikoog	0,5	0,5	x	x		x	x		x	x		
Skarsterlân	10,1	10,0	0,8	7,7	328	1,2	11,9	363	0,5	5,5	361	
Smallingerland	21,0	20,7	2,3	11,1	485	3,3	16,0	481	1,7	8,0	465	
Sneek	13,2	13,0	1,6	12,0	508	2,3	17,8	506	1,1	8,6	484	
Terschelling	1,9	1,8	0,2	10,4	462	0,3	15,0	463	0,1	3,4	114	
Tytsjerksteradiel	11,7	11,6	0,9	8,0	346	1,4	12,1	378	0,6	5,5	360	
Vlieland	0,5	0,5	x	x		x	x		x	x		
Weststellingwerf	10,2	10,1	1,1	11,2	488	1,7	16,9	494	0,9	8,6	481	
Wûnseradiel	4,4	4,4	0,5	11,8	503	0,7	17,0	496	0,4	8,6	483	
Wymbritseradiel	5,8	5,8	0,5	9,4	434	0,8	14,0	452	0,4	6,6	428	
DRENTHE												
Aa en Hunze	9,7	9,6	0,7	7,6	321	1,1	11,4	330	0,5	4,7	275	
Assen	23,8	23,4	2,4	10,3	460	3,6	15,5	474	1,6	7,0	443	
Borger-Odoorn	10,3	10,2	1,0	9,6	441	1,4	13,7	437	0,7	6,5	420	
Coevorden	13,7	13,5	1,2	8,6	395	1,8	13,2	418	0,8	5,6	366	
Emmen	43,0	42,4	3,7	8,8	407	5,9	13,9	449	2,7	6,3	411	
Hoogeveen	20,7	20,5	1,7	8,5	387	2,8	13,8	442	1,4	6,7	430	
Meppel	12,2	12,1	1,0	8,3	375	1,6	13,3	424	0,9	7,1	448	
Middenveld	12,5	12,4	1,1	8,9	409	1,6	12,8	406	0,7	5,3	343	
Noordenveld	12,3	12,2	0,9	7,2	273	1,3	10,5	263	0,6	5,2	340	
Westerveld	7,6	7,6	0,6	8,6	393	1,0	13,4	428	0,5	6,8	434	
De Wolden	8,9	8,8	0,7	7,6	317	0,9	10,7	280	0,4	4,8	285	
Zuidlaren	12,5	12,3	0,7	5,4	74	1,1	8,6	111	0,4	3,1	72	

Tabel 2.6.1 (vervolg)
Particuliere huishoudens naar hoogte van het inkomen, 1998

	Totaal	w.o. naar hoogte van het inkomen ingedeeld											
		totaal			met minimum inkomen			met laag inkomen			met langdurig laag inkomen		
		x 1 000	%	rang-nummer ¹⁾	x 1 000	%	rang-nummer ¹⁾	x 1 000	%	rang-nummer ¹⁾			
OVERIJSEL													
Almelo	27,1	26,8	3,7	13,8	524	5,6	21,0	527	2,8	10,4	504		
Ambt Delden	1,8	1,8	0,2	13,1	518	0,2	13,8	444	0,1	3,4	111		
Avereest	5,7	5,7	0,4	7,4	293	0,7	12,3	387	0,3	5,7	370		
Bathmen	2,0	1,9	0,1	5,0	48	0,1	6,0	5	x	x			
Borne	8,3	8,2	0,6	7,3	288	0,9	11,2	313	0,3	4,1	200		
Brederwiede	4,8	4,7	0,5	9,7	450	0,6	13,5	432	0,2	4,8	289		
Dalfsen	6,2	6,1	0,5	7,5	310	0,7	10,9	288	0,2	3,8	160		
Denekamp	4,4	4,3	0,3	8,0	345	0,5	11,6	341	0,2	4,1	213		
Deventer	34,6	34,2	3,4	10,0	455	5,3	15,6	475	2,5	7,4	452		
Diepenheim	1,1	1,1	0,1	6,2	150	0,1	8,7	122	x	x			
Enschede	61,7	60,1	8,7	14,5	527	13,1	21,7	530	6,5	10,8	506		
Genemuiden	2,8	2,8	0,1	4,5	27	0,3	9,9	212	0,1	5,3	346		
Goor	4,9	4,9	0,4	7,9	344	0,6	13,2	417	0,3	6,8	435		
Gramsbergen	2,3	2,3	0,1	5,0	45	0,2	8,0	77	0,1	4,0	189		
Haaksbergen	8,8	8,7	0,7	7,9	341	1,0	11,0	298	0,4	4,2	217		
Den Ham	5,2	5,1	0,3	5,5	81	0,6	12,6	402	0,3	5,3	347		
Hardenberg	12,2	12,1	0,8	6,9	232	1,4	11,5	335	0,6	4,8	297		
Hasselt	2,6	2,6	0,2	6,7	209	0,3	11,4	329	0,1	4,6	261		
Heino	2,9	2,8	0,2	7,0	247	0,3	9,8	207	0,1	3,3	88		
Hellendoorn	12,9	12,8	0,7	5,8	101	1,3	10,4	256	0,6	4,8	296		
Hengelo	33,4	33,0	2,7	8,3	374	4,2	12,8	407	2,0	6,0	388		
Holten	3,4	3,3	0,2	5,2	65	0,3	9,5	183	0,1	3,1	65		
IJsselham	2,2	2,2	0,2	8,1	359	0,3	13,0	413	0,1	6,0	390		
IJsselmuiden	4,7	4,6	0,3	5,8	110	0,5	9,9	219	0,2	4,1	203		
Kampen	12,8	12,6	1,3	10,5	470	2,2	17,3	501	1,0	8,0	467		
Losser	8,1	8,0	0,6	8,0	353	0,9	11,3	317	0,4	5,2	341		
Markelo	2,6	2,6	0,2	7,6	320	0,2	8,7	121	0,1	3,7	145		
Nieuwleusen	3,0	3,0	0,2	5,2	62	0,3	8,7	118	0,1	2,8	48		
Oldenzaal	12,2	12,0	1,0	8,5	385	1,6	13,4	427	0,8	7,0	442		
Olst	3,5	3,5	0,3	7,3	292	0,4	11,8	354	0,2	5,1	324		
Ommen	5,9	5,8	0,5	8,1	357	0,7	11,3	321	0,2	3,8	162		
Ootmarsum	1,6	1,6	0,1	5,1	50	0,1	7,8	66	x	x			
Raalte	10,2	10,1	0,8	8,3	372	1,1	11,1	308	0,5	5,4	352		
Rijssen	8,5	8,5	0,5	5,6	91	1,0	11,2	312	0,4	5,2	335		
Stad Delden	2,9	2,9	0,2	8,1	362	0,3	9,9	213	0,2	6,3	410		
Staphorst	4,6	4,6	0,3	6,4	176	0,5	10,6	271	0,2	3,3	98		
Steenwijk	9,5	9,4	1,1	11,5	497	1,7	17,9	507	0,8	8,3	471		
Tubbergen	6,6	6,5	0,6	9,8	451	0,8	12,3	388	0,4	6,4	416		
Vriezenveen	6,9	6,8	0,5	7,1	258	0,9	13,4	426	0,5	6,8	436		
Weerselo	3,1	3,1	0,2	7,8	335	0,4	11,6	351	0,1	4,5	247		
Wierden	8,1	8,0	0,5	6,7	220	0,8	10,0	224	0,3	3,8	158		
Wijhe	2,8	2,8	0,2	8,1	361	0,3	10,5	262	0,1	5,1	321		
Zwartsluis	1,7	1,7	0,1	7,1	262	0,2	10,5	260	x	x			
Zwolle	43,5	42,9	3,8	8,9	417	5,8	13,5	430	2,7	6,2	404		
FLEVELAND													
Almere	52,8	52,1	4,5	8,6	399	6,6	12,6	403	2,9	5,6	367		
Dronten	12,5	12,4	1,0	7,7	330	1,4	11,1	307	0,5	3,9	176		
Lelystad	25,3	24,7	3,1	12,5	514	4,5	18,0	509	2,0	7,9	462		
Noordoostpolder	15,9	15,7	1,6	10,0	456	2,4	15,1	464	0,9	5,7	371		
Urk	4,1	4,0	0,3	6,9	240	0,5	12,4	395	0,2	5,0	319		
Zeewolde	5,8	5,7	0,4	6,3	167	0,5	8,4	101	0,2	2,8	43		
GELDERLAND													
Aalten	7,0	6,9	0,6	8,7	402	0,9	12,5	399	0,4	5,4	355		
Angerlo	1,8	1,7	0,1	7,1	255	0,2	11,1	304	x	x			
Apeldoorn	62,4	61,7	5,1	8,3	371	7,4	12,0	366	3,3	5,3	348		
Arnhem	62,4	61,1	8,0	13,2	519	11,9	19,5	521	5,5	8,9	489		
Barneveld	15,8	15,6	1,0	6,4	184	1,5	9,5	180	0,4	2,8	42		
Bemmel	6,5	6,4	0,4	6,6	207	0,7	10,9	289	0,3	5,0	318		
Bergh	7,1	6,9	0,6	8,5	386	0,8	12,2	381	0,3	5,0	311		
Beuningen	9,3	9,3	0,7	7,1	256	1,0	10,5	259	0,4	4,8	293		
Borculo	3,9	3,8	0,4	9,7	446	0,5	13,4	425	0,2	6,3	414		
Brummen	8,2	8,1	0,5	6,7	214	0,8	10,0	222	0,4	4,6	265		
Buren	9,2	9,1	0,6	6,7	217	0,9	9,9	211	0,4	4,4	242		
Culemborg	9,5	9,4	0,6	6,6	208	1,0	10,9	292	0,4	4,0	196		
Didam	6,1	6,1	0,4	7,2	280	0,7	10,9	297	0,2	3,9	181		
Dinxperlo	3,3	3,1	0,3	10,5	468	0,4	14,0	451	0,2	7,1	446		
Dodewaard	1,6	1,6	0,1	6,3	166	0,2	10,3	251	x	x			
Doesburg	4,5	4,5	0,4	9,7	448	0,6	13,7	439	0,3	6,3	409		
Doetinchem	18,9	18,6	1,5	8,2	369	2,3	12,1	374	1,1	6,0	386		
Druuten	6,1	6,0	0,4	7,2	272	0,7	11,2	309	0,3	4,6	266		
Duiven	9,1	9,1	0,5	5,2	63	0,8	8,5	107	0,3	3,5	124		
Echteld	2,4	2,4	0,2	6,5	197	0,3	10,6	274	0,1	3,9	186		

Tabel 2.6.1 (vervolg)
Particuliere huishoudens naar hoogte van het inkomen, 1998

	Totaal		w.o. naar hoogte van het inkomen ingedeeld											
			totaal			met minimum inkomen			met laag inkomen			met langdurig laag inkomen		
	x 1 000	%	rang- nummer ¹⁾	x 1 000	%	rang- nummer ¹⁾	x 1 000	%	rang- nummer ¹⁾	x 1 000	%	rang- nummer ¹⁾		
Ede	37,9	37,5	2,8	7,5	314	4,1	11,0	299	1,3	3,6	135			
Eibergen	6,0	6,0	0,6	9,7	447	0,8	13,2	420	0,3	5,4	351			
Elburg	7,6	7,6	0,5	6,4	187	0,7	9,9	220	0,3	4,0	194			
Elst	6,5	6,4	0,5	7,3	285	0,7	10,2	246	0,3	4,5	244			
Epe	12,9	12,8	0,9	6,7	215	1,2	9,2	163	0,5	3,6	139			
Ermelo	9,6	9,6	0,6	6,1	140	0,8	8,6	115	0,2	2,5	23			
Geldermalsen	9,0	8,9	0,5	6,0	131	0,9	9,6	192	0,3	3,3	89			
Gendringen	7,8	7,6	0,6	8,0	355	1,0	13,1	416	0,4	5,6	368			
Gendt	2,7	2,7	0,2	6,9	230	0,3	11,5	339	0,1	4,9	305			
Gorssel	5,4	5,3	0,3	6,5	193	0,4	8,4	100	0,2	3,1	64			
Groenlo	3,5	3,5	0,2	5,9	114	0,3	9,5	181	0,1	3,6	137			
Groesbeek	7,3	7,2	0,6	8,7	403	0,8	11,4	324	0,4	5,2	342			
Harderwijk	15,2	15,0	1,1	7,2	267	1,7	11,4	327	0,7	4,5	248			
Hatter	4,4	4,4	0,2	4,3	17	0,4	8,5	108	0,2	4,1	199			
Heerde	6,7	6,7	0,3	4,6	31	0,5	7,8	63	0,2	3,3	90			
Hengelo	3,1	3,1	0,3	8,6	396	0,4	11,6	349	0,2	5,8	379			
Heteren	3,2	3,2	0,2	7,2	269	0,4	11,1	305	0,2	5,1	325			
Heumen	6,0	5,9	0,4	7,1	260	0,6	9,6	193	0,2	3,8	164			
Hoevelaken	3,1	3,1	0,1	2,9	1	0,2	5,1	1	0,1	2,3	14			
Huissen	6,1	6,0	0,5	7,9	339	0,6	10,6	275	0,3	4,7	281			
Hummelo en Keppel	1,8	1,8	0,2	8,5	391	0,2	11,9	361	x	x				
Kesteren	3,4	3,3	0,2	7,2	281	0,4	12,2	382	0,2	5,2	339			
Lichtenvoorde	6,7	6,7	0,5	7,1	252	0,7	10,3	250	0,2	3,5	126			
Lingewaal	3,8	3,8	0,2	5,3	73	0,4	9,4	176	0,2	4,6	260			
Lochem	7,4	7,3	0,6	8,5	392	0,8	11,5	338	0,4	5,3	349			
Maasdriel	8,4	8,3	0,6	7,5	315	0,9	11,4	328	0,3	3,4	108			
Millingen aan de Rijn	2,3	2,3	0,2	8,6	400	0,4	15,7	478	0,2	7,9	460			
Neede	4,2	4,2	0,3	6,6	204	0,4	10,6	266	0,2	4,3	232			
Neerijnen	4,0	4,0	0,3	7,2	282	0,4	11,3	323	0,1	3,7	154			
Nijkerk	9,9	9,8	0,7	6,8	221	1,0	10,2	238	0,4	4,1	202			
Nijmegen	67,3	65,6	9,1	13,9	525	13,1	19,9	522	6,4	9,7	499			
Nunspeet	9,2	9,1	0,5	6,0	136	0,8	9,3	167	0,4	4,1	205			
Oldebroek	7,4	7,3	0,4	5,4	75	0,7	9,0	146	0,3	3,5	128			
Putten	7,9	7,9	0,6	7,2	275	0,8	9,9	221	0,2	3,0	55			
Renkum	13,7	13,5	0,9	6,3	168	1,3	9,8	203	0,6	4,3	228			
Rheden	18,9	18,7	1,3	7,1	251	2,1	11,3	320	1,0	5,5	363			
Rijnwaarden	4,5	4,4	0,5	10,1	478	0,7	15,2	470	0,3	6,3	415			
Rozendaal	0,5	0,5	x	x		x	x		x	x				
Ruurlo	3,0	3,0	0,3	9,2	430	0,4	12,0	369	0,2	5,4	353			
Scherpenzeel	3,2	3,1	0,1	4,3	13	0,3	8,6	109	x	x				
Steenderen	1,8	1,8	0,1	6,9	235	0,2	10,4	255	x	x				
Tiel	15,0	14,8	1,4	9,3	433	2,0	13,6	436	0,5	3,6	143			
Ubbergen	3,8	3,7	0,4	10,8	480	0,6	14,7	461	0,2	6,6	425			
Valburg	4,9	4,9	0,3	7,0	243	0,5	9,4	178	0,2	4,9	300			
Voorst	8,5	8,5	0,6	6,6	200	0,8	9,3	165	0,4	4,1	214			
Vorden	3,2	3,2	0,2	7,6	318	0,4	12,2	379	0,2	6,8	437			
Wageningen	13,1	12,7	1,3	10,6	473	1,8	14,4	457	0,5	4,1	207			
Warnsveld	3,3	3,2	0,2	5,2	64	0,3	9,0	148	0,1	4,1	208			
Wehl	2,3	2,3	0,2	7,7	327	0,3	12,1	373	0,1	3,0	59			
West Maas en Waal	6,8	6,7	0,5	7,5	307	0,7	10,6	270	0,3	4,9	299			
Westervoort	6,1	6,0	0,4	7,1	250	0,7	11,0	302	0,3	5,3	345			
Wijchen	14,2	14,1	1,0	7,1	264	1,5	10,9	293	0,7	4,7	271			
Winterswijk	11,3	11,1	1,1	9,5	438	1,6	14,7	460	0,7	6,1	397			
Wisch	7,6	7,5	0,5	7,2	278	0,9	12,3	391	0,4	4,9	307			
Zaltbommel	9,1	9,0	0,6	6,2	156	0,9	10,3	252	0,3	3,5	125			
Zelhem	4,3	4,2	0,4	8,9	413	0,5	11,6	350	0,2	4,2	216			
Zevenaar	10,8	10,7	0,7	6,9	237	1,2	10,7	282	0,5	4,4	237			
Zutphen	15,0	14,7	1,7	11,4	495	2,5	17,2	498	1,0	7,1	447			
UTRECHT														
Abcoude	3,4	3,3	0,2	5,5	82	0,3	8,0	74	0,1	3,4	107			
Amerongen	2,7	2,7	0,2	7,6	319	0,3	10,7	278	0,1	3,3	94			
Amersfoort	51,1	50,3	3,7	7,3	287	5,3	10,6	272	2,3	4,5	252			
Baarn	10,2	10,0	0,6	6,5	190	1,0	10,1	229	0,5	4,8	286			
De Bilt	14,2	14,0	0,8	5,6	86	1,1	7,9	71	0,5	3,4	103			
Breukelen	5,7	5,6	0,4	6,8	226	0,5	8,8	127	0,2	3,4	117			
Bunnik	5,4	5,3	0,3	6,2	148	0,4	8,5	104	0,2	3,9	174			
Bunschoten	6,3	6,3	0,3	5,2	59	0,5	8,2	87	0,2	3,1	67			
Doorn	4,1	4,1	0,2	4,2	10	0,3	7,0	28	0,1	2,8	45			
Driebergen-Rijsenburg	7,5	7,3	0,5	7,4	298	0,8	11,2	311	0,4	5,1	322			
Eemnes	3,2	3,1	0,2	6,4	177	0,3	8,3	91	0,1	3,6	133			
Harmelen	2,9	2,9	0,2	6,4	183	0,3	8,8	131	0,1	3,4	112			
Houten	11,6	11,5	0,5	4,6	32	0,8	7,0	26	0,3	2,8	40			
IJsselstein	10,6	10,5	0,6	5,7	98	0,8	8,0	76	0,3	2,8	38			
Leersum	2,8	2,7	0,2	8,8	404	0,3	11,5	331	0,1	4,5	257			

Tabel 2.6.1 (vervolg)
Particuliere huishoudens naar hoogte van het inkomen, 1998

	Totaal		w.o. naar hoogte van het inkomen ingedeeld									
	totaal			met minimum inkomen			met laag inkomen			met langdurig laag inkomen		
	x 1 000		%	rang- nummer ¹⁾	x 1 000	%	rang- nummer ¹⁾	x 1 000	%	rang- nummer ¹⁾		
Leusden	10,8	10,6	0,5	4,7	36	0,7	6,4	9	0,2	2,1	7	
Loenen	3,4	3,4	0,2	6,2	155	0,3	9,1	152	0,1	3,6	144	
Loosdrecht	3,6	3,5	0,2	6,8	224	0,3	9,1	154	0,1	3,1	75	
Lopik	4,6	4,6	0,2	4,3	15	0,3	7,1	36	0,1	2,0	5	
Maarn	2,4	2,4	0,1	5,9	122	0,2	7,2	40	0,1	3,4	118	
Maarsssen	15,6	15,5	1,1	6,9	231	1,5	9,7	198	0,8	5,0	310	
Maartensdijk	3,6	3,6	0,2	6,5	189	0,3	9,0	145	0,1	3,3	93	
Montfoort	4,8	4,7	0,2	4,7	35	0,3	6,9	25	0,1	3,1	61	
Nieuwegein	25,5	25,2	1,6	6,2	154	2,2	8,8	125	1,0	3,9	171	
Oudewater	3,6	3,6	0,2	6,1	142	0,4	9,8	206	0,1	3,4	113	
Renswoude	1,4	1,3	0,1	8,2	364	0,1	10,2	242	x	x		
Rhenen	6,6	6,5	0,5	7,5	309	0,7	10,9	296	0,2	3,6	134	
De Ronde Venen	12,9	12,8	0,7	5,3	72	0,9	7,4	45	0,3	2,6	28	
Soest	18,3	18,1	1,1	5,9	124	1,6	9,0	147	0,7	3,9	177	
Utrecht	104,9	102,0	11,7	11,5	496	16,8	16,4	486	7,5	7,4	453	
Veenendaal	22,1	21,9	1,5	7,0	244	2,5	11,3	322	0,7	3,4	104	
Vleuten-De Meern	7,7	7,6	0,3	3,4	2	0,4	5,3	2	0,1	2,0	1	
Wijk bij Duurstede	8,6	8,5	0,5	6,3	174	0,8	9,6	191	0,3	3,7	146	
Woerden	14,3	14,1	0,7	4,8	37	1,0	7,3	42	0,4	2,7	37	
Woudenberg	3,9	3,8	0,2	4,6	30	0,3	6,8	21	0,1	2,9	54	
Zeist	25,1	24,6	1,8	7,3	290	2,8	11,3	319	1,2	4,9	301	
NOORD-HOLLAND												
Aalsmeer	9,0	8,9	0,6	6,3	163	0,8	9,0	151	0,3	3,7	156	
Akersloot	1,8	1,8	0,1	4,4	19	0,1	7,6	53	x	x		
Alkmaar	39,9	39,2	4,0	10,3	461	5,9	15,1	466	2,9	7,3	451	
Amstelveen	35,3	34,6	2,1	6,1	144	2,9	8,3	93	1,2	3,6	130	
Amsterdam	369,9	357,8	61,8	17,3	531	85,2	23,8	533	42,4	11,9	509	
Andijk	2,4	2,4	0,1	5,0	47	0,3	10,7	281	0,1	6,2	402	
Anna Paulowna	5,2	5,1	0,4	7,9	342	0,6	11,6	347	0,2	4,4	233	
Beemster	3,2	3,2	0,2	6,9	238	0,3	8,9	144	0,1	3,7	149	
Bennebroek	2,0	2,0	0,1	4,5	23	0,1	6,4	12	0,1	4,6	258	
Bergen	5,8	5,6	0,6	10,7	475	0,8	13,7	438	0,4	6,8	432	
Beverwijk	15,9	15,7	1,2	7,7	326	1,9	11,8	358	0,8	5,0	313	
Blaricum	3,8	3,8	0,2	6,3	172	0,3	7,4	44	0,1	3,5	129	
Bloemendaal	6,8	6,7	0,4	5,9	121	0,5	7,8	61	0,2	2,9	49	
Bussum	13,9	13,7	1,1	8,0	352	1,5	11,2	310	0,6	4,4	234	
Castricum	9,2	9,0	0,4	4,4	20	0,6	6,6	15	0,2	2,2	8	
Diemen	10,4	10,1	0,9	8,9	408	1,2	12,0	370	0,5	5,0	316	
Drechterland	3,5	3,5	0,2	5,2	66	0,3	8,8	124	0,1	4,0	192	
Edam-Volendam	10,0	9,9	0,7	6,8	227	0,9	9,0	150	0,4	3,7	155	
Egmond	4,5	4,4	0,3	7,2	276	0,4	9,7	200	0,2	4,5	254	
Enkhuizen	7,0	6,9	0,6	8,9	415	0,9	12,9	409	0,4	6,2	403	
Graft-De Rijp	2,4	2,3	0,1	4,5	28	0,2	9,2	158	0,1	4,5	249	
's-Graveland	3,8	3,7	0,2	4,9	44	0,3	6,9	23	0,1	2,3	11	
Haarlem	67,7	66,7	6,2	9,3	431	8,7	13,1	414	4,1	6,2	401	
Haarlemmerliede c.a.	2,0	2,0	0,1	4,7	34	0,1	7,1	35	x	x		
Haarlemmermeer	42,7	42,1	2,3	5,5	84	3,5	8,2	89	1,2	2,8	47	
Harenkarspel	5,5	5,4	0,5	8,9	411	0,6	11,3	318	0,3	5,0	312	
Heemskerk	14,2	14,1	1,0	7,3	291	1,4	10,1	236	0,7	4,6	262	
Heemstede	10,8	10,6	0,5	5,1	57	0,8	7,5	50	0,3	3,2	83	
Heerhugowaard	16,0	15,8	1,2	7,5	303	1,7	10,9	294	0,7	4,5	245	
Heiloo	8,8	8,7	0,4	5,1	51	0,7	7,6	55	0,3	3,6	132	
Den Helder	25,3	25,0	2,3	9,0	422	3,4	13,8	441	1,5	6,0	387	
Hilversum	37,0	36,4	2,9	8,0	348	4,4	12,0	368	2,1	5,8	377	
Hoorn	26,2	25,9	2,7	10,5	469	3,9	15,2	469	1,5	5,8	375	
Huizen	16,2	16,1	1,1	7,1	263	1,7	10,5	265	0,8	4,7	270	
Landsmeer	4,1	4,1	0,2	6,0	132	0,3	7,8	62	0,1	3,1	76	
Langedijk	8,7	8,6	0,6	7,3	284	0,9	10,2	239	0,3	3,8	170	
Laren	4,7	4,5	0,2	5,5	80	0,3	7,6	54	0,1	3,1	73	
Limmen	2,4	2,3	0,1	5,7	100	0,2	7,1	33	x	x		
Medemblik	3,1	3,0	0,3	10,4	464	0,5	16,8	490	0,2	7,9	461	
Muiden	2,8	2,7	0,2	7,3	289	0,3	9,2	161	0,1	3,8	169	
Naarden	7,1	7,0	0,4	5,9	113	0,5	7,6	56	0,2	3,4	109	
Nederhorst den Berg	2,0	2,0	0,1	5,9	117	0,1	7,4	48	x	x		
Niedorp	4,2	4,2	0,3	7,6	322	0,5	10,9	291	0,2	4,8	295	
Noorder-Koggenland	3,9	3,8	0,3	7,9	340	0,4	11,5	333	0,2	5,5	359	
Obdam	2,3	2,2	0,1	5,2	60	0,1	6,4	11	x	x		
Oostzaan	3,5	3,4	0,2	5,4	79	0,2	6,8	22	0,1	3,2	80	
Opmeer	4,0	4,0	0,2	5,1	52	0,3	8,2	90	0,1	3,2	81	
Ouder-Amstel	5,3	5,2	0,3	5,8	111	0,5	8,7	116	0,2	4,2	218	
Purmerend	28,4	28,1	2,3	8,3	377	3,4	12,2	380	1,7	5,9	383	
Schagen	7,0	6,9	0,6	8,2	366	0,8	11,2	315	0,3	5,0	320	

Tabel 2.6.1 (vervolg)
Particuliere huishoudens naar hoogte van het inkomen, 1998

	Totaal		w.o. naar hoogte van het inkomen ingedeeld									
	totaal			met minimum inkomen			met laag inkomen			met langdurig laag inkomen		
	x 1 000	%	rang- nummer ¹⁾	x 1 000	%	rang- nummer ¹⁾	x 1 000	%	rang- nummer ¹⁾	x 1 000	%	rang- nummer ¹⁾
Schermer	1,8	1,8	0,1	6,3	157	0,2	9,2	157	x	x		
Schoorl	2,6	2,6	0,2	6,7	213	0,2	9,6	190	0,1	4,3	227	
Stede Broec	7,8	7,8	0,6	7,2	271	0,9	11,4	326	0,4	4,9	304	
Texel	5,5	5,3	0,6	10,4	465	0,8	14,1	454	0,3	5,2	333	
Uitgeest	4,2	4,2	0,2	5,2	58	0,3	7,0	29	0,1	3,3	99	
Uithoorn	10,7	10,6	0,4	4,1	7	0,7	6,3	7	0,3	2,4	18	
Velsen	27,6	27,4	2,0	7,4	296	2,8	10,1	230	1,4	5,2	337	
Venhuizen	2,8	2,8	0,2	6,1	141	0,2	8,1	78	0,1	3,7	148	
Waterland	6,8	6,7	0,3	4,5	24	0,5	6,9	24	0,2	3,2	87	
Weesp	8,1	8,0	0,7	8,3	373	0,9	11,2	316	0,4	4,8	288	
Wervershoof	3,1	3,0	0,3	8,9	418	0,4	11,9	360	0,1	4,8	283	
Wester-Koggenland	4,8	4,8	0,4	8,0	349	0,5	9,8	204	0,2	4,4	243	
Wieringen	3,5	3,4	0,3	8,5	388	0,4	12,2	384	0,2	6,5	423	
Wieringermeer	4,7	4,7	0,4	8,9	414	0,5	11,5	336	0,2	3,9	175	
Wognum	2,7	2,6	0,2	8,5	389	0,3	11,0	300	0,1	5,1	332	
Wormerland	6,0	5,9	0,4	6,7	210	0,5	8,9	134	0,2	3,7	150	
Zaanstad	56,7	56,1	4,6	8,2	370	6,8	12,1	375	3,3	5,9	380	
Zandvoort	7,2	7,1	0,8	11,4	494	1,1	15,1	468	0,5	7,5	456	
Zeevang	2,4	2,4	0,1	6,2	152	0,2	8,3	94	0,1	4,4	240	
Zijpe	4,3	4,3	0,4	8,9	410	0,5	12,1	372	0,2	4,4	238	
ZUID-HOLLAND												
Ter Aar	3,1	3,1	0,2	6,0	125	0,3	8,8	130	0,1	3,1	69	
Alblasserdam	7,0	6,9	0,4	6,3	161	0,7	10,7	276	0,4	5,2	336	
Albrandswaard	6,0	5,9	0,3	4,9	41	0,4	7,1	32	0,1	2,4	19	
Alkemade	5,3	5,3	0,3	5,1	54	0,4	7,7	60	0,2	3,8	163	
Alphen aan den Rijn	27,2	26,8	1,6	6,1	137	2,2	8,4	99	1,0	3,7	151	
Barendrecht	10,3	10,2	0,5	4,4	21	0,6	6,2	6	0,2	2,3	12	
Bergambacht	3,5	3,4	0,2	6,2	149	0,3	9,0	149	0,1	2,8	41	
Bergschenhoek	4,2	4,2	0,2	4,9	40	0,3	7,4	47	0,1	2,0	2	
Berkel en Rodenrijs	6,1	5,9	0,3	4,9	42	0,4	7,5	49	0,2	2,7	29	
Bernisse	4,9	4,9	0,2	4,8	38	0,3	6,6	14	0,1	2,9	53	
Binnenmaas	7,3	7,2	0,3	4,3	14	0,5	6,4	8	0,2	2,7	35	
Bleiswijk	3,5	3,5	0,2	6,3	164	0,3	8,1	79	0,1	2,3	10	
Bodegraven	7,1	7,0	0,3	4,3	18	0,5	7,9	67	0,2	2,7	36	
Boskoop	5,7	5,6	0,3	5,6	90	0,5	8,8	123	0,2	3,1	66	
Brielle	6,5	6,4	0,4	6,3	162	0,5	7,8	64	0,2	3,4	116	
Capelle aan den IJssel	27,1	26,8	2,2	8,1	360	3,2	12,1	377	1,7	6,3	408	
Cromstrijen	4,9	4,8	0,3	6,3	170	0,5	9,3	168	0,2	3,8	167	
Delft	41,4	39,8	4,6	11,7	498	6,1	15,4	473	1,8	4,6	264	
Dirksland	3,1	3,1	0,2	6,5	195	0,3	9,6	185	0,1	4,5	253	
Dordrecht	50,9	49,9	5,6	11,3	490	8,3	16,6	488	4,0	7,9	463	
Giessenlanden	5,2	5,1	0,3	5,4	77	0,4	8,2	86	0,2	3,1	68	
Goedereede	4,1	4,1	0,2	5,6	88	0,3	8,2	88	0,1	3,4	101	
Gorinchem	13,9	13,6	1,1	8,0	351	1,7	12,1	376	0,8	6,2	405	
Gouda	29,2	28,8	2,6	9,2	426	3,8	13,2	422	2,0	7,1	445	
Graafstroom	3,1	3,1	0,1	3,8	5	0,2	5,8	4	0,1	2,3	15	
's-Gravendeel	3,4	3,4	0,2	6,4	182	0,3	9,8	205	0,2	5,9	381	
's-Gravenhage	208,1	201,6	30,1	14,9	529	41,3	20,5	526	20,2	10,0	500	
's-Gravenzande	6,9	6,8	0,5	7,3	283	0,6	9,4	172	0,3	4,3	231	
Hardinxveld-Giessendam	6,3	6,2	0,3	4,1	9	0,4	6,6	17	0,2	2,9	52	
Heerjansdam	1,4	1,4	x	x		0,1	7,7	58	x	x		
Hellevoetsluis	14,7	14,5	1,1	7,8	338	1,7	11,6	344	0,8	5,7	372	
Hendrik-Ido-Ambacht	7,8	7,7	0,4	5,7	94	0,7	8,9	142	0,4	4,7	277	
Hillegom	8,3	8,2	0,5	6,0	130	0,7	8,9	138	0,4	4,4	235	
Jacobswoude	3,9	3,9	0,2	4,4	22	0,3	7,5	52	0,1	2,7	34	
Katwijk	14,7	14,4	0,8	5,8	106	1,2	8,6	113	0,6	4,2	219	
Korendijk	3,9	3,9	0,2	6,1	143	0,4	10,2	243	0,1	3,7	153	
Krimpen aan den IJssel	10,9	10,7	0,6	5,8	103	1,1	9,8	209	0,4	4,1	204	
Leerdam	7,8	7,7	0,5	6,3	160	0,7	9,6	186	0,3	4,0	191	
Leiden	50,6	48,9	5,3	10,9	481	7,4	15,2	471	3,2	6,6	427	
Leiderdorp	10,3	10,2	0,6	5,8	104	0,7	7,4	43	0,4	3,5	120	
Leidschendam	15,2	14,9	1,0	6,4	185	1,4	9,6	184	0,6	4,0	195	
Liermeer	2,3	2,3	0,1	6,3	159	0,2	8,7	119	x	x		
De Lier	4,0	3,9	0,2	4,8	39	0,3	7,1	30	0,1	2,0	4	
Liesveld	3,4	3,3	0,1	3,6	3	0,2	7,2	39	0,1	2,7	31	
Lisse	8,6	8,5	0,5	5,7	95	0,7	7,9	68	0,3	3,4	105	
Maasland	2,4	2,4	0,1	5,3	69	0,2	7,4	46	x	x		
Maassluis	13,4	13,2	1,0	7,9	343	1,5	11,5	334	0,5	3,8	168	
Middelharnis	6,3	6,2	0,4	5,8	105	0,7	10,6	267	0,3	4,7	269	
Monster	7,7	7,6	0,7	8,8	406	1,0	12,7	404	0,5	6,8	433	
Moordrecht	2,8	2,8	0,2	6,8	223	0,3	9,3	166	0,1	3,6	138	
Naaldwijk	10,5	10,4	0,6	6,0	133	0,9	8,6	112	0,4	3,9	184	
Nederlek	5,8	5,7	0,3	4,5	25	0,5	8,6	114	0,3	4,5	256	
Nieuw-Lekkerland	3,1	3,1	0,2	5,3	70	0,3	8,8	126	0,1	2,9	50	
Nieuwerkerk aan den IJssel	7,8	7,7	0,4	5,1	55	0,6	7,7	59	0,3	4,0	190	
Nieuwkoop	4,0	4,0	0,2	5,4	76	0,3	8,0	72	0,1	2,8	44	

Tabel 2.6.1 (vervolg)
Particuliere huishoudens naar hoogte van het inkomen, 1998

	Totaal		w.o. naar hoogte van het inkomen ingedeeld									
	totaal			met minimum inkomen			met laag inkomen			met langdurig laag inkomen		
	x 1 000	%	rang- nummer ¹⁾	x 1 000	%	rang- nummer ¹⁾	x 1 000	%	rang- nummer ¹⁾	x 1 000	%	rang- nummer ¹⁾
Noordwijk	9,7	9,5	0,5	5,6	85	0,9	9,1	153	0,4	4,2	220	
Noordwijkerhout	5,9	5,8	0,4	6,9	239	0,6	9,6	187	0,2	3,9	172	
Nootdorp	3,3	3,2	0,1	4,0	6	0,2	5,7	3	0,1	2,0	3	
Oegstgeest	8,0	7,8	0,4	4,9	43	0,5	6,7	19	0,2	2,4	20	
Oostflakkee	3,9	3,9	0,2	6,4	180	0,5	11,8	355	0,2	5,5	357	
Oud-Beijerland	8,3	8,2	0,5	5,7	99	0,7	8,9	143	0,3	3,9	180	
Ouderkerk	3,0	2,9	0,1	4,7	33	0,2	7,2	37	0,1	3,2	82	
Papendrecht	11,7	11,6	0,7	5,8	109	1,0	8,4	102	0,4	3,5	123	
Pijnacker	7,9	7,8	0,4	5,0	49	0,5	7,0	27	0,2	2,3	9	
Reeuwijk	4,7	4,7	0,3	5,9	123	0,4	8,1	81	0,1	2,4	17	
Ridderkerk	19,4	19,2	1,1	6,0	128	1,8	9,6	188	0,9	4,9	302	
Rijnsburg	5,1	5,1	0,4	7,1	249	0,5	9,7	195	0,2	4,5	251	
Rijnwoude	7,0	6,8	0,3	4,3	12	0,4	6,5	13	0,2	3,1	70	
Rijswijk	23,6	23,1	1,7	7,5	316	2,3	9,9	216	1,0	4,2	222	
Rotterdam	277,8	271,1	47,5	17,5	532	66,3	24,5	534	35,9	13,2	511	
Rozenburg	5,5	5,5	0,3	6,0	127	0,5	9,1	155	0,2	2,8	39	
Sassenheim	5,7	5,6	0,2	4,3	16	0,4	6,6	16	0,1	2,3	13	
Schiedam	33,6	32,9	4,0	12,1	512	5,6	17,1	497	2,8	8,4	477	
Schipluiden	3,8	3,8	0,2	5,9	116	0,3	7,2	38	0,1	2,1	6	
Schoonhoven	4,5	4,5	0,3	6,4	186	0,4	9,9	218	0,2	4,7	276	
Sliedrecht	9,3	9,2	0,6	6,3	173	0,9	9,8	208	0,4	4,8	290	
Spijkernisse	28,8	28,5	2,3	8,0	350	3,3	11,6	343	1,6	5,6	369	
Strijen	3,7	3,6	0,3	8,0	354	0,4	10,5	258	0,1	3,3	92	
Valkenburg	1,3	1,3	0,1	5,1	56	0,1	7,9	70	x	x		
Vianen	7,3	7,2	0,4	6,1	146	0,6	8,9	139	0,3	4,1	212	
Vlaardingen	32,8	32,3	3,0	9,4	435	4,4	13,5	434	2,3	7,1	444	
Vlist	3,6	3,6	0,2	5,8	108	0,3	7,9	69	0,1	3,1	63	
Voorburg	18,4	18,0	1,3	7,4	302	1,8	9,9	214	0,9	5,1	323	
Voorhout	4,5	4,4	0,2	4,2	11	0,3	6,4	10	0,1	2,5	21	
Voorschoten	9,3	9,1	0,5	5,0	46	0,7	7,1	34	0,3	3,1	62	
Waddinxveen	9,9	9,8	0,5	5,3	68	0,8	8,6	110	0,4	3,6	141	
Warmond	2,0	1,9	0,1	5,7	96	0,2	8,0	75	0,1	3,5	121	
Wassenaar	10,9	10,5	0,8	7,5	312	1,0	9,7	199	0,4	4,1	201	
Wateringen	5,7	5,6	0,3	5,8	102	0,4	7,5	51	0,2	3,8	166	
Westvoorne	5,6	5,5	0,4	6,4	178	0,5	8,8	129	0,2	3,7	157	
Zederik	4,7	4,7	0,2	5,3	71	0,3	7,3	41	0,2	3,6	131	
Zevenhuizen-Moerkapelle	3,5	3,5	0,2	4,5	26	0,3	8,4	97	0,1	2,7	33	
Zoetermeer	43,6	43,1	3,1	7,2	277	4,3	10,1	234	2,0	4,6	263	
Zoeterwoude	3,0	3,0	0,1	3,7	4	0,2	6,7	18	0,1	2,7	30	
Zwijndrecht	17,1	16,9	1,3	7,8	337	2,0	11,6	342	1,0	5,8	376	
ZEELAND												
Axel	5,0	4,9	0,4	8,4	380	0,6	12,4	393	0,3	6,2	407	
Borsele	8,3	8,2	0,5	5,6	87	0,8	9,5	182	0,3	3,4	106	
Goes	14,7	14,5	1,2	8,3	376	1,8	12,5	398	0,9	6,2	406	
Hontenisse	3,2	3,1	0,2	6,1	145	0,3	9,2	162	0,1	3,9	182	
Hulst	7,9	7,5	0,7	8,9	416	1,0	12,9	408	0,5	6,1	393	
Kapelle	4,2	4,1	0,2	4,6	29	0,3	8,1	85	0,2	3,9	178	
Middelburg	18,7	18,4	1,8	9,7	445	2,6	14,0	450	1,1	6,0	389	
Noord-Beveland	2,9	2,8	0,2	7,1	253	0,3	11,4	325	0,1	4,6	259	
Oostburg	7,5	7,4	0,5	6,3	165	0,7	10,0	226	0,4	4,9	308	
Reimerswaal	7,6	7,4	0,5	7,3	286	0,8	11,0	301	0,4	5,8	378	
Sas van Gent	3,7	3,6	0,4	10,9	482	0,5	13,9	446	0,2	4,8	284	
Schouwen-Duiveland	13,6	13,4	1,1	8,2	363	1,6	11,7	353	0,7	5,1	328	
Sluis-Aardenburg	2,9	2,8	0,3	10,7	476	0,4	13,9	448	0,2	6,1	396	
Terneuzen	14,6	14,3	1,4	9,7	444	2,0	13,9	447	1,0	6,7	429	
Tholen	8,8	8,7	0,6	6,6	205	1,0	11,0	303	0,5	5,5	358	
Veere	8,4	8,3	0,5	5,5	83	0,7	8,0	73	0,3	3,0	60	
Vlissingen	19,2	18,8	1,8	9,5	439	2,6	13,8	445	1,2	6,4	419	
NOORD-BRABANT												
Aalburg	3,9	3,9	0,2	6,4	179	0,4	9,4	174	0,1	3,1	71	
Alphen-Chaam	3,5	3,5	0,2	7,1	265	0,3	9,7	197	0,1	2,6	25	
Asten	5,7	5,6	0,4	7,6	324	0,6	10,9	287	0,2	3,8	165	
Baarle-Nassau	2,3	2,3	0,3	11,7	499	0,3	14,7	459	0,2	6,5	421	
Bergen op Zoom	26,6	26,2	2,2	8,3	378	3,2	12,3	390	1,6	6,1	395	
Bergeyk	6,5	6,5	0,5	7,4	297	0,6	10,0	223	0,3	4,4	236	
Bernheze	9,9	9,9	0,7	7,5	306	1,1	10,7	277	0,4	3,9	183	
Best	9,8	9,5	0,6	6,2	147	0,9	9,1	156	0,4	4,7	273	
Bladel	6,9	6,8	0,5	6,8	228	0,7	9,6	194	0,2	3,3	97	
Boekel	3,1	3,1	0,3	9,1	423	0,4	13,8	440	0,1	4,3	225	
Boxmeer	10,5	10,4	0,7	7,1	254	1,1	10,6	268	0,5	4,7	280	
Boxtel	11,1	10,9	0,7	6,7	212	1,2	10,7	279	0,5	4,8	294	
Breda	67,3	66,2	6,1	9,2	429	8,8	13,2	421	4,4	6,6	426	
Cranendonck	7,7	7,6	0,6	8,4	382	0,8	10,9	290	0,4	4,7	278	
Cuijk	9,2	9,0	0,8	8,4	384	1,1	12,6	401	0,6	6,5	422	

Tabel 2.6.1 (vervolg)
Particuliere huishoudens naar hoogte van het inkomen, 1998

	Totaal										
	w.o. naar hoogte van het inkomen ingedeeld										
	totaal			met minimum inkomen			met laag inkomen			met langdurig laag inkomen	
	x 1 000		%	rang- nummer ¹⁾	x 1 000	%	rang- nummer ¹⁾	x 1 000	%	rang- nummer ¹⁾	
Deurne	11,6	11,4	0,9	7,7	325	1,3	11,6	346	0,5	4,7	279
Dongen	9,3	9,2	0,7	7,8	336	1,1	11,9	362	0,5	5,4	354
Drimmelen	10,0	9,9	0,5	5,1	53	0,7	7,1	31	0,2	2,4	16
Eersel	6,5	6,5	0,4	6,5	196	0,6	8,5	106	0,2	3,0	57
Eindhoven	89,1	87,2	9,2	10,6	471	13,1	15,1	467	6,1	6,9	441
Etten-Leur	13,9	13,7	1,0	7,0	241	1,5	10,9	286	0,7	5,1	327
Geertruidenberg	8,2	8,2	0,5	6,4	181	0,8	9,3	170	0,3	3,2	78
Geldrop	11,5	11,4	0,8	7,4	300	1,4	12,0	367	0,7	6,1	399
Gemert-Bakel	9,9	9,8	1,0	9,7	449	1,3	13,5	433	0,6	6,6	424
Gilze en Rijen	9,1	9,0	0,5	6,0	129	0,8	9,4	173	0,3	3,3	96
Goirle	8,3	8,2	0,5	6,0	126	0,8	9,2	160	0,3	4,2	224
Grave	4,7	4,6	0,3	5,9	120	0,4	8,9	141	0,2	4,2	221
Haaren	4,8	4,8	0,3	7,0	245	0,5	10,2	240	0,2	3,4	119
Halderberge	11,5	11,4	0,7	6,6	202	1,0	8,9	137	0,4	3,9	179
Heeze-Leende	5,7	5,6	0,4	6,4	188	0,5	8,5	103	0,2	2,9	51
Helmond	33,1	32,6	3,9	11,8	501	5,7	17,5	504	2,7	8,3	472
's-Hertogenbosch	54,2	53,4	5,1	9,5	436	7,5	14,0	453	3,2	6,1	392
Heusden	15,7	15,5	1,0	6,5	199	1,6	10,1	231	0,7	4,3	230
Hilvarenbeek	5,3	5,2	0,4	7,5	305	0,5	9,9	217	0,2	3,4	110
Laarbeek	7,8	7,8	0,6	7,4	299	0,9	11,8	356	0,4	5,0	314
Landerd	5,1	5,0	0,4	7,4	295	0,5	10,2	244	0,2	4,3	229
Lith	2,3	2,2	0,2	6,7	218	0,2	10,1	237	0,1	4,1	198
Loon op Zand	8,5	8,5	0,6	7,0	242	0,9	11,1	306	0,4	4,7	272
Maasdonk	4,0	3,9	0,3	7,1	257	0,4	9,8	202	0,1	2,6	24
Mierlo	3,8	3,8	0,3	8,1	358	0,4	10,9	295	0,2	5,3	344
Mill en Sint Hubert	4,0	4,0	0,3	8,6	398	0,5	11,9	365	0,2	5,4	356
Moerdijk	14,1	14,0	0,8	5,9	118	1,2	8,9	133	0,5	3,4	102
Nuenen c.a.	9,0	8,9	0,6	6,7	211	0,8	8,5	105	0,3	3,0	58
Oirschot	6,4	6,4	0,5	7,1	261	0,6	9,2	159	0,2	3,0	56
Oisterwijk	9,7	9,6	0,7	7,1	248	1,1	11,6	345	0,4	4,4	241
Oosterhout	20,8	20,5	1,5	7,1	266	2,2	10,5	264	1,0	5,0	315
Oss	26,0	25,7	2,1	8,2	368	3,2	12,4	392	1,5	5,7	373
Ravenstein	3,0	3,0	0,3	8,4	381	0,4	13,0	412	0,2	6,1	398
Reusel-De Mierden	4,3	4,2	0,4	9,2	428	0,5	11,8	359	0,1	3,3	95
Roosendaal	29,9	29,4	2,2	7,5	311	3,4	11,5	337	1,5	5,1	329
Rucphen	8,8	8,7	0,6	7,0	246	0,9	10,1	233	0,4	5,0	317
Schijndel	8,2	8,1	0,5	6,0	135	0,8	9,3	169	0,3	3,9	188
Sint Anthonis	4,1	4,0	0,4	10,2	458	0,5	12,0	371	0,2	5,1	330
Sint-Michielsgestel	10,2	10,2	0,6	5,9	119	0,9	8,8	128	0,4	3,5	127
Sint-Oedenrode	6,3	6,2	0,5	7,7	331	0,7	11,8	357	0,3	4,9	306
Someren	6,5	6,4	0,5	8,5	390	0,8	12,5	397	0,3	5,1	331
Son en Breugel	5,7	5,7	0,4	7,2	279	0,6	9,9	215	0,2	3,2	86
Steenbergen	9,1	9,0	0,5	5,9	115	0,8	9,4	171	0,4	4,2	223
Tilburg	78,8	77,3	8,8	11,4	492	12,7	16,4	484	6,1	7,8	459
Uden	15,5	15,3	1,2	7,8	334	1,8	11,7	352	0,7	4,7	268
Valkenswaard	12,7	12,5	1,0	8,0	347	1,5	11,9	364	0,6	4,7	274
Veghel	13,0	13,0	0,8	6,5	198	1,2	9,4	177	0,5	3,6	142
Veldhoven	16,4	16,2	1,0	6,3	169	1,6	10,0	228	0,7	4,1	209
Vught	9,9	9,8	0,7	7,4	301	1,0	10,2	245	0,4	3,6	136
Waalre	6,6	6,5	0,4	5,6	89	0,6	9,4	175	0,2	3,8	161
Waalwijk	17,8	17,6	1,6	9,2	427	2,4	13,6	435	1,1	6,3	412
Werkendam	9,3	9,2	0,5	5,3	67	0,8	8,3	96	0,3	3,1	77
Woensdrecht	8,3	7,9	0,5	5,8	107	0,7	8,3	95	0,3	3,2	85
Woudrichem	5,0	4,9	0,3	6,7	216	0,5	10,3	248	0,2	4,7	267
Zundert	7,6	7,5	0,5	6,5	194	0,7	9,6	189	0,3	3,5	122
LIMBURG											
Ambt Montfort	4,3	4,2	0,3	6,0	134	0,3	8,1	83	0,1	3,2	84
Arcen en Velden	3,4	3,3	0,2	6,5	191	0,3	10,5	261	0,1	3,3	91
Beek	6,9	6,8	0,4	5,2	61	0,6	8,3	92	0,2	3,7	147
Beesel	5,0	5,0	0,4	7,2	270	0,5	10,5	257	0,3	5,5	364
Belfeld	2,1	2,0	0,1	6,3	175	0,2	10,2	241	0,1	4,0	193
Bergen	5,0	4,8	0,4	7,7	329	0,6	12,2	383	0,3	5,6	365
Born	5,7	5,6	0,4	7,1	259	0,6	10,4	254	0,3	5,1	326
Broekhuizen	0,7	0,7	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Brunssum	13,0	12,7	1,3	10,5	466	2,0	16,0	480	0,6	4,8	291
Echt	7,5	7,4	0,6	8,6	401	0,9	12,3	389	0,4	5,5	362
Eijsden	4,5	4,4	0,2	5,7	97	0,4	8,1	82	0,1	2,6	26
Geleen	15,1	14,9	1,6	10,7	477	2,4	16,1	482	1,2	8,1	468
Gennep	6,1	6,0	0,4	6,9	236	0,6	10,4	253	0,2	4,1	211
Grubbenvorst	2,5	2,5	0,2	6,1	139	0,2	8,1	84	0,1	2,6	27
Gulpen-Wittem	6,0	5,8	0,3	5,7	93	0,4	7,7	57	0,2	3,1	74

Tabel 2.6.1 (slot)
Particuliere huishoudens naar hoogte van het inkomen, 1998

	Totaal		w.o. naar hoogte van het inkomen ingedeeld									
	totaal			met minimum inkomen			met laag inkomen			met langdurig laag inkomen		
	x 1 000		%	rang- nummer ¹⁾	x 1 000	%	rang- nummer ¹⁾	x 1 000	%	rang- nummer ¹⁾		
Haalen	3,8	3,7	0,2	5,6	92	0,3	8,8	132	0,2	4,8	287	
Heel	3,0	3,0	0,1	4,1	8	0,2	6,7	20	0,1	2,8	46	
Heerlen	42,5	41,1	5,3	12,8	515	7,5	18,2	512	3,6	8,7	486	
Helden	6,9	6,9	0,5	7,4	294	0,7	10,7	283	0,3	3,9	187	
Heythuysen	4,5	4,4	0,4	9,1	424	0,5	11,6	348	0,2	5,2	334	
Horst	7,2	7,1	0,5	6,8	222	0,7	9,8	201	0,3	3,7	152	
Hunsel	2,2	2,2	0,2	10,0	457	0,3	12,4	396	0,1	3,2	79	
Kerkrade	22,3	20,3	2,4	11,9	505	3,4	16,7	489	1,6	8,0	466	
Kessel	1,6	1,5	0,1	6,8	229	0,2	10,6	269	x	x	x	
Landgraaf	17,0	16,2	1,4	8,4	383	2,1	12,7	405	1,0	6,2	400	
Maasbracht	5,5	5,4	0,4	7,5	304	0,6	11,2	314	0,3	4,9	298	
Maasbree	4,5	4,5	0,3	6,6	203	0,4	10,0	227	0,2	4,5	255	
Maastricht	51,4	50,0	6,0	12,0	509	8,7	17,3	503	4,4	8,9	488	
Margraten	5,1	5,1	0,3	6,8	225	0,4	8,7	117	0,2	3,4	115	
Meerlo-Wanssum	2,8	2,7	0,2	6,9	234	0,3	9,4	179	0,1	2,7	32	
Meerssen	8,0	7,9	0,5	6,1	138	0,6	7,8	65	0,3	3,9	173	
Meijel	2,0	2,0	0,1	5,4	78	0,2	8,4	98	0,1	3,6	140	
Mook en Middelaar	3,0	3,0	0,2	6,2	151	0,3	10,1	232	0,1	2,5	22	
Nederweert	5,8	5,8	0,4	7,6	323	0,6	10,1	235	0,2	3,4	100	
Nuth	6,4	6,3	0,4	6,3	171	0,6	8,9	135	0,2	3,8	159	
Onderbanken	3,3	3,2	0,3	9,0	419	0,4	11,5	332	0,2	5,9	384	
Roerdalen	4,0	3,9	0,3	6,7	219	0,4	9,2	164	0,2	4,1	210	
Roermond	19,3	18,8	2,5	13,4	521	3,4	18,1	511	1,6	8,6	482	
Roggel en Neer	3,1	3,1	0,2	5,9	112	0,3	8,9	136	0,1	3,9	185	
Schinnen	5,3	5,3	0,4	7,5	313	0,5	10,3	249	0,3	4,9	309	
Sevenum	2,6	2,6	0,2	7,7	333	0,3	10,0	225	0,1	4,3	226	
Simpelveld	4,7	4,3	0,3	6,6	206	0,5	10,6	273	0,2	4,8	282	
Sittard	20,7	20,3	2,1	10,4	463	3,0	14,8	462	1,4	6,9	438	
Stein	10,4	10,3	0,6	6,2	153	0,9	8,9	140	0,4	4,1	206	
Susteren	5,2	5,1	0,3	6,6	201	0,5	10,2	247	0,2	4,9	303	
Swalmen	3,4	3,3	0,3	9,9	453	0,5	14,2	455	0,3	7,9	464	
Tegelen	7,6	7,4	0,8	10,3	459	1,2	15,7	477	0,6	8,7	485	
Thorn	1,0	1,0	x	x	x	0,1	8,1	80	x	x	x	
Vaals	4,5	3,6	0,4	11,8	502	0,6	17,2	499	0,3	7,5	455	
Valkenburg aan de Geul	7,3	7,1	0,7	9,5	440	0,9	13,1	415	0,4	6,1	394	
Venlo	27,5	26,7	3,2	11,8	500	4,5	16,9	495	2,3	8,5	479	
Venray	14,2	14,0	1,3	9,0	420	1,7	12,4	394	0,6	4,4	239	
Voerendaal	5,1	5,1	0,3	6,5	192	0,4	8,7	120	0,2	4,5	250	
Weert	19,1	18,8	1,5	8,2	367	2,2	11,6	340	1,0	5,2	338	

¹⁾ x = aantal te gering om met voldoende betrouwbaarheid te kunnen weergeven.

Bron: Regionaal Inkomensonderzoek 1998.

Budgetonderzoek 1999

Toelichting bij tabel 2.6.2

Algemeen

Sinds 1978 houdt het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) jaarlijks een Budgetonderzoek. In dit onderzoek worden bestedingsgegevens en achtergrondkenmerken (w.o. inkomensgegevens) verzameld van huishoudens.

In 1999 namen 1 851 huishoudens deel aan het onderzoek. Van iedere aankoop noteerden zij o.a. het bedrag en de aankoopplaats.

Tabel 2.6.2 geeft per groep van artikelen de gemiddelde bestedingen en gemiddelde aankopen per huishouden. De verdeling over distributiekanaalen is aangegeven als percentage van de aankopen.

Begrippen

Aankopen en bestedingen betreffen zowel goederen als diensten. Tot de *bestedingen* van huishoudens worden in principe alle aankopen minus *verkopen* gerekend. Onder verkopen wordt niet alleen de verkoop van goederen verstaan, maar ook het inruilen bij een aankoop (bijv. van een auto) en de terugbetalingen aan een huishouden (bijv. de vergoeding door de verzekering van auto-schade).

Voor bewoners van een eigen woning is de economische huurwaarde van de woning tot de aankopen/bestedingen gerekend. Voor de economische huurwaarde is uitgegaan van de huur van een vergelijkbare huurwoning. Om deze reden zijn de hypotheekrente, het eigenaarsdeel van de onroerende zaakbelasting, het groot onderhoud/afschrijving eigen woning en de opstal- en brandverzekering van de woning niet tot de aankopen/bestedingen gerekend.

Verder worden niet tot de aankopen/bestedingen gerekend:

- premies ziektekostenverzekering;
- premies vrijwillige inkomensdervingsverzekeringen;
- rente consumptief krediet;
- betaalde alimentatie;
- periodieke uitgaven voor onderhoud derden.

Naar *distributiekanaal* worden de volgende onderscheidingen toegepast:

Detailhandel:

- winkels, waaronder warenhuizen;
- markt, postorderbedrijf e.d..

Andere distributiekanaalen:

- horeca;
- overige distributiekanaalen, zoals: 2^e hands, producten uit eigen zaak, groothandel, toegerekende bestedingen (bijvoorbeeld huurwaarde eigen woning), nutsbedrijven, verzekeringsmaatschappijen, alle bestedingen in het buitenland en tijdens vakanties.

Een meer uitgebreide tabel naar winkeltipe is op aanvraag beschikbaar.

Bestedingspatronen van de belangrijkste typen huishoudens worden binnenkort gepubliceerd in Budgetonderzoek 1999, Kerncijfers (CBS, Voorburg/Heerlen, 2001).

De methodologie van het Budgetonderzoek is beschreven in het Gebruikershandboek Budgetonderzoek 1996 (CBS, Voorburg/Heerlen, 1998).

Bron: CBS Budgetonderzoek.

Tabel 2.6.2
Aankopen van huishoudens naar distributiekanaal, 1999
Purchase of households by distributive channel, 1999

	Gemid- delde beste- dingen	Gemid- delde aankopen (=100%)	Detailhandel				Andere distributiekanaalen		
			totaal	winkels		markt, postorder- bedrijf e.d.	horeca	overige distributiekanaalen	
				totaal	w.o. waren- huizen			totaal	w.o. 2e hands
	<i>gld</i>		<i>% van de aankopen</i>						
Totaal bestedingen	51 070	52 332	37	36	2	1	4	60	3
Voeding	8 496	8 498	74	70	1	4	21	5	0
Brood, gebak en grutterswaren	1 053	1 053	98	94	2	4	0	1	—
Brood en beschuit	436	436	99	94	1	5	—	1	—
Koek en gebak	501	501	98	94	4	4	0	2	—
Meel en grutterswaren	115	115	97	97	—	1	—	3	—
Overig brood en aanverwante artikelen	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Aardappelen, groenten en fruit	1 111	1 111	96	86	0	10	—	4	0
Aardappelen	135	135	91	85	—	6	—	9	—
Groenten	484	484	97	90	0	7	—	3	0
Fruit	490	490	97	82	0	14	—	3	0
Aardappelen, groenten en fruit n.e.g.	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Suikerhoudende artikelen en dranken	1 539	1 540	93	92	1	2	0	6	0
Suiker en suikerwerken	159	159	96	91	3	4	—	4	—
Chocoladewerk	144	145	97	96	5	1	—	3	—
Koffie, thee en cacao	195	195	95	93	1	2	—	5	—
Dranken	1 041	1 041	92	91	0	1	0	8	0
Oliën en vetten	102	102	99	98	—	1	—	1	—
Vlees, vleeswaren en vis	1 309	1 309	97	93	1	4	0	3	0
Vlees	648	648	97	95	0	2	—	3	—
Vleeswaren en vleesgerechten	373	373	99	97	2	1	—	1	—
Wild en gevogelte	146	146	97	91	1	6	1	3	—
Vis	141	141	96	74	1	21	—	5	—
Zuivelproducten	958	958	97	91	1	6	0	3	—
Melk en melkproducten	512	512	98	94	0	4	0	2	—
Boter, kaas en eieren	445	446	97	88	1	9	—	3	—
Ov. melkproducten, zuivel z.n.a.	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Overige voedingsmiddelen	2 425	2 425	20	18	1	1	72	9	0
Specerijen, soepen en oost. eetwaren	303	303	95	93	—	2	1	4	—
Verteringen buitenshuis	2 118	2 118	9	7	1	1	82	9	0
Overige voedingsmiddelen en dranken	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Woning	18 202	18 327	21	20	1	1	0	79	0
Huur en onderhoud van woning en tuin	12 975	13 080	8	8	0	0	0	92	0
Huur en huurwaarde	10 471	10 472	—	—	—	—	—	100	—
Overdrachten i.v.m. woning	944	1 044	—	—	—	—	—	100	—
Onderhoud woning	406	408	87	87	2	0	—	13	1
Nagelvaste installaties	395	396	37	36	1	0	—	63	2
Tuin en bloemen	759	761	73	69	1	5	0	26	1
Meubelen, stoffering en linnengoed	1 971	1 985	89	87	5	2	—	11	2
Meubelen	1 022	1 033	91	90	2	1	—	9	2
Stoffering	560	561	89	88	4	1	—	11	1
Versiering	162	164	74	70	7	4	—	25	2
Beddengoed en huish. linnengoed	223	223	94	88	17	6	—	6	—
Woninginrichting ongespecificeerd	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Huishoudelijke app. en gereedschappen	1 255	1 261	74	72	5	1	—	26	1
Eet-, keukengerie en keukenapparaten	381	382	92	91	9	1	—	8	1
Kooktoestellen	70	70	93	93	1	—	—	9	1
Verwarmingstoestellen excl. cv	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Verlichtingsapparaten	152	153	94	93	5	1	—	5	1
Reinigingsapparaten en -gereedschap	212	214	91	89	4	2	—	8	1
Ov. huish. apparaten en gereedschap	165	166	84	82	4	2	—	16	2
Reparatie en huur huish. apparaten	33	33	33	30	—	—	—	67	—
Brand- en inbraakverzekering	201	201	—	—	—	—	—	100	—
Verwarming en verlichting	2 001	2 001	4	4	0	0	—	96	—
Gas	1 008	1 008	0	0	—	—	—	100	—
Elektriciteit	824	824	4	4	0	0	—	96	—
Vaste en vloeibare brandstoffen	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Ov. kosten verwarming en verlichting	160	161	22	22	2	—	—	77	—
Kleding en schoeisel	3 524	3 527	95	91	10	4	0	5	0
Kleding	2 636	2 638	96	91	12	5	—	4	0
Herenkleding	733	734	96	93	12	3	—	4	0
Dameskleding	1 304	1 305	96	91	10	5	—	4	0
Kinderkleding	401	401	96	92	19	4	—	4	1
Kleding z.n.a. (leeft., geslacht onbek.)	44	44	79	75	14	5	—	22	2
Kledingaccessoires e.d.	61	61	93	92	13	3	—	7	—
Stoffen en maakloon	84	84	90	67	2	24	—	10	—
Overige kleding en furnituren	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Schoeisel en opschik	888	888	92	91	6	1	—	8	0
Herenschoeisel	149	149	94	93	3	1	—	6	—
Dameschoeisel	251	251	96	95	3	1	—	4	—
Kinderschoeisel	128	128	98	98	3	1	—	2	—
Schoeisel z.n.a. (leeft., geslacht onbek.)	7	7	71	71	—	—	—	29	—
Huur schoeisel	6	6	—	—	—	—	—	100	—
Schoenreparatie en -materiaal	21	21	81	81	—	5	—	19	—
Opschik	326	326	88	86	13	2	—	12	0
Kleding, schoeisel en toebehoren n.e.g.	x	x	x	x	x	x	x	x	x

Tabel 2.6.2 (slot)
Aankopen van huishoudens naar distributiekanaal, 1999
Purchase of households by distributive channel, 1999

	Gemiddelde bestedingen	Gemiddelde aankopen (=100%)	Detailhandel				Andere distributiekanaalen		
			totaal	winkels		markt, postorder-bedrijf e.d.	horeca	overige distributiekanaalen	
				totaal	w.o. warenhuizen			totaal	w.o. 2e hands
	<i>gld</i>		<i>% van de aankopen</i>						
Hygiëne en geneeskundige verzorging	3 179	3 450	36	35	1	1	0	64	0
Huish. dienstverlening en reiniging	1 424	1 425	16	16	0	0	0	84	0
Huishoudelijke dienstverlening	854	855	2	2	–	0	0	98	0
Reinigingsartikelen	570	570	38	37	0	1	–	62	–
Lichamelijke verzorging	1 044	1 044	60	58	3	2	0	40	0
Algemene lichaamsverzorging	358	358	87	86	3	1	1	12	–
Haarverzorging	451	451	31	30	1	1	–	69	–
Cosmetica en parfumerieën	236	236	73	67	6	6	–	27	–
Geneeskundige verzorging	711	987	39	38	1	1	–	61	0
Ontwikkeling, ontspanning en verkeer	16 347	17 201	27	26	1	1	0	73	8
Ontwikkeling	2 262	2 277	34	33	2	2	0	66	1
Opleiding	978	987	12	11	1	1	–	88	0
Schrijfwaren, computers en lectuur	1 283	1 291	51	49	3	2	0	48	2
Sport, spel en vakantie	3 646	3 704	5	4	0	0	1	94	2
Sport en spel	490	521	17	16	1	1	1	82	2
Vakanties, kamperen en weekendbested.	3 156	3 183	3	3	0	0	1	96	2
Overige ontspanning	2 277	2 292	55	52	3	2	1	45	2
Muziek, zang en toneel	192	194	18	15	–	3	3	80	3
Radio's, tv, video, cd e.d.	940	949	60	57	4	3	0	40	2
Overige ontspanning	952	954	52	50	3	3	1	47	1
Speelgoed	194	195	81	78	7	2	–	19	1
Roken	446	446	91	89	0	2	3	6	0
Verkeer en vervoer	7 715	8 482	23	23	0	0	0	77	14
Openbaar vervoer	593	595	6	6	0	0	1	93	–
Rijwielen	271	286	90	89	2	1	–	10	6
Bromfietsen, motoren e.d.	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Auto's	2 675	3 401	2	2	0	0	–	98	34
Overige kosten eigen vervoer	2 804	2 806	52	52	0	–	0	48	–
Overige verkeers- en vervoerskosten	1 269	1 270	7	7	0	0	–	93	0
Overige bestedingen	1 322	1 322	2	1	0	0	0	98	0

2.7 Consumptie en sparen

Consumentenprijsindex

Toelichting bij de tabellen 2.7.1–2.7.4

De consumentenprijsindex (CPI) meet de gemiddelde prijsverandering van de aankopen die huishoudens doen om in hun levensonderhoud te voorzien.

Naast de dagelijkse boodschappen gaat het om zaken als woninghuur, energie en duurzame goederen (auto's e.d.). De CPI houdt ook rekening met de prijs van overheidsdiensten en met consumptiegebonden belastingen, zoals onroerende-zaakbelasting en motorrijtuigenbelasting. Daarentegen blijven verzekerde ziektekosten buiten beschouwing.

De prijzen worden verspreid over het hele land gemeten. Dat gebeurt voor een deel door enquêtrices, die de winkels bezoeken. Daarnaast vindt er schriftelijke en telefonische enquêtering plaats. In de meeste gevallen wordt de prijs eens per maand waargenomen. Producten die in een maand sterk in prijs fluctueren, zoals verse groenten en vers fruit, vereisen een meer frequente meting. Bij andere onderdelen van de CPI, bijvoorbeeld bij woninghuur, kan juist worden volstaan met een lagere frequentie.

Voor drie bevolkingsgroepen wordt maandelijks een consumentenprijsindex berekend:

- alle (particuliere) huishoudens in Nederland;
- werknemersgezinnen met een laag inkomen, d.w.z. in het basisjaar 1995 een bruto gezinsinkomen van minder dan 89 200 gld (mediaan van de inkomensverdeling);
- werknemersgezinnen met een hoog inkomen, d.w.z. in 1995 een bruto gezinsinkomen van meer dan 89 200 gld.

Voor deze groepen wordt bovendien een afgeleide CPI samengesteld (hier niet opgenomen). Deze is berekend als de gewone CPI exclusief het effect van tariefsveranderingen van de indirecte belastingen (BTW en accijnzen) en de consumptiegebonden belastingen.

De prijsindex van woninginboedels geeft de prijsontwikkeling weer van de gemiddelde samenstelling van inboedels die tegen brand-schade verzekerd zijn. Met deze prijsindex kan de verzekerde waarde van inboedels aan de prijsontwikkeling worden aangepast. De gemiddelde samenstelling van de inboedels is door het CBS bepaald op basis van onderzoeksgegevens van het Verbond van Verzekeraars. Onderdelen van de CPI voor alle huishoudens zijn gebruikt voor het berekenen van deze prijsontwikkeling.

Bron: CBS Consumentenprijzen.

Tabel 2.7.1
Prijsindexcijfers van woninginboedels
Price index numbers of household effects

	Jan.	Febr.	Maart	April	Mei	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Okt.	Nov.	Dec.	Jaar
1995=100													
1996	97,6	98,3	100,4	100,5	100,5	99,7	97,3	97,7	100,2	100,5	100,3	99,4	99,4
1997	97,2	97,9	100,5	100,5	100,4	99,0	97,3	97,8	100,4	100,7	100,7	99,9	99,4
1998	97,6	99,3	101,7	102,1	101,8	100,8	99,0	99,3	101,9	102,0	101,9	100,7	100,7
1999	99,3	100,8	103,4	103,7	103,8	102,9	101,2	102,2	103,8	103,7	103,9	102,7	102,6
2000	100,6	101,8	104,2	104,9	105,2	104,2	102,3	103,1	105,6	106,1	106,2	105,2	104,1
2001	104,9	106,5	109,2	109,5*									

Deze prijsindexcijfers zijn gebaseerd op door het CBS berekende indexcijfers van detailhandelsprijzen met verwerking van gegevens inzake de gemiddelde samenstelling van inboedels, welke zijn verkregen uit onderzoek, dat is ingesteld door het Verbond van Verzekeraars. Zie voor de wijze van berekening de Maandstatistiek van de Prijzen, maart 1982, pagina 8 e.v..

Tabel 2.7.2
Consumentenprijsindexcijfers, alle huishoudens¹⁾
Consumer price index numbers, all households

	Wegings- coëfficiënt	2000										2001					
		april	mei	juni	juli	aug.	sept.	okt.	nov.	dec.	jan.	febr.	mrt.	apr.*			
		1995=100															
0 TOTAAL BESTEDINGEN	100 000	111,4	111,0	111,3	111,2	111,3	111,6	112,6	112,9	112,9	112,4	113,7	114,5	115,7	116,4		
1 VOEDINGSM. EN ALCOHOLVRIJE DRANKEN	13 726	105,9	105,4	105,9	105,8	105,5	106,0	106,0	106,8	107,5	107,8	109,1	109,7	111,9	113,8		
Voedingsmiddelen	12 414	106,3	105,8	106,3	106,2	105,9	106,4	106,4	107,1	107,9	108,2	109,6	110,3	112,8	114,9		
Brood en granen	2 324	105,5	104,6	104,9	105,0	105,0	105,3	106,1	106,8	107,2	107,2	108,2	108,6	109,1	109,6		
Vlees	2 911	105,2	103,5	104,1	104,4	104,6	105,0	105,8	106,5	107,8	108,4	109,6	110,4	112,9	116,9		
Vis	313	118,4	114,5	115,1	121,1	120,2	120,9	121,1	121,9	122,1	122,8	124,3	124,3	126,1	130,6		
Melk, kaas en eieren	2 120	102,2	101,3	101,0	101,2	101,3	102,3	103,4	103,6	103,9	104,1	104,8	106,9	107,8	108,8		
Oliën en vetten	361	106,6	105,7	105,5	105,5	105,2	105,2	107,1	107,3	107,7	110,7	111,6	112,1	113,0	112,8		
Fruit	986	115,2	115,5	122,0	116,7	116,4	122,3	119,0	114,5	113,6	111,2	113,4	116,7	121,0	126,4		
Groenten, incl. aardappelen e.d.	1 446	106,5	110,1	108,9	109,0	105,6	103,4	99,8	105,9	108,5	109,8	113,3	111,1	120,5	121,8		
Suiker en andere zoetwaren	881	101,9	101,7	101,8	101,5	101,6	101,5	101,7	102,1	102,5	102,3	104,0	104,7	105,0	106,4		
Voedingsmiddelen n.e.g.	1 072	110,5	110,0	109,8	110,1	110,4	110,6	111,1	111,2	111,7	112,3	113,1	114,0	114,7	115,8		
Alcoholvrije dranken	1 312	102,1	101,1	101,2	101,5	101,7	102,0	102,4	103,3	103,7	104,3	104,2	103,2	103,4	103,7		
Koffie, thee en cacao	568	95,8	94,9	94,9	94,8	96,0	96,6	96,8	97,3	97,7	97,8	97,0	94,9	94,7	94,5		
Mineraalwater, frisdranken e.d.	744	107,0	105,9	106,1	106,6	106,0	106,1	106,6	108,0	108,4	109,2	109,7	109,6	110,0	110,8		
2 ALCOHOLHOUDENDE DRANKEN EN TABAK	3 980	114,4	113,1	113,2	114,6	114,8	114,8	115,2	116,0	116,1	116,2	117,8	120,8	121,2	121,3		
Alcoholhoudende dranken	1 923	104,3	103,5	103,6	103,7	104,0	104,1	104,6	105,1	105,4	105,6	109,0	109,3	109,8	110,1		
Tabak	2 057	123,9	122,1	122,1	124,7	124,8	124,8	125,2	126,1	126,1	126,1	126,1	131,5	131,8	131,8		
3 KLEDING EN SCOEISEL	6 121	104,2	111,6	111,3	106,6	93,6	97,5	109,7	110,3	109,2	102,1	91,7	98,3	111,0	112,3		
Kleding en kledingstoffen	4 995	103,3	111,2	110,9	105,5	92,1	96,4	109,1	109,4	108,0	100,8	89,3	96,3	110,1	111,1		
Schoeisel en schoenreparaties	1 126	108,3	113,2	113,1	111,1	100,2	102,5	112,3	114,3	114,5	107,7	102,4	107,2	115,3	117,5		
4 HUISVESTING, WATER, ELEKTRICITEIT EN GAS	26 832	121,2	119,7	119,7	119,7	122,7	122,7	122,7	122,9	122,9	122,9	125,8	125,8	125,8	125,2		
Huisvesting	20 422	119,0	117,5	117,5	117,5	120,5	120,5	120,5	120,5	120,5	120,5	120,5	120,5	120,5	120,5		
Normaal onderhoud en reparatie woning	1 623	111,1	110,6	110,6	110,9	110,8	111,2	111,6	112,4	112,7	113,0	115,9	116,1	116,5	116,7		
Overige diensten i.v.m. woning, w.o. water	839	127,0	127,0	127,0	127,0	127,1	127,1	127,1	127,1	127,3	127,3	132,3	132,4	132,4	132,3		
Elektriciteit, gas e.a. brandstoffen	3 948	135,5	133,1	133,1	133,1	138,0	138,0	137,9	138,5	138,7	138,7	156,0	156,0	156,0	151,9		
5 STOFFERING, HUISHOUDELIJKE APPARATEN	7 959	105,8	105,1	105,5	105,5	105,9	105,9	106,4	106,9	107,2	107,3	109,3	110,2	110,6	110,8		
Meubelen, stoffering en decoratie	3 368	107,7	106,4	107,1	107,1	108,2	108,0	109,0	109,5	110,0	109,9	112,0	113,0	113,1	113,2		
Huishoudtextiel	931	105,3	105,0	105,1	105,2	105,0	105,5	106,0	106,4	106,7	106,9	109,4	110,3	111,2	111,8		
Verwarmingsapp., kookapp., koelkasten	904	92,9	92,9	93,3	93,2	93,1	93,0	92,8	92,7	92,8	92,7	93,8	93,8	94,1	94,2		
Vaat- en glaswerk en huishoudelijke app.	470	105,9	105,8	106,5	106,1	105,7	105,7	105,9	106,0	105,8	106,3	106,7	108,2	109,0	110,1		
Gereedschappen en werktuigen voor huis	430	103,4	103,0	103,1	103,7	103,6	103,2	103,1	103,1	103,6	103,5	105,0	105,7	106,1	106,5		
Dagelijks woningonderhoud	1 856	109,3	109,1	109,0	109,0	109,1	109,3	109,4	110,3	110,6	111,1	113,7	114,6	115,0	115,5		
6 GEZONDHEID	544	107,2	107,0	107,3	107,2	107,2	107,3	107,4	108,0	108,0	108,1	109,2	109,3	110,0	110,0		
7 VERVOER	10 707	113,8	111,5	113,6	115,4	115,0	115,0	116,3	116,3	115,9	114,0	116,2	116,6	116,2	118,0		
Aankoop voertuigen	4 211	101,3	100,6	100,8	101,1	101,3	101,3	101,5	102,3	102,4	102,2	103,6	103,7	103,7	103,9		
Gebruik van privé-voertuigen	4 784	125,7	121,1	125,5	129,3	127,8	127,7	130,8	130,2	129,3	124,9	127,8	128,6	127,6	131,4		
Vervoersdiensten	1 712	111,4	111,6	111,6	111,6	112,6	113,0	112,1	111,9	111,9	112,3	114,6	114,8	114,9	115,7		
8 COMMUNICATIE	1 862	98,5	99,2	99,2	99,2	98,0	98,4	98,4	96,7	96,7	95,3	95,7	95,7	95,7	97,1		
9 RECREATIE EN CULTUUR	11 329	105,9	106,0	106,0	105,8	105,7	105,8	106,0	106,4	106,7	107,2	108,7	109,1	109,3	111,1		
Apparaten, toebehoren incl. reparatie	4 744	93,1	93,3	93,1	93,0	92,4	92,4	92,4	92,9	94,0	94,7	95,0	95,7	96,1	97,0		
Recreatie en cultuur	3 092	117,8	117,6	117,8	117,9	118,1	118,3	118,6	119,1	118,6	118,7	121,4	121,4	121,5	123,6		
Kranten, boeken en schrijfwaren	2 150	115,4	115,4	115,3	114,9	114,9	115,2	115,6	115,9	116,1	116,2	119,9	120,1	120,2	120,6		
Pakketreizen	1 343	108,3	109,1	109,1	109,1	109,2	109,2	109,2	109,2	109,2	110,2	110,2	110,2	110,2	117,0		
10 ONDERWIJS	376	114,6	113,1	113,4	113,4	113,4	113,6	118,1	117,3	117,3	117,3	118,2	118,2	118,2	118,2		
11 HOTELS, CAFÉS EN RESTAURANTS	5 521	113,5	112,8	113,0	113,4	115,0	115,0	115,0	115,3	113,9	114,2	116,1	116,8	117,4	118,6		
Restaurants, cafés en kantines	4 387	113,3	112,7	112,9	113,0	113,8	114,0	114,2	114,3	114,6	114,9	117,3	117,9	118,2	118,9		
Accommodatie	1 134	113,9	113,5	113,5	114,7	119,3	119,0	118,0	119,4	111,1	111,8	111,2	112,5	114,3	117,5		
12 DIVERSE GOEDEREN EN DIENSTEN	6 293	106,4	106,1	106,2	106,2	106,4	106,5	106,6	107,0	107,1	107,4	109,3	109,6	110,0	110,4		
Lichaamsverzorging	1 980	110,6	109,9	110,2	110,3	110,4	110,7	110,8	111,4	111,8	111,9	114,7	115,1	115,0	115,3		
Artikelen voor persoonlijk gebruik n.e.g.	891	98,3	98,2	98,3	98,1	97,7	97,6	98,2	98,8	99,2	99,7	100,4	102,0	102,4	102,8		
Verzekering	2 486	104,3	104,3	104,3	104,3	104,7	104,7	104,7	104,9	104,6	105,1	106,4	106,4	107,3	107,8		
Bankdiensten n.e.g.	31	104,5	104,5	104,5	104,5	104,5	104,5	104,5	104,5	104,5	104,5	109,2	109,2	109,2	109,2		
Andere diensten n.e.g.	905	111,0	110,7	110,7	110,7	111,2	111,2	111,2	111,3	111,3	111,3	114,1	114,1	114,1	114,3		
13 CONSUMPTIEGEBONDEN BELASTING EN OVERHEIDSDIENSTEN	4 750	105,0	104,8	104,8	104,8	104,8	104,8	105,4	105,4	105,4	105,4	107,1	107,1	107,1	106,8		
Consumptiegebondenbelastingen	3 785	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	102,1	102,1	102,1	102,1		
Overheidsdiensten	965	124,6	123,7	123,7	123,7	123,8	123,8	126,4	126,3	126,3	126,3	126,6	126,6	126,6	125,3		

¹⁾ De prijsindexcijfers geven het prijsverloop weer van een pakket goederen en diensten, zoals dit in 1995 gemiddeld door huishoudens werd aangeschaft in Nederland.

Tabel 2.7.3
Consumentenprijsindexcijfers, werknemersgezinnen met laag inkomen¹⁾
Consumer price index numbers, households of wage earners with low income

	Wegings- coëfficiënt	2000										2001			
		april	mei	juni	juli	aug.	sept.	okt.	nov.	dec.	jan.	febr.	mrt.	apr.*	
<i>1995=100</i>															
0 Totaal bestedingen	100 000	111,1	110,6	111,0	110,9	110,9	111,3	112,3	112,6	112,7	112,1	113,4	114,3	115,4	116,2
1 Voedingsm. en alcoholvrije dranken	15 453	105,6	105,0	105,4	105,3	105,1	105,6	105,7	106,5	107,2	107,5	108,8	109,4	111,5	113,3
2 Alcoholhoudende dranken en tabak	4 153	114,7	113,4	113,5	114,7	114,9	115,0	115,5	116,6	116,8	116,9	118,6	121,7	122	122,1
3 Kleding en schoeisel	6 074	104,0	111,4	111,0	106,2	93,3	97,2	109,3	109,8	108,9	101,5	91,5	98,5	110,8	111,9
4 Huisvesting, water, elektriciteit en gas	26 279	121,1	119,6	119,6	119,7	122,6	122,6	122,7	122,8	122,9	122,9	125,9	125,9	125,9	125,3
5 Stoffering, huishoudelijke apparaten	7 847	104,7	104,0	104,3	104,3	104,8	104,8	105,2	105,7	106,1	106,3	108,2	109,1	109,4	109,7
6 Gezondheid	516	107,1	106,9	107,1	107,0	107,0	107,1	107,2	107,8	107,8	107,9	109,1	109,3	109,9	110
7 Vervoer	10 657	114,1	111,7	113,9	115,8	115,2	115,2	116,7	116,7	116,3	114,2	116,4	116,8	116,4	118,3
8 Communicatie	1 655	98,2	98,9	98,9	98,9	97,7	98,1	98,1	96,4	96,4	95,2	95,4	95,4	95,3	96,8
9 Recreatie en cultuur	11 047	105,9	106,0	106,0	105,9	105,7	105,8	106,0	106,4	106,8	107,2	108,8	109,2	109,5	111,2
10 Onderwijs	376	114,6	113,1	113,4	113,4	113,4	113,6	118,1	117,3	117,3	117,3	118,2	118,2	118,2	118,2
11 Hotels, cafés en restaurants	4 884	113,5	112,9	113,2	113,5	115,3	115,3	114,9	115,3	113,7	114,2	115,9	116,7	117,3	118,7
12 Diverse goederen en diensten	6 253	105,9	105,7	105,7	105,7	105,9	106,1	106,1	106,5	106,6	106,6	108,6	109	109,4	109,8
13 Consumptiegebonden belasting en overheidsdiensten	4 806	104,2	104,0	104,0	104,0	104,1	104,1	104,5	104,5	104,5	104,5	106,1	106,1	106,1	105,8

¹⁾ De prijsindexcijfers geven het prijsverloop weer van een pakket goederen en diensten, zoals dit in 1995 gemiddeld werd aangeschaft door werknemersgezinnen met een gezinsinkomen beneden de mediaan van de inkomensverdeling in het basisjaar (1995).

Tabel 2.7.4
Consumentenprijsindexcijfers, werknemersgezinnen met hoog inkomen¹⁾
Consumer Price Index numbers, households of wage earners with high income

	Wegings- coëfficiënt	2000										2001			
		april	mei	juni	juli	aug.	sept.	okt.	nov.	dec.	jan.	febr.	mrt.	apr.*	
<i>1995=100</i>															
0 Totaal bestedingen	100 000	110,5	110,2	110,6	110,5	110,2	110,6	111,8	112,1	112,1	111,5	112,5	113,4	114,7	115,5
1 Voedingsm. en alcoholvrije dranken	12 486	106,0	105,6	106,0	105,9	105,6	106,1	106,1	106,9	107,6	108,0	109,3	109,9	112,2	114,2
2 Alcoholhoudende dranken en tabak	3 353	113,4	112,1	112,2	113,6	113,8	113,9	114,3	114,9	115,0	115,1	116,9	119,7	120,1	120,2
3 Kleding en schoeisel	7 209	104,2	111,5	111,1	106,4	93,5	97,4	109,6	110,2	109,1	102,0	91,7	98,4	111	112,2
4 Huisvesting, water, elektriciteit en gas	21 748	120,9	119,4	119,4	119,4	122,4	122,4	122,4	122,6	122,6	122,6	125,4	125,4	125,5	124,9
5 Stoffering, huishoudelijke apparaten	9 204	106,5	105,8	106,2	106,2	106,7	106,7	107,2	107,7	108,0	108,1	110,1	111,1	111,4	111,7
6 Gezondheid	508	107,0	106,8	107,1	107,0	107,0	107,1	107,2	107,8	107,8	107,9	109	109,1	109,8	109,8
7 Vervoer	13 168	113,3	111,1	113,0	114,7	114,3	114,4	115,7	115,9	115,5	113,7	115,8	116,2	115,8	117,5
8 Communicatie	1 377	98,8	99,5	99,5	99,5	98,2	98,8	98,8	97,2	97,2	95,4	96,2	96,2	96,1	97,5
9 Recreatie en cultuur	13 075	104,8	104,9	104,8	104,7	104,6	104,7	104,9	105,2	105,5	105,9	107,4	107,7	108	110
10 Onderwijs	484	114,6	113,1	113,5	113,5	113,5	113,6	118,1	117,3	117,3	117,3	118,2	118,2	118,2	118,2
11 Hotels, cafés en restaurants	6 062	113,1	112,5	112,6	113,0	114,4	114,6	114,7	115,1	113,6	113,8	115,5	116,2	116,8	117,9
12 Diverse goederen en diensten	7 043	105,9	105,7	105,8	105,8	106,0	106,1	106,2	106,5	106,6	106,9	108,7	109,1	109,4	109,8
13 Consumptiegebonden belasting en overheidsdiensten	4 283	104,6	104,4	104,4	104,4	104,4	104,4	105,0	105,0	105,0	105,0	106,1	106,1	106,1	105,8

¹⁾ De prijsindexcijfers geven het prijsverloop weer van een pakket goederen en diensten, zoals dit in 1995 gemiddeld werd aangeschaft door werknemersgezinnen met een gezinsinkomen boven de mediaan van de inkomensverdeling in het basisjaar (1995).

Conjunctuurenquête bij consumenten, mei 2001 (algemeen)

Toelichting bij tabel 2.7.5

Het Centraal Bureau voor de Statistiek houdt sinds 1972 regelmatig conjunctuurenquêtes onder consumenten. Hoofddoel van deze enquêtes is het verschaffen van actuele informatie over consumentenvertrouwen en consumentenverwachtingen met betrekking

tot de algemene economische ontwikkeling en de financiële situatie van het eigen huishouden. Met ingang van april 1986 wordt deze conjunctuurenquête maandelijks gehouden. De steekproef in mei 2001 omvatte 1 480 telefoonnummers, waarbij 992 maal respons is verkregen. De totale non-respons bedroeg in mei 33 procent.

Bron: CBS consumenten conjunctuuronderzoek.

Tabel 2.7.5
Houdingen en verwachtingen van consumenten t.a.v. een aantal aspecten van de economische situatie in Nederland en de eigen financiële situatie, mei 2001¹⁾
Attitudes and expectations of consumers concerning some aspects of the economic situation in the Netherlands and their financial situation, May 2001

	2000							2001					
	mei	juni ²⁾	juli	aug.	sept.	okt.	nov.	dec.	jan.	febr.	maart	april	mei
<i>absoluut</i>													
Aantal respondenten	915	543	877	882	898	918	970	932	954	958	983	972	992
%													
1. Economische situatie laatste 12 maanden													
duidelijk verbeterd	18	19	15	20	19	19	14	15	16	10	9	7	6
iets verbeterd	26	25	26	22	24	21	21	20	22	20	16	11	11
ongewijzigd	44	39	45	45	43	43	48	48	44	49	47	45	46
iets verslechterd	3	3	5	3	4	4	6	6	6	9	13	21	18
duidelijk verslechterd	3	4	2	4	3	4	4	5	5	5	7	10	11
weet niet	7	9	7	6	7	8	8	5	7	7	7	6	8
Totaal	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
2. Economische situatie komende 12 maanden													
duidelijk verbeteren	5	6	5	7	6	6	4	6	3	3	2	2	2
iets verbeteren	20	21	21	18	21	19	17	17	14	10	8	7	9
ongewijzigd blijven	56	51	53	54	50	50	50	48	49	48	39	35	43
iets verslechteren	8	8	9	8	12	11	14	15	18	23	31	34	29
duidelijk verslechteren	2	2	3	4	4	5	5	5	6	8	10	14	10
weet niet	9	11	9	9	7	8	9	8	9	8	10	8	7
Totaal	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
3. Financiële situatie laatste 12 maanden													
duidelijk verbeterd	13	14	13	16	12	13	11	12	14	15	16	15	15
iets verbeterd	17	17	14	16	17	18	17	16	17	20	18	17	18
ongewijzigd	59	56	61	57	58	56	57	58	57	53	51	52	51
iets verslechterd	5	7	6	5	7	6	7	8	5	6	9	8	8
duidelijk verslechterd	5	4	5	5	5	6	6	4	6	6	5	6	7
weet niet	1	1	1	1	1	1	2	1	1	1	1	2	2
Totaal	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
4. Financiële situatie komende 12 maanden													
duidelijk verbeteren	10	9	7	10	10	10	9	11	10	8	8	9	9
iets verbeteren	13	17	16	16	16	18	16	14	15	15	15	13	12
ongewijzigd blijven	65	62	65	63	61	60	61	61	59	61	59	61	64
iets verslechteren	6	5	6	6	6	5	7	7	7	9	10	8	8
duidelijk verslechteren	3	3	3	3	3	3	3	3	4	3	4	4	3
weet niet	3	4	4	2	4	4	4	4	5	5	4	6	3
Totaal	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
5. Gunstige tijd voor aankoop duurzame artikelen													
gunstige tijd	44	51	51	51	49	46	43	48	40	36	37	33	35
niet gunstig/ongunstig	34	29	28	27	30	30	34	25	30	37	38	43	41
ongunstig	8	8	9	10	10	11	14	15	18	15	12	12	11
weet niet	14	12	12	12	12	14	9	11	11	11	12	12	13
Totaal	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
6. Prijzen laatste 12 maanden													
sterk gestegen	14	22	19	15	19	21	19	15	16	20	31	30	33
matig gestegen	40	41	43	42	45	44	45	44	44	48	46	45	43
zwak gestegen	8	9	8	8	8	8	9	8	9	7	7	7	8
vrijwel gelijk gebleven	32	23	27	31	25	25	23	29	27	21	13	14	13
gedaald	1	1	1	1	1	1	0	0	1	1	0	0	1
weet niet	5	5	3	4	3	2	4	4	3	3	3	3	3
Totaal	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
7. Prijzen komende 12 maanden													
sterker stijgen	23	22	21	23	27	29	31	41	46	42	39	42	34
evenveel stijgen	40	42	38	38	41	38	40	34	31	31	38	34	38
minder stijgen	3	3	6	5	7	6	5	3	4	4	4	5	6
gelijk blijven	28	23	29	27	21	21	18	17	14	18	15	13	16
dalen	1	2	2	1	1	1	2	1	1	1	1	1	2
weet niet	6	8	5	6	3	5	5	4	3	4	4	5	5
Totaal	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

Tabel 2.7.5 (slot)

Houdingen en verwachtingen van consumenten t.a.v. een aantal aspecten van de economische situatie in Nederland en de eigen financiële situatie, mei 2001¹⁾
Attitudes and expectations of consumers concerning some aspects of the economic situation in the Netherlands and their financial situation, May 2001

	2000								2001				
	mei	juni ²⁾	juli	aug.	sept.	okt.	nov.	dec.	jan.	febr.	maart	april	mei
	%												
8. Werkloosheid komende 12 maanden													
duidelijk stijgen	3	3	3	4	4	3	3	3	3	4	5	9	6
enigszins stijgen	7	8	7	8	6	5	7	5	13	13	11	15	16
gelijk blijven	35	38	39	35	42	40	41	46	50	47	52	48	50
iets dalen	35	29	31	32	31	32	32	29	23	22	18	16	17
duidelijk dalen	15	15	13	15	14	14	11	11	7	6	5	4	5
weet niet	5	7	6	6	4	6	7	6	5	7	9	8	7
Totaal	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
9. Financiële situatie eigen huishouden op dit moment													
schulden maken	2	1	1	2	2	2	2	2	2	2	1	2	1
spaarmiddelen aanspreken	3	2	3	4	3	3	4	3	3	4	4	3	4
precies rondkomen	39	37	42	39	41	40	40	37	38	37	41	38	37
beetje geld overhouden	38	39	36	36	35	36	35	40	38	37	35	37	39
veel geld overhouden	16	18	14	18	17	17	17	16	18	18	16	17	17
weet niet	2	3	3	2	2	1	2	3	3	2	2	2	2
Totaal	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
10. Geld opzij leggen komende 12 maanden													
jazeker	57	56	55	58	59	61	56	57	60	58	58	56	61
ja, misschien	13	12	13	11	11	13	13	12	13	13	11	14	12
waarschijnlijk niet	8	6	8	7	7	6	8	7	6	7	8	7	7
zeker niet	18	20	19	20	19	16	19	20	17	18	19	19	18
weet niet	3	6	5	4	3	4	5	5	4	5	4	4	3
Totaal	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
11. Sparen zinvol													
jazeker	73	68	70	72	72	74	72	69	74	74	73	71	75
ja, misschien	7	7	7	6	7	4	6	7	6	7	5	6	7
waarschijnlijk niet	5	6	7	4	6	5	5	7	5	7	5	7	4
zeker niet	12	12	13	15	12	14	14	14	11	9	13	13	11
weet niet	3	7	4	4	2	4	4	3	4	3	4	4	3
Totaal	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
12. Aankoop duurzame artikelen komende 12 maanden													
veel meer	6	5	6	5	6	7	7	7	5	6	8	8	8
een beetje meer	9	7	8	9	8	9	9	7	8	7	8	7	7
evenveel	56	57	53	51	52	49	56	53	56	55	53	54	54
iets minder	8	11	9	12	10	10	9	11	9	11	11	8	8
veel minder	18	15	19	19	20	21	16	18	18	19	16	19	19
weet niet	3	4	4	4	4	3	4	4	4	2	3	4	5
Totaal	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
13. Auto kopen komende 2 jaren													
jazeker	14	15	14	16	14	16	17	14	17	17	16	16	15
ja, misschien	12	11	11	11	10	10	10	10	11	9	11	9	11
waarschijnlijk niet	17	18	19	15	15	18	16	18	16	16	14	18	14
zeker niet	55	54	55	55	58	55	55	55	56	56	57	55	57
weet niet	2	2	2	3	2	2	2	3	1	2	2	2	2
Totaal	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
14. Woning kopen of bouwen komende 2 jaren													
jazeker	5	3	5	6	5	6	5	5	5	5	6	5	5
ja, misschien	8	5	5	6	5	6	5	6	6	5	5	7	6
waarschijnlijk niet	6	8	6	6	8	7	7	8	7	6	7	6	6
zeker niet	79	82	83	80	79	81	81	80	80	82	80	81	82
weet niet	2	2	2	2	2	1	2	2	1	1	2	2	1
Totaal	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
15. Onderhoud of verbetering woning komende 12 maanden													
jazeker	24	23	27	27	26	28	27	23	22	26	26	27	27
ja, misschien	5	6	4	3	5	3	5	6	6	5	4	4	6
waarschijnlijk niet	5	6	5	6	7	6	7	7	5	7	6	5	5
zeker niet	64	64	63	63	61	62	60	62	66	61	63	63	60
weet niet	2	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Totaal	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
16. Waarop bezuinigen bij daling netto inkomen													
voeding, dranken, tabak	7	7	6	6	6	6	6	5	7	6	7	5	6
kleding, schoeisel	8	9	7	7	9	10	9	9	9	7	6	10	8
auto	12	13	14	15	18	13	13	14	14	12	12	14	12
vakantie, uitgaan	15	17	17	16	17	19	16	16	15	20	19	17	18
duurzame artikelen	22	21	22	21	19	20	23	20	22	20	20	20	18
overige	23	19	17	23	22	19	21	23	22	22	21	23	24
weet niet	14	15	17	11	9	14	11	13	12	14	15	12	13
Totaal	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

¹⁾ Dit onderzoek wordt medegefinancierd door de Europese Gemeenschap.

²⁾ Door omstandigheden omvat het onderzoek over de maand juni 543 geënquêteerden. Normaal gesproken maken ongeveer 900 personen deel uit van de steekproef. Door de kleinere steekproefomvang zijn de onnauwkeurigheidsmarges bij de uitkomsten iets groter dan gebruikelijk.

2.8 Internationaal

Inflatie

Toelichting bij de Geharmoniseerde Consumentenprijsindex

Het CBS stelt sinds maart 1997, naast de nationale consumentenprijsindex, ten behoeve van de Europese Unie (EU) ook de geharmoniseerde consumentenprijsindex van Nederland samen. De geharmoniseerde index dient voor vergelijkingen binnen de Europese Unie, maar is minder geschikt om de nationale inflatie weer te geven.

De consumentenprijsindex voor de monetaire unie (EURO-12, CPIMU) geeft de gemiddelde prijsontwikkeling weer in de landen die deelnemen aan de Economische en Monetaire Unie, ofwel de Eurozone. Tot december 2000 waren dat 11 lidstaten. Vanaf januari 2001 heeft de CPIMU betrekking op de Eurozone inclusief het nieuw toetredende Griekenland.

De EURO-15 geeft de gemiddelde prijsontwikkeling weer van de 15 lidstaten van de Europese Unie.

Geharmoniseerde index versus nationale consumentenprijsindex

Het belangrijkste verschil tussen de geharmoniseerde index en de nationale consumentenprijsindex betreft de consumptiepakketten waarop zij betrekking hebben. Wonen in een eigen huis (huurwaarde), consumptiegebonden belastingen (onroerendezaakbelasting, motorrijtuigenbelasting e.d.) en contributies aan sportverenigingen, maatschappelijke organisaties e.d. worden bijvoorbeeld wel meegenomen in de nationale index, maar niet in de geharmoniseerde. Anderzijds is bij de geharmoniseerde index een groter deel van de kosten van de gezondheidszorg inbegrepen dan in de nationale index.

Een ander verschil tussen beide indices is dat in de nationale index de prijsstijgingen van de particuliere consumptie van Nederlanders in het buitenland wordt meegenomen. Daarentegen weegt in de geharmoniseerde index de particuliere consumptie van buitenlanders in Nederland mee.

Wijzigingen in de geharmoniseerde index vanaf januari 2000

Met ingang van januari 2000 is de dekking van de geharmoniseerde index uitgebreid. Daarbij is zowel het inbegrepen pakket goederen en diensten uitgebreid als de bevolking waarop de index betrekking heeft.

De volgende artikelen zijn toegevoegd:

- Afvalstoffenheffing en rioolrecht,
- Een deel van de gezondheidszorg. Inbegrepen waren al een aantal niet onder een verzekering vallende uitgaven. Daaraan zijn toegevoegd medische artikelen en diensten, welke zijn geconsumeerd door particulier verzekerden, ook als deze door de

particuliere verzekeraar zijn vergoed. Niet inbegrepen zijn echter ziekenhuisdiensten. Ook is niet inbegrepen de medische consumptie van personen welke onder de Ziekenfondswet verzekerd zijn, en welke door het ziekenfonds wordt betaald.

- Collegegelden en lesgelden,
- Eigen bijdragen aan de kinderopvang in crèches en dergelijke,
- Diensten van de ziektekostenverzekeraars,
- Schadeverzekeringen, maar geen levensverzekeringen.

De geharmoniseerde consumentenprijsindex heeft tot december betrekking gehad op de consumptie van Nederlandse ingezetenen binnen Nederland. Uitgesloten was de consumptie van bewoners van institutionele huishoudens. Ook consumptie in het buitenland is in de berekening uitgesloten. De dekking van de geharmoniseerde index is op twee punten uitgebreid:

- De consumptieve uitgaven van niet-ingezetenen, welke binnen Nederland worden gedaan, worden meegenomen. Bijvoorbeeld uitgaven van buitenlandse toeristen in Nederlandse hotels.
- De consumptieve uitgaven van bewoners van instellingen en tehuizen. Het gaat hierbij niet om de kosten van bijvoorbeeld de zorg die een bejaardentehuis aan de bewoners biedt, maar om de persoonlijke uitgaven voor goederen en diensten die niet door het tehuis worden verstrekt.

Wijzigingen in de geharmoniseerde index vanaf januari 2001

Per januari 2001 wordt de dekking van de geharmoniseerde index weer verder uitgebreid. De volgende artikelen zijn toegevoegd:

- Een deel van de gezondheidszorg, namelijk ziekenhuisdiensten. Een aantal niet onder een verzekering vallende uitgaven in verband met ziekte was al vanaf de start van de geharmoniseerde index daarbij inbegrepen. In januari 2000 zijn daar aan toegevoegd medische artikelen en diensten, welke zijn geconsumeerd door particulier verzekerden, ook als deze door de particuliere verzekeraar worden vergoed. Niet inbegrepen waren echter ziekenhuisdiensten. Deze zijn nu toegevoegd. De medische consumptie van mensen die onder de Ziekenfondswet verzekerd zijn en welke door het ziekenfonds wordt betaald, is niet inbegrepen in de geharmoniseerde index.
- Sociale bescherming. Hieronder worden verstaan allerlei soorten zorg voor ouderen, gehandicapten, kinderen en andere groepen. Meer concreet omvat het de eigen bijdragen die deze groepen betalen voor het verkrijgen van deze zorg, zoals ouderbijdragen voor kinderopvang, eigen bijdragen in de thuiszorg, en ook de eigen bijdragen die worden betaald door bewoners van verzorgingshuizen, verpleeghuizen en andere intramurale zorg.

De uitbreiding van de dekking heeft in april 2001 geleid tot een iets lagere uitkomst. Volgens de in 2000 gehanteerde methode voor de geharmoniseerde index zou de inflatie in april zijn uitgekomen op 5,5 procent.

Tabel 2.8.1
Geharmoniseerde consumentenprijsindex (1996=100)
Harmonized indices of consumer prices

	1999	2000	2000					2001		
			mrt.	sept.	okt.	nov.	dec.	jan.	feb.	mrt.*
<i>1996=100</i>										
België	103,6	106,6	105,7	107,9	107,7	107,9	107,6	105,9	107,8	108,0
Duitsland	102,8	104,9	104,4	105,7	105,4	105,7	105,8	106,1	106,8	107,0
Finland	103,9	107,0	106,3	108,1	108,2	108,1	107,9	107,8	108,5	109,0
Frankrijk	102,5	104,4	104,0	105,1	105,0	105,2	105,2	104,7	105,0	105,5
Griekenland	112,6	115,8	115,6	116,5	117,8	118,3	118,9	116,8	116,6	119,3
Ierland	106,0	111,5	109,8	112,8	113,4	113,6	113,5	112,4	113,4	114,3
Italië	105,7	108,4	107,7	108,9	109,2	109,6	109,7	109,8	110,2	110,5
Luxemburg	103,4	107,3	105,9	108,5	108,9	109,2	109,4	107,3	108,5	109,1
Nederland	105,8	108,2	107,6	109,4	109,8	109,7	109,2	110,6	111,6	112,9
Oostenrijk	102,5	104,5	104,4	104,7	105,0	105,4	105,8	105,8	106,2	106,4
Portugal	106,4	109,4	107,2	110,2	110,5	111,2	111,6	112,0	112,2	112,7
Spanje	106,0	109,7	108,4	110,8	111,0	111,3	111,6	111,8	112,2	112,7
EURO-12	103,8	106,3	105,6	107,0	107,0	107,3	107,4	107,3	107,9	108,3
Denemarken	105,4	108,3	107,8	109,0	109,2	109,3	109,1	108,9	109,5	110,2
Ver. Koninkrijk	104,8	105,6	105,1	106,2	106,1	106,4	106,4	105,4	105,7	106,1
Zweden	103,4	104,8	104,6	105,4	105,6	105,7	105,5	105,2	105,6	106,4
EU-15	104,3	106,4	105,8	107,1	107,2	107,5	107,5	107,3	107,8	108,2
IJsland ¹⁾	105,4	110,0	108,4	110,4	111,5	111,7	111,6	111,9	112,0	112,8
Noorwegen ¹⁾	106,8	110,0	109,3	110,7	110,8	111,2	111,0	111,9	112,8	113,1

¹⁾ De landen IJsland en Noorwegen berekenen eveneens een geharmoniseerde index volgens de uitgangspunten van de Europese Unie (EU). Deze landen zijn echter geen lid van de EU.

Werkloosheid

Tabel 2.8.2
Werkzoekenden zonder baan ¹⁾; maandcijfers seizoensgecorrigeerd
Unemployment rates; monthly figures seasonally adjusted

	1998	1999	2000	2001		
				jan.*	febr.*	maart *
<i>in % van de beroepsbevolking</i>						
België	9,5	8,8	7,0	6,8	6,8	6,8
Denemarken	5,2	5,2	4,7	4,6	4,7	.
Duitsland	9,3	8,6	8,1	7,7	7,7	7,7
Finland	11,4	10,2	9,8	9,3	9,1	9,0
Frankrijk	11,8	11,2	9,5	8,7	8,6	8,6
Griekenland	10,9	11,7	.	.	.	.
Ierland	7,5	5,6	4,2	3,8	3,8	3,8
Italië	11,8	11,3	10,5	9,9	.	.
Luxemburg	2,7	2,3	2,2	2,4	2,3	2,3
Nederland	4,0	3,3	2,8	2,6	2,5	.
Oostenrijk	4,5	4	3,7	3,7	3,7	3,7
Portugal	5,2	4,5	4,2	4,6	4,5	4,4
Spanje	18,8	15,9	14,1	13,7	13,7	13,5
Verenigd Koninkrijk	6,3	6,1	5,5	4,2	4,2	4,3
Zweden	8,3	7,2	5,9	5,4	5,3	5,4
EU-15	9,9	9,2	8,3	7,8	7,8	7,8
Verenigde Staten	4,5	4,2	5,5	4,2	4,2	4,3
Japan	4,1	4,7	4,7	4,8	4,7	4,8

¹⁾ Het betreft personen zonder werk die betaald werk zoeken en onmiddellijk voor een werkkring beschikbaar zijn (werkloosheid volgens de ILO-definitie). De maand- en jaarcijfers zijn door Eurostat berekend op grond van het Labour Force Survey van de EU en gegevens over de geregistreerde werkloosheid.

Bron: Eurostat.

Eerder verschenen

Trefwoord	Bron	Artikel/ tabellen	Uitgave	Pag.	Trefwoord	Bron	Artikel/ tabellen	Uitgave	Pag.
Actieven <i>Zie: inkomen</i>					CAO-lonen per uur/maand, definitieve gegevens 1999	CAO	tabel	2000/4	67–68
Allochtonen <i>Zie: etniciteit</i>					Contractuele arbeidsduur volwassen werknemers; definitieve gegevens 1999	CAO	tabel	2000/4	68
Arbeidsdeelname Bij een arbeidsbureau ingeschrevenen van 16–64 jaar naar arbeidspositie vlgns EBB	EBB	tabel	2001/5	26	CAO-lonen per uur/maand, jaargegevens	CAO	tabel	1999/5	95–96
Werkgelegenheid stijgt minder hard in 2000	EBB	persbericht	2001/3	10–12	CAO-lonen per uur/maand, definitieve gegevens	CAO	tabel	1999/5	97–98
Allochtonen op de arbeidsmarkt	EBB	artikel	2000/12	21–24	Arbeidsongeschiktheid Arbeidsongeschiktheid autochtonen en allochtonen	SOZ	persbericht	2000/12	17–18
(Beroeps)bevolking en werkloosheid	EBB	tabellen	2000/12	29–36	Vergelijkingsonderzoek arbeidsongeschiktheidsuitkeringen 1995	EBB	artikel	1998/1	25–42
Aantal vacatures onverminderd hoog	VAC	persbericht	2000/10	18–20	<i>Zie ook: inkomen</i> <i>sociale zekerheid</i>				
Werkloze allochtonen op weg naar de arbeidsmarkt	SOZ	artikel	2000/10	21–27	Arbeidsvolumina <i>Zie: arbeidsjaren</i>				
Managers uit de VS en informatici uit India: de nieuwe gastarbeiders	DRV	artikel	2000/11	28–31	Banen Kwartaaloverzicht arbeidsmarkt 2001/2	AR	artikel	2001/6	21–22
Arbeidsmarktpositie en opleidingsniveau van personen met een bijstandsuitkering in 1997	SOC	artikel	1999/12	20–32	Incidentele loonontwikkeling van werknemers, 1995–1999	EWL	artikel	2001/6	23–29
Een nieuwe weg voor statistieken over personen: het Sociaal Statistisch Bestand (SSB)	SSB	artikel	1999/9	22–29	Kwartaaloverzicht arbeidsmarkt 2001/1	AR	artikel	2001/3	25–26
Hoe komen baanvinders aan het werk?	SEP	artikel	1999/6	21–23	Kwartaaloverzicht arbeidsmarkt 2000/4	AR	artikel	2000/12	19–20
Buitenlandse werknemers	AR	tabel	1999/3	42–45	Banen, uur-, maand- en jaarlonen werknemers, werknemers met loon rond min. loon, 1998 nader voorlopig en 1999 voorlopig	EWL	tabellen	2000/12	41–94
Recordgroei arbeidsvolume 1997	AR	persbericht	1998/8	7– 8	Banen werknemers	EWL	tabellen	2000/11	43–51
Gesubsidieerde arbeid in de EBB 1997	EBB	artikel	1998/8	21–26	Kwartaaloverzicht arbeidsmarkt 2000/3	AR	artikel	2000/9	25–26
<i>Zie ook: beroepsbevolking</i>					Kwartaaloverzicht arbeidsmarkt	AR	artikel	2000/6	19–20
Arbeidsduur Kwartaaloverzicht arbeidsmarkt 2001/2	AR	artikel	2001/6	21–22	Banen van werknemers naar regeling van de werktijden en overwerk, 31 december, 1997	EWL	tabel	2000/5	27
Incidentele loonontwikkeling van werknemers, 1995–1999	EWL	artikel	2001/6	23–29	Banen van werknemers: het aandeel van diverse groepen werknemers, 31 december, 1997	EWL	tabel	2000/5	28
Kwartaaloverzicht arbeidsmarkt 2001/1	AR	artikel	2001/3	25–26	Banen van werknemers 31/12/97 en 31/12/98	EWL	tabel	2000/3	32–40
Banen, uur-, maand- en jaarlonen werknemers, werknemers met loon rond min. loon, 1998 nader voorlopig en 1999 voorlopig	EWL	tabellen	2000/12	41–94	Banen, uurloon, jaarloon, minimumloon, 1997, 1998	EWL	tabel	2000/3	44–97
Loon naar opleidingsniveau en beroep: het Loonstructuuronderzoek 1997	EWL	artikel	2000/4	19–49	Een nieuwe weg voor statistieken over personen: het Sociaal Statistisch Bestand (SSB)	SSB	artikel	1999/9	22–29
Banen, uurloon, jaarloon, minimumloon, 1997, 1998	EWL	tabel	2000/3	44–97	Hoe komen baanvinders aan het werk? Uitkomsten over banen van werknemers bij bedrijven en instellingen, lonen en arbeidsduur	SEP	artikel	1999/6	21–23
Uitkomsten over banen van werknemers bij bedrijven en instellingen, lonen en arbeidsduur	EWL	tabel	1999/5	42–91	Contractuele arbeidsduur, jaargegevens	CAO	tabel	1999/5	96
Contractuele arbeidsduur, jaargegevens	CAO	tabel	1999/5	96	Contractuele arbeidsduur, definitieve gegevens	CAO	tabel	1999/5	98
Contractuele arbeidsduur, definitieve gegevens	CAO	tabel	1999/5	98	Banen, lonen, arbeidsduur, 1995 en 1996	EWL	tabel	1998/12	30–81
Banen, lonen, arbeidsduur, 1995 en 1996	EWL	tabel	1998/12	30–81	Ruim een half miljoen overwerkers	JWL	artikel	1997/7	21–24
Ruim een half miljoen overwerkers	JWL	artikel	1997/7	21–24	Arbeidsjaren Kwartaaloverzicht arbeidsmarkt 2001/2	AR	artikel	2001/6	21–22
Arbeidsjaren Kwartaaloverzicht arbeidsmarkt 2001/1	AR	artikel	2001/3	25–26	Kwartaaloverzicht arbeidsmarkt 2000/4	AR	artikel	2000/12	19–20
Kwartaaloverzicht arbeidsmarkt 2000/4	AR	artikel	2000/12	19–20	Allochtonen op de arbeidsmarkt	EBB	artikel	2000/12	21–24
Allochtonen op de arbeidsmarkt	EBB	artikel	2000/12	21–24	Kwartaaloverzicht arbeidsmarkt 2000/3	AR	artikel	2000/9	25–26
Kwartaaloverzicht arbeidsmarkt 2000/3	AR	artikel	2000/9	25–26	Kwartaaloverzicht arbeidsmarkt	AR	artikel	2000/6	19–20
Kwartaaloverzicht arbeidsmarkt	AR	artikel	2000/6	19–20	Hoe komen baanvinders aan het werk?	SEP	artikel	1999/6	21–23
Hoe komen baanvinders aan het werk?	SEP	artikel	1999/6	21–23	<i>Zie ook: werkgelegenheid</i>				
<i>Zie ook: werkgelegenheid</i>					Bedrijfsopleidingen Meer werknemers volgen bedrijfsopleidingen	Bopl	persbericht	2001/6	17–18
Arbeidskosten Incidentele loonontwikkeling van werknemers, 1995–1999	EWL	artikel	2001/6	23–29	Bedrijfstak en -klasse <i>Zie: economische activiteit</i>				
CAO-lonen per uur/mnd, contract. loonkosten	CAO	tabel	2001/6	52–53	Beroep Bij een arbeidsbureau ingeschrevenen van 16–64 jaar naar arbeidspositie vlgns EBB	EBB	tabel	2001/5	26
CAO-lonen per uur/mnd, contract. loonkosten	CAO	tabel	2001/5	30–31	Werkgelegenheid stijgt minder hard in 2000	EBB	persbericht	2001/3	10–12
CAO-lonen per uur/mnd, contract. loonkosten	CAO	tabel	2001/4	39–41	Werkbelasting, een top-10 van de zwaarste beroepen	EBB	artikel	2000/9	27–29
CAO-lonen per uur/mnd, loonkosten, jaargegevens	CAO	tabel	2001/4	41–42	1999: werkgelegenheid groeit opnieuw met 200 duizend	EBB	persbericht	2000/3	7–10
CAO-lonen per uur/mnd, loonkosten, def. geg. 2000	CAO	tabel	2001/4	43–45	Een nieuwe weg voor statistieken over personen: het Sociaal Statistisch Bestand (SSB)	SSB	artikel	1999/9	22–29
CAO-lonen per uur/mnd, contract. loonkosten	CAO	tabel	2001/3	35–36	Hoe komen baanvinders aan het werk?	SEP	artikel	1999/6	21–23
CAO-lonen per uur/maand, contractuele loonkosten	CAO	tabellen	2001/2	34–35	Stromen op de arbeidsmarkt werkzame beroepsbevolking	EBB	artikel	1996/12	24–30
CAO-lonen per uur/maand, contractuele loonkosten	CAO	tabellen	2000/12	97–98	Arbeidsdeelname en plaats in het huishouden: uitkomsten 1981–1995	EBB	artikel	1996/11	29–45
CAO-lonen per uur/maand	CAO	tabel	2000/4	63–64	Tillen op het werk	EBB	artikel	1996/1	12–15
Contractuele loonkosten per uur	CAO	tabel	2000/4	65					
CAO-lonen per uur/maand; jaargegevens	CAO	tabel	2000/4	65–66					
Contractuele arbeidsduur volwassen werknemers jaargegevens	CAO	tabel	2000/4	66					

Trefwoord	Bron	Artikel/ tabellen	Uitgave	Pag.
Beroepsbevolking				
Bij een arbeidsbureau ingeschreven van 16-64 jaar naar arbeidspositie vlgns EBB	EBB	tabel	2001/5	26
Werkgelegenheid stijgt minder hard in 2000	EBB	persbericht	2001/3	10- 12
Trends in de beroepsbevolking van de Europese Unie, 1985-2050 (Beroeps)bevolking en werkloosheid	Eurostat	artikel	2001/1	15- 19
Bij een arbeidsbureau ingeschreven van 16-64 jaar naar arbeidspositie vlgns EBB	EBB	tabellen	2000/12	29- 36
Banen werknemers	EWL	tabel	2000/11	40
Werkbelasting, een top-10 van de zwaarste beroepen	EBB	tabellen	2000/11	43- 51
Nieuwe standaarddefinitie voor allochtonen	EBB	artikel	2000/9	27- 29
Arbeidsmarkt: verschil tussen Utrecht en Noorden van het land blijft groot	EBB	artikel	2000/8	45- 48
Bij een arbeidsbureau ingeschreven van 16-64 jaar volgens de Enquête beroepsbevolking	EBB	persbericht	2000/7	15- 16
Personeel in loondienst met een niet-Nederlandse nationaliteit, 31 maart 1998	EBB	tabel	2000/7	22
1999: werkgelegenheid groeit opnieuw met 200 duizend	SBW	tabel	2000/4	58- 60
Bevolking en beroepsbevolking van 15-64 jaar	EBB	persbericht	2000/3	7- 10
Een nieuwe weg voor statistieken over personen: het Sociaal Statistisch Bestand (SSB)	EBB	tabel	1999/11	25- 27
Hoe komen baanvinders aan het werk?	SSB	artikel	1999/9	22- 29
Buitenlandse werknemers	SEP	artikel	1999/6	21- 23
Bevolking en beroepsbevolking	AR	tabel	1999/3	42- 45
Gesubsidieerde arbeid in de EBB 1997	EBB	tabel	1998/11	33- 36
Ouderschapsverlof	EBB	artikel	1998/8	21- 26
Werknemers met een tijdelijk contract van een jaar of langer	EBB	artikel	1998/5	31- 33
Kwartaalcijfers van de beroepsbevolking	EBB	artikel	1997/11	22- 23
Telt het CBS te weinig laag opgeleiden	EBB	artikel	1997/11	28- 30
Ziekteverzuim: uitkomsten van de EBB	EBB	artikel	1997/10	18- 21
	EBB	artikel	1997/4	25- 33
Bestedingen				
Aankopen van huishoudens naar distributiekanaal, 1999	BO	tabel	2001/6	71- 72
Bestedingspatronen huishoudens, 1999	BO	tabel	2001/5	42- 44
Aankopen van huishoudens naar distributiekanaal, 1998	BO	tabel	2000/8	82- 83
Aankopen huishoudens, 1997	BO	tabel	2000/6	39- 40
Bestedingspatronen huishoudens, 1998	BO	tabel	2000/6	42
Bestedingen van huishoudens	BO	tabel	2000/6	43- 44
Bestedingen van huishoudens, 1997	BO	tabel	1999/12	53- 55
Bestedingspatronen van huishoudens naar verschillende kenmerken, 1997	BO	tabellen	1999/12	53- 56
Bestedingspatronen van huishoudens naar verschillende kenmerken, 1997	BO	tabellen	1999/12	53- 56
<i>Zie ook: consumptie</i>				
Bevolking				
Bij een arbeidsbureau ingeschreven van 16-64 jaar naar arbeidspositie vlgns EBB	EBB	tabel	2001/5	26
Werkgelegenheid stijgt minder hard in 2000	EBB	persbericht	2001/3	10- 12
(Beroeps)bevolking en werkloosheid	EBB	tabellen	2000/12	29- 36
Werkloze allochtonen op weg naar de arbeidsmarkt	SOZ	artikel	2000/10	21- 27
Managers uit de VS en informatici uit India: de nieuwe gastarbeiders	DRV	artikel	2000/11	28- 31
Nieuwe standaarddefinitie voor allochtonen	EBB	artikel	2000/8	45- 48
1999: werkgelegenheid groeit opnieuw met 200 duizend	EBB	persbericht	2000/3	7- 10
Bevolking en beroepsbevolking van 15-64 jaar	EBB	persbericht	2000/3	7- 10
Bevolking en beroepsbevolking van 15-64 jaar	EBB	tabel	1999/11	25- 27
Een nieuwe weg voor statistieken over personen: het Sociaal Statistisch Bestand (SSB)	SSB	artikel	1999/9	22- 29
Bevolking en beroepsbevolking	EBB	tabel	1998/11	33- 36
Werknemers met een tijdelijk contract van een jaar of langer	EBB	artikel	1997/11	22- 23
Kwartaalcijfers van de beroepsbevolking	EBB	artikel	1997/11	28- 30
Arbeidsdeelname en plaats in het huishouden: uitkomsten 1981-1995	EBB	artikel	1996/11	29- 45
Bijstand				
Uitkeringen krachtens Abw, loaw en loaz	SZ	tabel	2001/6	58- 59
Minder uitkeringen voor bijstand en WW, meer voor arbeidsongeschiktheid	SZ	persbericht	2001/5	13- 15
Aantal bijstandsontvangers daalt nog steeds	EBB	persbericht	2001/3	7- 9
Huishoudens met Abw/IOAW/IOAZ-uitkering	SOZ	tabel	2001/3	39- 40
VUT, AOW, Anw, AKW, Abw	SOZ	tabellen	2000/12	99-108
Aantal vacatures onverminderd hoog	VAC	persbericht	2000/10	18- 20
ABW	SOZ	tabel	2000/9	45- 46
Personen met een bijstandsuitkering in 1998	SOZ	artikel	2000/8	17- 44

Trefwoord	Bron	Artikel/ tabellen	Uitgave	Pag.
Personen <65 jaar met bijstands-, ioaw-, ioaz-uitkering	SOZ	tabel	2000/6	31
Thuiswonenden, <65 jr. met bijstandsuitkering	SOZ	tabel	2000/6	32
ABW	SOZ	tabel	2000/3	107
Arbeidsmarktpositie en opleidingsniveau van personen met een bijstandsuitkering in 1997	SOC	artikel	1999/12	20- 32
Daling bijstand zet door	SOZ	persbericht	1999/10	16
Bijstandsafhankelijkheid van autochtonen en allochtonen	SOZ	artikel	1999/10	18- 20
Bijstandsuitkeringen 1996	SOZ	tabel	1998/10	29- 33
Langdurig in de bijstand	SSZ	artikel	1998/5	34- 38
<i>Zie ook: inkomen</i>				
<i>sociale zekerheid</i>				
CAO-lonen				
CAO-lonen per uur/mnd, contract, loonkosten	CAO	tabel	2001/6	52- 53
CAO-lonen per uur/mnd, contract, loonkosten	CAO	tabel	2001/5	30- 31
CAO-lonen per uur/mnd, contract, loonkosten	CAO	tabel	2001/4	39- 41
CAO-lonen per uur/mnd, loonkosten, jaargegevens	CAO	tabel	2001/4	41- 42
CAO-lonen per uur/mnd, loonkosten, def. geg. 2000	CAO	tabel	2001/4	43- 45
CAO-lonen per uur/ mnd, contract, loonkosten	CAO	tabel	2001/3	35- 36
CAO-lonen per uur/maand, contractuele loonkosten	CAO	tabellen	2001/2	34- 35
CAO-lonen per uur/maand, contractuele loonkosten	CAO	tabellen	2001/1	28- 29
CAO-lonen per uur/maand, contractuele loonkosten	CAO	tabellen	2000/12	97- 98
CAO-lonen per uur/maand, contractuele loonkosten	CAO	tabellen	2000/11	58- 60
CAO-lonen p.uur/maand	CAO	tabel	2000/9	43- 44
Contractuele loonkosten per uur	CAO	tabel	2000/9	44
Nieuwe afbakening van de cao-sectoren particuliere bedrijven, gesubsidieerde sector en overheid; uitkomsten over werkgelegenheid en loon 1995-1998	CAO	artikel	2000/8	49- 65
CAO-lonen p.uur/maand	CAO	tabel	2000/8	75- 76
Contractuele loonkosten per uur	CAO	tabel	2000/8	76
CAO-lonen per uur/maand; jaargegevens	CAO	tabel	2000/4	65- 66
Contractuele arbeidsduur volwassen werknemers jaargegevens	CAO	tabel	2000/4	66
CAO-lonen per uur/maand, definitieve gegevens 1999	CAO	tabel	2000/4	67- 68
Contractuele arbeidsduur volwassen werknemers; definitieve gegevens 1999	CAO	tabel	2000/4	68
CAO-lonen per uur/maand, jaargegevens	CAO	tabel	1999/5	95- 96
Contractuele arbeidsduur, jaargegevens	CAO	tabel	1999/5	96
CAO-lonen per uur/maand, definitieve gegevens	CAO	tabel	1999/5	97- 98
Contractuele arbeidsduur, definitieve gegevens	CAO	tabel	1999/5	98
Conjunctuuronderzoek				
<i>Zie: consumentenvertrouwen</i>				
Consumentenprijsindex				
Inflatie loopt in april verder op	CPI	persbericht	2001/6	7- 13
Prijsindexcijfers woninginboedels	CPI	tabel	2001/6	73
Consumentenprijsindexcijfers alle huishoudens, werknemers laag, werknemers hoog	CPI	tabel	2001/6	74- 75
Inflatie naar 4,6 procent in maart	CPI	persbericht	2001/5	7- 12
Prijsindexcijfers woninginboedels	CPI	tabel	2001/5	37
Consumentenprijsindexcijfers alle huishoudens, werknemers laag, werknemers hoog	CPI	tabel	2001/5	38- 39
Inflatie loopt in februari op naar 4,5 procent	CPI	persbericht	2001/4	7- 12
Prijsindexcijfers van woninginboedels	CPI	tabel	2001/4	65
Consumentenprijsindexcijfers alle huishoudens, werknemers laag, werknemers hoog	CPI	tabel	2001/4	66- 67
Inflatie in januari naar 4,2 procent	CPI	persbericht	2001/3	13- 19
Consumentenprijsindexcijfers	CPI	tabel	2001/3	41
Prijsindexcijfers woninginboedels	CPI	tabel	2001/3	41
Consumentenprijsindexcijfers alle huishoudens, werknemers laag, werknemers hoog	CPI	tabel	2001/3	42- 43
Inflatie in 2000 gemiddeld 2,6%	CPI	persbericht	2001/2	10- 15
Prijsindexcijfers van woninginboedels	CPI	tabel	2001/2	39
Consumentenprijsindexcijfers alle huishoudens, werknemers laag, werknemers hoog	CPI	tabellen	2001/2	40- 41
Inflatie in november iets afgevlakt	CPI	persbericht	2001/1	7- 11
Prijsindexcijfers van woninginboedels	CPI	tabel	2001/1	30
Consumentenprijsindexcijfers alle huishoudens, werknemers laag, werknemers hoog	CPI	tabellen	2001/1	31- 32
Inflatie loopt in oktober verder op	CPI	persbericht	2000/12	7- 11

Trefwoord	Bron	Artikel/ tabellen	Uitgave	Pag.
Prijnsindexcijfers van woninginboedels	CPI	tabel	2000/12	118
Consumentenprijsindexcijfers alle huishoudens, werknemers laag, werknemers hoog	CPI	tabel	2000/11	119–120
Inflatie in september 2,9 procent	CPI	persbericht	2000/11	7– 11
Prijnsindexcijfers van woninginboedels	CPI	tabel	2000/11	68
Consumentenprijsindexcijfers alle huishoudens, werknemers laag, werknemers hoog	CPI	tabel	2000/11	69– 70
Inflatie in juli naar 2,8 procent	CPI	persbericht	2000/9	9– 13
Prijnsindexcijfers van woninginboedels	CPI	tabel	2000/9	50
Consumentenprijsindexcijfers, alle huish., werknemersgezinnen met laag inkomen, werknemersgezinnen met hoog inkomen	CPI	tabel	2000/9	51– 52
Consumentenprijsindexcijfers, alle huish., werknemersgezinnen met laag/hoog inkomen	CPI	tabel	2000/8	85– 86
Prijnsindexcijfers van woninginboedels	CPI	tabel	2000/8	84
Consumentenvertrouwen				
Vertrouwen consumenten niet verder gedaald	CCO	persbericht	2001/6	19– 20
Houdingen en verwachtingen consumenten, mei 2001	CCO	tabel	2001/6	76– 77
Consumentenvertrouwen verder gedaald	CCO	persbericht	2001/5	19– 20
Houdingen en verwachtingen consumenten, april 2001	CCO	tabel	2001/5	40– 41
Consumentenvertrouwen verder gedaald	CCO	persbericht	2001/4	16– 17
Houdingen en verwachtingen consumenten, maart 2001	CCO	tabel	2001/4	68– 69
Consumentenvertrouwen neemt verder af	CCO	persbericht	2001/3	23– 24
Houdingen en verwachtingen consumenten, februari 2001	CCO	tabel	2001/3	44– 45
Consumentenvertrouwen gedaald	CCO	persbericht	2001/2	19– 20
Houdingen en verwachtingen van consumenten, januari 2001	CCO	tabel	2001/2	42– 43
Houdingen en verwachtingen van consumenten, december 2000	CCO	tabel	2001/1	33– 34
Consumentenvertrouwen getemperd	CCO	persbericht	2000/12	15– 16
Houdingen en verwachtingen van consumenten, november 2000	CCO	tabel	2000/12	121–122
Consumentenvertrouwen blijft hoog	CCO	persbericht	2000/11	16– 17
Houdingen en verwachtingen van consumenten, oktober 2000	CCO	tabel	2000/11	71– 72
Consumentenvertrouwen nog altijd groot	CCO	persbericht	2000/9	7– 8
Consumentenvertrouwen opnieuw groot	CCO	persbericht	2000/9	23– 24
Houdingen en verwachtingen van consumenten, augustus 2000	CCO	tabel	2000/9	53– 54
Houdingen en verwachtingen van consumenten, juli 2000	CCO	tabel	2000/8	87– 88
Consumptie				
Bezit van duurzame consumptiegoederen	SEP	tabel	2000/1	37– 41
<i>Zie ook: bestedingen</i>				
Economische activiteit				
Kwartaaloverzicht arbeidsmarkt 2001/1	EBB	artikel	2001/3	25– 26
Allochtonen op de arbeidsmarkt	EBB	artikel	2000/12	21– 24
Kwartaaloverzicht arbeidsmarkt 2000/4	AR	artikel	2000/12	19– 20
Hoe komen baanvinders aan het werk?	SEP	artikel	1999/6	21– 23
Etniciteit				
Regionale spreiding van huishoudens met een min. inkomen en van huishoudens met langdurig laag inkomen, 1998	RIO	tabel	2001/6	61– 69
Arbeidsongeschiktheid autochtonen en allochtonen	SOZ	persbericht	2000/12	17– 18
Allochtonen op de arbeidsmarkt	EBB	artikel	2000/12	21– 24
Werkloze allochtonen op weg naar de arbeidsmarkt	SOZ	artikel	2000/10	21– 27
Managers uit de VS en informatici uit India: de nieuwe gastarbeiders	DRV	artikel	2000/11	28– 31
Nieuwe standaarddefinitie voor allochtonen	EBB	artikel	2000/8	45– 48
Personeel in loondienst met een niet-Nederlandse nationaliteit, 31 maart 1998	SBW	tabel	2000/4	58– 60
Besteedbaar inkomen allochtone en autochtone huishoudens	IPO	tabel	1999/11	44– 48
Inkomen van allochtonen	RIO	artikel	1999/8	22– 27
Besteedbaar inkomen van autochtone en allochtone bevolking 1996	RIO	tabel	1999/8	55– 59
Buitenlandse werknemers	AR	tabel	1999/3	42– 45
Flexibele arbeid				
Arbeidsdeelname en plaats in het huishouden: uitkomsten 1981–1995	EBB	artikel	1996/11	29– 45
<i>Zie ook: dienstverband</i>				
Gepremieerde en gesubsidieerde sector				
Cao-lonen per uur/mnd, contract. loonkosten	CAO	tabel	2001/6	52– 53
Cao-lonen per uur/mnd, contract. loonkosten	CAO	tabel	2001/5	30– 31

Trefwoord	Bron	Artikel/ tabellen	Uitgave	Pag.
Cao-lonen per uur/mnd, contract. loonkosten	CAO	tabel	2001/4	39– 41
Cao-lonen per uur/mnd, loonkosten, jaargegevens	CAO	tabel	2001/4	41– 42
Cao-lonen per uur/mnd, loonkosten, def. geg. 2000	CAO	tabel	2001/4	43– 45
Cao-lonen per uur/mnd, contract. loonkosten	CAO	tabel	2001/3	35– 36
CAO-lonen per uur/maand, contractuele loonkosten	CAO	tabellen	2001/2	34– 35
CAO-lonen per uur/maand, contractuele loonkosten	CAO	tabellen	2001/1	28– 29
CAO-lonen per uur/maand, contractuele loonkosten	CAO	tabellen	2000/12	97– 98
CAO-lonen per uur/maand, contractuele loonkosten	CAO	tabellen	2000/11	58– 60
CAO-lonen per uur/maand	CAO	tabel	2000/9	43– 44
Contractuele loonkosten per uur	CAO	tabel	2000/9	44
Nieuwe afbakening van de cao-sectoren particuliere bedrijven, gesubsidieerde sector en overheid; uitkomsten over werkgelegenheid en loon 1995–1998	CAO	artikel	2000/8	49– 65
CAO-lonen p.uur/maand	CAO	tabel	2000/8	75– 76
Contractuele loonkosten per uur	CAO	tabel	2000/8	76
Lonen stijgen met 3,2 procent	CAO	persbericht	1998/11	14
Geregisteerde werkloosheid				
Werkloosheid verder gedaald	GW	persbericht	2001/6	14– 16
Geregisteerde werklozen, 3-mnd. gemiddelde	GW	tabel	2001/6	49
Werkloosheid gedaald	GW	persbericht	2001/5	16– 18
Geregisteerde werklozen, 3-mnd. gemiddelde	GW	tabel	2001/5	25
Geregisteerde werklozen, 16–64 jr landsdeel	GW	tabel	2001/5	27
Werkloosheid stabiel	GW	persbericht	2001/4	13– 15
Geregisteerde werklozen, 3-mnd. gemiddelde	GW	tabel	2001/4	25
Werkloosheid stabiel	GW	persbericht	2001/3	20– 22
Geregisteerde werklozen, 3-mnd. gemiddelde	GW	tabel	2001/3	31
Werkloosheid stabiel op niveau	GW	persbericht	2001/2	16– 18
Geregisteerde werklozen, 3-mnd. gemiddelde	GW	tabel	2001/2	25
Bij een arbeidsbureau ingeschrevenen van 16–64 jaar naar arbeidspositie vlg Ebb	GW	tabel	2001/2	26
Geregisteerde werklozen van 16–64 jaar naar landsdeel en 4 grote gemeenten	GW	tabel	2001/2	27
Werkloosheid daalt niet meer	GW	persbericht	2001/1	12– 14
Geregisteerde werklozen, 3-mnd. gemiddelde	GW	tabel	2001/1	25
Dalingstempo werkloosheid neemt af	GW	persbericht	2000/12	12– 14
Tendens werkloosheid dalend	GW	persbericht	2000/11	12– 15
Geregisteerde werklozen naar geslacht, leeftijd en duur van inschrijving, 3-mnd gem	GW	tabel	2000/11	39
Bij een arbeidsbureau ingeschrevenen van 16–64 jaar naar arbeidspositie vlg EBB	EBB	tabel	2000/11	40
Geregisteerde werklozen naar geslacht, leeftijd, duur, 3-maandsgemiddelde	GW	tabel	2000/9	35
Geregisteerde werkloosheid gedaald	GW	persbericht	2000/8	14– 16
Geregisteerde werklozen naar geslacht, leeftijd, duur, 3-maandsgemiddelde febr '99-mei 2000	GW	tabel	2000/8	71
Bij een arbeidsbureau ingeschrevenen van 16–64 jaar volgens de Enquête beroepsbevolking	EBB	tabel	2000/8	72
<i>Zie ook: werkloosheid</i>				
Grensarbeid				
Grensarbeidersverkeer tussen Nederland, België en Duitsland	SGA	tabellen	2001/4	27– 32
Grensarbeidersverkeer	SGA	tabel	2000/2	26– 33
Grensarbeidersverkeer tussen Nederland, België en Duitsland, 31 maart 1998	SGA	tabellen	1998/12	91– 98
Huisvesting				
<i>Zie: woningbehoefte</i>				
Industrie				
<i>Zie: economische activiteit</i>				
Inflatie				
<i>Zie: consumentenprijsindex</i>				
Inkomens				
Incidentele loonontwikkeling van werknemers, 1995–1999	EWL	artikel	2001/6	23– 29
Regionale spreiding van huishoudens met een min. inkomen en van huishoudens met langdurig laag inkomen, 1998	RIO	tabel	2001/6	61– 69
Aantal, gemiddeld inkomen, inkomensinkomensverdeling	IPO	tabellen	2001/4	47– 56
Dynamische koopkrachtontwikkeling '89–'99	IPO	tabellen	2001/4	59– 64

Trefwoord	Bron	Artikel/ tabellen	Uitgave	Pag.
Regionale inkomensverdeling van huishoudens, 1998	IPO	tabellen	2000/12	110–117
Statische koopkrachtmeting	IPO	tabel	2000/8	79
Gecumuleerde statische koopkrachtontwikkeling	IPO	tabel	2000/8	80
Inkomens rond minimum en modaal, 1998	IPO	tabel	2000/7	36– 41
Lage inkomens, 1998	IPO	tabel	2000/7	43– 48
Inkomen van AOW'ers, 1998	IPO	tabel	2000/4	74– 77
Particuliere huishoudens naar hoogte inkomen, 1998	IPO	tabel	2000/4	77
Inkomen particuliere huishoudens, 1990–1998	IPO	tabel	2000/4	79
Inkomen een- en tweeverdieners en overige huishoudens, 1998	IPO	tabel	2000/4	80
Inkomen een- en tweeverdieners, 1998	IPO	tabel	2000/4	81– 82
Inkomensverdeling	IPO	tabel	2000/2	43– 53
Dynamische koopkrachtontwikkeling	IPO	tabel	2000/2	56– 61
Koopkracht sterk gestegen	IPO	persbericht	2000/1	7– 8
Regionale inkomensverdeling 1997	IPO	tabel	1999/12	57– 65
Besteedbaar inkomen allochtonen en autochtonen huishoudens	IPO	tabel	1999/11	44– 48
Aandeel langdurige minima gelijk gebleven	IPO	persbericht	1999/9	7– 9
Een nieuwe weg voor statistieken over personen: het Sociaal Statistisch Bestand (SSB)	SSB	artikel	1999/9	22– 29
Inkomen van allochtonen	RIO	artikel	1999/8	22– 27
Statische koopkrachtmutatie	IPO	tabel	1999/8	52
Gecumuleerde statische koopkrachtontwikkeling	IPO	tabel	1999/8	53
Besteedbaar inkomen van autochtonen en allochtonen bevolking 1996	RIO	tabel	1999/8	55– 59
Vermogensverdeling 1997	IPO	artikel	1999/6	24– 27
Particuliere inkomens	IPO	tabel	1999/6	52– 56
Inkomens rond minimum en modaal, 1997	IPO	tabel	1999/6	59– 63
Vermogen van huishoudens	IPO	tabel	1999/6	65– 71
Inkomensverdeling 1977–1997	IPO	artikel	1999/5	21– 27
Inkomen van personen	IPO	tabel	1999/5	108–112
Inkomen van huishoudens	IPO	tabel	1999/5	113–119
Inkomen van AOW-ers 1997	IPO	artikel	1999/4	19– 23
Inkomen van een- en tweeverdieners, 1997	IPO	artikel	1999/4	24– 28
Inkomen van met AOW-ers 1997	IPO	tabel	1999/4	42– 46
Inkomen van een- en tweeverdieners, 1997	IPO	tabel	1999/4	49– 53
Inkomensverdeling 1997	IPO	artikel	1999/3	23– 27
Een halve eeuw regionale inkomensontwikkeling	RIO	artikel	1999/3	28– 30
Dynamische koopkrachtontwikkeling 1992–1997	RIO	artikel	1999/3	31– 34
Inkomen en inkomensverdeling	IPO	tabel	1999/3	50– 60
Dynamische koopkrachtontwikkeling	IPO	tabel	1999/3	62– 67
Personen met inkomen naar geslacht, 1996	RIO	tabel	1999/1	38– 47
Lage inkomens 1996*	IPO	artikel	1998/5	39– 43
	IPO	tabellen	1998/5	82– 87
Dynamiek in de mix van pensioenzuilen: een analyse van de inkomensontwikkeling voor en na pensionering	IPO	artikel	1997/3	24– 31
<i>Zie ook: koopkracht vermogen</i>				
Internationaal				
Geharmoniseerde cpi, werkzoekenden zonder baan	Eurostat	tabel	2001/6	79
Werkzoekenden zonder baan	Eurostat	tabel	2001/6	79
Geharmoniseerde cpi, werkzoekenden zonder baan	Eurostat	tabel	2001/5	46
Werkzoekenden zonder baan	Eurostat	tabel	2001/5	46
Geharmoniseerde cpi, werkzoekenden zonder baan	Eurostat	tabel	2001/4	71
Werkzoekenden zonder baan	Eurostat	tabel	2001/4	71
Geharmoniseerde cpi, werkzoekenden zonder baan	Eurostat	tabel	2001/3	47
Werkzoekenden zonder baan	Eurostat	tabel	2001/3	47
Geharmoniseerde cpi, werkzoekenden zonder baan	Eurostat	tabel	2001/2	44
Werkzoekenden zonder baan	Eurostat	tabel	2001/2	45
Trends in de beroepsbevolking van de Europese Unie, 1985–2050	Eurostat	artikel	2001/01	15– 19
Geharmoniseerde consumentenprijsindex werkzoekenden zonder baan	Eurostat	tabel	2001/1	35
Werkzoekenden zonder baan	Eurostat	tabel	2001/1	36
Geharmoniseerde consumentenprijsindex werkzoekenden zonder baan	Eurostat	tabel	2000/12	123
Werkzoekenden zonder baan	Eurostat	tabel	2000/12	124
Geharmoniseerde consumentenprijsindex werkzoekenden zonder baan	Eurostat	tabel	2000/11	73– 74
1998–2000 juni	Eurostat	tabel	2000/9	55
Werkzoekenden zonder baan, 1996–2000 juni	Eurostat	tabel	2000/9	56
Geharmoniseerde consumentenprijsindex 1998–2000 mei	Eurostat	tabel	2000/8	89
Werkzoekenden zonder baan, 1996–2000 mei	Eurostat	tabel	2000/8	90

Trefwoord	Bron	Artikel/ tabellen	Uitgave	Pag.
Koopkracht				
Dynamische koopkrachtontwikkeling '89–'99	IPO	tabellen	2001/4	59– 64
Statische koopkrachtmeting	IPO	tabel	2000/8	79
Gecumuleerde statische koopkrachtontwikkeling	IPO	tabel	2000/8	80
Dynamische koopkrachtontwikkeling	IPO	tabel	2000/2	56– 61
Statische koopkrachtmutatie	IPO	tabel	1999/8	52
Gecumuleerde statische koopkrachtontwikkeling	IPO	tabel	1999/8	53
Dynamische koopkrachtontwikkeling 1992–1997	RIO	artikel	1999/3	31– 34
Welvaardsdynamiek 1991–1996*	IPO	artikel	1998/2	33– 36
<i>Zie ook: inkomens vermogen</i>				
Loonkosten				
<i>Zie: arbeidskosten</i>				
Meewerkende gezinsleden				
<i>Zie: positie in de werkkring</i>				
Minimum(loon)				
Regionale spreiding van huishoudens met een min. inkomen en van huishoudens met langdurig laag inkomen, 1998	RIO	tabel	2001/6	61– 69
Banen, uur-, maand- en jaarlonen werknemers, werknemers met loon rond min. loon, 1998 nader voorlopig en 1999 voorlopig	EWL	tabellen	2000/12	41– 94
Inkomens rond minimum en modaal, 1998	IPO	tabel	2000/7	43– 48
Aandeel langdurige minima gelijk gebleven	IPO	persbericht	1999/9	7– 9
Werknemers die het minimumloon verdienen 1969–1997	EWL	artikel	1999/2	18– 36
Onderwijs(niveau)				
Aantal vacatures onverminderd hoog	VAC	persbericht	2000/10	18– 20
Arbeidsmarktpositie en opleidingsniveau van personen met een bijstandsuitkering in 1997	SOC	artikel	1999/12	20– 32
Standaard onderwijsinstelling (SOI) 1998 en ISCED 1997	SOI	persbericht	1999/10	17
Standaard onderwijsindeling	SOI	artikel	1998/12	22
<i>Zie ook: economische activiteit schoolverlaters</i>				
Ontslag				
Ontslagaanvragen	SOZ	tabel	2000/7	27– 28
Ontslagaanvragen	SOZ	tabel	1999/8	42
Organisatiegraad				
<i>Zie: vakverenigingen</i>				
Overheid				
CAO-lonen per uur/mnd, contract. loonkosten	CAO	tabel	2001/6	52– 53
CAO-lonen per uur/mnd, contract. loonkosten	CAO	tabel	2001/5	30– 31
CAO-lonen per uur/mnd, contract. loonkosten	CAO	tabel	2001/4	39– 41
CAO-lonen per uur/mnd, loonkosten, jaargegevens	CAO	tabel	2001/4	41– 42
CAO-lonen per uur/mnd, loonkosten, def. geg. 2000	CAO	tabel	2001/4	43– 45
CAO-lonen per uur/mnd, contract. loonkosten	CAO	tabel	2001/3	35– 36
CAO-lonen per uur/maand, contractuele loonkosten	CAO	tabellen	2001/2	34– 35
CAO-lonen per uur/maand, contractuele loonkosten	CAO	tabellen	2001/1	28– 29
CAO-lonen per uur/maand, contractuele loonkosten	CAO	tabellen	2000/12	97– 98
CAO-lonen per uur/maand, contractuele loonkosten	CAO	tabellen	2000/11	58– 60
CAO-lonen per uur/maand, contractuele loonkosten	CAO	tabel	2000/9	43– 44
Contractuele loonkosten per uur	CAO	tabel	2000/9	44
Nieuwe afbakening van de cao-sectoren particuliere bedrijven, gesubsidieerde sector en overheid; uitkomsten over werkgelegenheid en loon 1995–1998	CAO	artikel	2000/8	49– 65
CAO-lonen per uur/maand	CAO	tabel	2000/8	75– 76
Contractuele loonkosten per uur	CAO	tabel	2000/8	76
CAO-lonen per uur/maand; jaargegevens	CAO	tabel	2000/4	65– 66
Contractuele arbeidsduur volwassen werknemers jaargegevens	CAO	tabel	2000/4	66
CAO-lonen per uur/maand, definitieve gegevens 1999	CAO	tabel	2000/4	67– 68
Contractuele arbeidsduur volwassen werknemers; definitieve gegevens 1999	CAO	tabel	2000/4	68
Vacatures bij particulier bedrijf en overheid	VAC	tabel	1999/11	34– 37
Pendel				
<i>Zie: woon-werkverkeer</i>				

Trefwoord	Bron	Artikel/ tabellen	Uitgave	Pag.
Pensioen				
VUT, AOW, Anw, AKW, Abw	SOZ	tabellen	2000/12	99–108
AOW, Anw, AKW	SOZ	tabellen	2000/11	63– 64
AOW, Anw, AKW	SOZ	tabel	2000/7	32– 33
AOW, Anw, AKW	SOZ	tabel	2000/2	39– 41
AOW, aantal personen en uitgekeerde bedragen	SOZ	tabel	1999/10	35
Mensen met AOW-uitkering en bedragen	SOZ	tabel	1999/7	29
Mensen met sociale zekerheidsuitkering	SOZ	tabel	1999/4	38
Dynamiek in de mix van pensioenzuilen: een analyse van de inkomensontwikkeling voor en na pensionering		artikel	1997/3	24– 31
<i>Zie ook: inkomen sociale zekerheid</i>				
Prijzen				
<i>Zie: consumentenprijsindex</i>				
Regelingslonen				
<i>Zie ook: CAO-lonen</i>				
Regionaal				
Geregistreerde werklozen, 16–64 jr landsdeel	GW	tabel	2001/5	27
Arbeidsmarkt: verschil tussen Utrecht en Noorden van het land blijft groot	EBB	persbericht	2000/7	15– 16
Regionale inkomensverdeling 1997	IPO	tabel	1999/12	57– 65
Een halve eeuw regionale inkomensontwikkeling	RIO	artikel	1999/3	28– 30
Mensen met een WW-uitkering	SOZ	tabel	1999/4	38– 39
Schoolverlaters				
AOW, Anw, AKW	SOZ	tabel	2000/2	39– 41
Sociale zekerheid				
Arbeidspositie en opleidingsniveau van personen net een arbeidsongeschiktheidsuitkering, 1996–1997	SZ	artikel	2001/6	30– 43
Uitkeringen krachtens Abw, loaw en loaz	SZ	tabel	2001/6	58– 59
Minder uitkeringen voor bijstand en VVV, meer voor arbeidsongeschiktheid	SZ	persbericht	2001/5	13– 15
Ziekteverzuim excl/incl zwangerschapsverlof	SZ	tabel	2001/5	35– 36
Aantal bijstandsonvangers daalt nog steeds	SOZ	persbericht	2001/3	7– 9
Huishoudens met Abw/IOAW/IOAZ-uitkering	SOZ	tabel	2001/3	39– 40
Arbeidsongeschiktheid autochtonen en allochtonen	SOZ	persbericht	2000/12	17– 18
VUT, AOW, Anw, AKW, Abw	SOZ	tabellen	2000/12	99–108
Aantal vacatures onverminderd hoog	VAC	persbericht	2000/10	18– 20
AOW, Anw, AKW	SOZ	tabellen	2000/11	63– 64
ABW	SOZ	tabel	2000/9	45– 46
Personen met een bijstandsuitkering in 1998	SOZ	artikel	2000/8	17– 44
AOW, Anw, Akw	SOZ	tabel	2000/7	32– 33
Personen <65 jaar met bijstands-, ioaw-, ioaz-uitkering	SOZ	tabel	2000/6	31
Thuiswonenden, <65 jr. met bijstandsuitkering	SOZ	tabel	2000/6	32
Arbeidsongeschiktheidsuitkeringen	SOZ	tabel	2000/6	34
WAO uitkeringen	SOZ	tabel	2000/6	35
WAZ uitkeringen	SOZ	tabel	2000/6	36
Wajong	SOZ	tabel	2000/6	37
Abw	SOZ	tabel	2000/3	107
AOW, Anw, AKW	SOZ	tabel	2000/2	39– 41
Arbeidsmarktpositie en opleidingsniveau van personen met een bijstandsuitkering in 1997	SOZ	artikel	1999/12	20– 32
Daling bijstand zet door	SOZ	persbericht	1999/10	16
Bijstandafhankelijkheid van autochtonen en allochtonen	SOZ	artikel	1999/10	18– 20
AOW, aantal personen en uitgekeerde bedragen	SOZ	tabel	1999/10	35
Anw, aantal personen en uitgekeerde bedragen	SOZ	tabel	1999/10	35
AKW, ouders en (kinderbijslag) kinderen	SOZ	tabel	1999/10	36
Een nieuwe weg voor statistieken over personen: het Sociaal Statistisch Bestand (SSB)	SSB	artikel	1999/9	22– 29
Mensen met een VUT-uitkering 1998	VUT	tabel	1999/8	48– 49
Mensen met AOW-uitkering en bedragen	SOZ	tabel	1999/7	29
Mensen met Anw-uitkering en bedragen	SOZ	tabel	1999/7	29
AKW-uitkeringen	SOZ	tabel	1999/7	29
Abw-uitkeringen	SOZ	tabel	1999/6	45– 48
Mensen met een sociale zekerheidsuitkering	SSZ	tabel	1999/4	38
Mensen met een WW-uitkering	SOZ	tabel	1999/4	38– 39
Langdurig in de bijstand	SSZ	artikel	1998/5	34– 38
Vergelijkingsonderzoek arbeidsongeschiktheidsuitkeringen, 1995	EBB	artikel	1998/1	25– 42
Gesubsidieerde arbeid 1990–1995	SSZ	artikel	1997/8	23– 31
Werken via de banenpoolregeling of de Jeugdwerkgarantiewet	EBB	artikel	1997/12	19– 24
<i>Zie ook: arbeidsongeschiktheid bijstand</i>				

Trefwoord	Bron	Artikel/ tabellen	Uitgave	Pag.
<i>pensioen werkloosheid</i>				
Stakingen				
<i>Zie: werkstakingen</i>				
Standaard bedrijfsindeling				
<i>Zie: economische activiteit</i>				
Uitgaven				
<i>Zie: bestedingen</i>				
Uitkeringen				
<i>Zie: sociale zekerheid</i>				
Vacatures				
Kwartaaloverzicht arbeidsmarkt 2001/2	AR	artikel	2001/6	21– 22
Groei vacatures zet nog steeds door	VAC	persbericht	2001/4	18– 19
Vacatures particuliere bedrijven	VAC	tabellen	2001/4	33– 35
Vacatures overheid en onderwijs	VAC	tabellen	2001/4	36
Kwartaaloverzicht arbeidsmarkt 2001/1	AR	artikel	2001/3	25– 26
Aantal vacatures onveranderd hoog	VAC	persbericht	2001/2	7– 9
Vacatures particuliere bedrijven, ontstane, vervulde. Historische reeks vacatures	VAC	tabel	2001/2	28– 30
Vacatures bij overheid en onderwijs, ontstane, vervulde	VAC	tabel	2001/2	31
Kwartaaloverzicht arbeidsmarkt 2000/4	AR	artikel	2000/12	19– 20
Vacatures particuliere bedrijven	VAC	tabellen	2000/11	52– 54
Vacatures overheid en onderwijs	VAC	tabellen	2000/11	55
Ruim helft vacatures moeilijk vervulbaar	VAC	persbericht	2000/9	14– 15
Recordaantal vacatures	VAC	persbericht	2000/9	20– 22
Kwartaaloverzicht arbeidsmarkt 2000/3	AR	artikel	2000/9	25– 26
Vacatures bij particuliere bedrijven, ontstane en vervulde, historische reeks	VAC	tabel	2000/9	36– 39
Vacatures bij de overheid en het onderwijs	VAC	tabel	2000/9	40
Kwartaaloverzicht arbeidsmarkt	AR	artikel	2000/6	19– 20
Aantal vacatures onveranderd hoog	VAC	persbericht	2000/5	12– 14
Vacatures particuliere bedrijven, 1999	VAC	tabel	2000/5	30– 32
Vacatures overheid en onderwijs, 1999	VAC	tabel	2000/5	33
Aantal vacatures nog steeds hoog	VAC	persbericht	2000/3	11– 13
Vacatures per 30/9, structuur	VAC	tabel	1998/5	54
Groei aantal vacatures zwakt af	VAC	artikel	1997/2	22– 24
Vakverenigingen				
Ledentallen FNV, CNV, VMHP	VB	tabel	2000/5	33
Ledentallen van vakverenigingen	VBW	tabel	2001/3	37– 38
Ledentallen vakver. FNV, CNV, MHP	VB	tabel	2000/7	29– 30
Ledentallen vakver, FNV, CNV en MHP	VB	tabel	2000/5	39– 40
Ledentallen FNV, CNV en VMHP	SVB	tabel	2000/1	29– 30
Ledentallen van vakverenigingen	VB	tabel	1999/12	43– 52
Ledentallen van vakverenigingen	VB	tabel	1999/11	41– 42
Ledentallen van vakverenigingen	VB	tabel	1999/8	43– 44
Ledentallen van vakverenigingen	VB	tabel	1999/5	99–100
Ledentallen van vakverenigingen aangesloten bij div. vakverenigingen	VB	tabel	1999/2	46– 47
Verbruik				
<i>Zie: bestedingen</i>				
Verdiende lonen				
Banen, uur-, maand- en jaarlonen werknemers, werknemers met loon rond min. loon, 1998 nader voorlopig en 1999 voorlopig	EWL	tabellen	2000/12	41– 94
Uurloon werknemers naar geslacht, december 1998	EWL	tabel	2000/4	29
Loon naar opleidingsniveau en beroep: het Loonstructuuronderzoek 1997	EWL	artikel	2000/4	19– 49
Banen van werknemers 31/12/97 en 31/12/98	EWL	tabel	2000/3	32– 40
Een nieuwe weg voor statistieken over personen: het Sociaal Statistisch Bestand (SSB)	SSB	artikel	1999/9	22– 29
Hoe komen baanvinders aan het werk? Uitkomsten over banen van werknemers bij bedrijven en instellingen, lonen en arbeidsduur	SEP	artikel	1999/6	21– 23
Banen, lonen, arbeidsduur, 1995 en 1996	EWL	tabel	1999/5	42– 91
Elektronische dataverzameling van arbeid- en loongegevens	EWL	tabel	1998/12	30– 81
	EWL	artikel	1998/11	25– 28
Vermogen				
Vermogensverdeling 1997	IPO	artikel	1999/6	24– 27
Miljonairs per gemeente	IPO	artikel	1998/6	19– 20
Vermogensverdeling 200 000 gld en meer	IPO	tabel	1998/6	48– 57
Vermogensverdeling 1996*	IPO/SEP	artikel	1998/5	27– 30
	IPO/SEP	tabellen	1998/5	74– 81
Welvaart				
<i>Zie: inkomen vermogen koopkracht</i>				
Werkgelegenheid				
Kwartaaloverzicht arbeidsmarkt 2001/2	AR	artikel	2001/6	21– 22

Trefwoord	Bron	Artikel/ tabellen	Uitgave	Pag.
Incidentele loonontwikkeling van werknemers, 1995-1999	EWL	artikel	2001/6	23- 29
Grensarbeidersverkeer tussen Nederland België en Duitsland	SGA	tabellen	2001/4	27- 32
Werkgelegenheid stijgt minder hard in 2000	EBB	persbericht	2001/3	10- 12
Kwartaaloverzicht arbeidsmarkt 2001/1		artikel	2001/3	25- 26
Trends in de beroepsbevolking van de Europese Unie, 1985-2050	Eurostat	artikel	2001/1	15- 19
Kwartaaloverzicht arbeidsmarkt 2000/4	AR	artikel	2000/12	19- 20
Allochtonen op de arbeidsmarkt	EBB	artikel	2000/12	21- 24
(Beroeps)bevolking en werkloosheid	EBB	tabellen	2000/12	29- 36
Banen, uur-, maand- en jaarlonen werknemers, werknemers met loon rond min. loon, 1998 nader voorlopig en 1999 voorlopig	EWL	tabellen	2000/12	41- 94
Banen werknemers	EWL	tabellen	2000/11	43- 51
Kwartaaloverzicht arbeidsmarkt 2000/3	AR	artikel	2000/9	25- 26
Kwartaaloverzicht arbeidsmarkt	AR	artikel	2000/6	19- 20
Banen van werknemers naar regeling van de werktijden en overwerk, 31 december 1997	EWL	tabel	2000/5	27
Banen van werknemers: het aandeel van diverse groepen werknemers, 31 december 1997	EWL	tabel	2000/5	28
Personeel in loondienst met een niet-Nederlandse nationaliteit, 31 maart 1998	SBW	tabel	2000/4	58- 60
1999: werkgelegenheid groeit opnieuw met 200 duizend	EBB	persbericht	2000/3	7- 10
Banen van werknemers 31/12/97 en 31/12/98	EWL	tabel	2000/3	32- 40
Arbeidsmarktpositie en opleidingsniveau van personen met een bijstandsuitkering in 1997	SOC	artikel	1999/12	20- 32
Hoe komen baanvinders aan het werk?	SEP	artikel	1999/6	21- 23
Elektronische dataverzameling van arbeid- en loongegevens	EWL	artikel	1998/11	25- 28
Arbeidsmarkt in noorden ongunstig, in Utrecht gunstig	EBB	artikel	1997/3	16- 17
In 1996 ruim honderdduizend mensen meer aan het werk <i>Zie ook: arbeidsjaren arbeidsvolumina banen</i>	EBB	artikel	1997/2	17- 19
Werkloosheid				
Werkloosheid verder gedaald	GW	persbericht	2001/6	14- 16
Geregistreerde werklozen, 3-mnd. gemiddelde	GW	tabel	2001/6	49
Werkloosheid gedaald	GW	persbericht	2001/5	16- 18
Geregistreerde werklozen, 16-64 jr landsdeel	GW	tabel	2001/5	27
Geregistreerde werklozen, 3-mnd. gemiddelde	GW	tabel	2001/5	25
Werkloosheid stabiel	GW	persbericht	2001/4	13- 15
Werkloosheid stabiel	GW	persbericht	2001/3	20- 22
Geregistreerde werklozen, 3-mnd. gemiddelde	GW	tabel	2001/3	31
Geregistreerde werklozen, 3-mnd. gemiddelde	GW	tabel	2001/2	25
Bij een arbeidsbureau ingeschrevenen van 16-64 jaar naar arbeidspositie volgens Ebb	GW	tabel	2001/2	26
Geregistreerde werklozen van 16-64 jaar naar landsdeel en 4 grote gemeenten	GW	tabel	2001/2	27
Werkloosheid daalt niet meer	GW	persbericht	2001/1	12- 14
Geregistreerde werklozen, 3-mnd. gemiddelde	GW	tabel	2001/1	25
Dalingstempo werkloosheid neemt af	GW	persbericht	2000/12	12- 14
Kwartaaloverzicht arbeidsmarkt 2000/4	AR	artikel	2000/12	19- 20
(Beroeps)bevolking en werkloosheid	EBB	tabellen	2000/12	29- 36
Tendens werkloosheid dalend	GW	persbericht	2000/11	12- 15
Juggdwerkloosheid gehalveerd	GW	persbericht	2000/9	25- 26
Kwartaaloverzicht arbeidsmarkt 2000/3	AR	artikel	2000/9	28- 29
Geregistreerde werklozen naar geslacht, leeftijd, duur, 3-maandsgemiddelde maart '99-juni 2000	GW	tabel	2000/9	35

Trefwoord	Bron	Artikel/ tabellen	Uitgave	Pag.
Arbeidsmarkt: verschil tussen Utrecht en Noorden van het land blijft groot	EBB	persbericht	2000/7	15- 16
Bij een arbeidsbureau ingeschrevenen van 16-64 jr. Naar arbeidspositie volgens de Enquête beroepsbevolking	EBB	tabel	2000/7	22
Kwartaaloverzicht arbeidsmarkt	AR	artikel	2000/6	19- 20
Hoe komen baanvinders aan het werk?	SEP	artikel	1999/6	21- 23
Mensen met een WW-uitkering	SOZ	tabel	1999/4	38- 39
Geregistreerde werkloosheid en werkloosheidsuitkeringen 1993-1995: een onderzoek naar het verschil in ontwikkeling <i>Zie ook: geregistreerde werkloosheid inkomen sociale zekerheid</i>	GW	artikel	1997/10	22- 27
Werkloze beroepsbevolking <i>Zie: beroepsbevolking</i>				
Werknemers				
Incidentele loonontwikkeling van werknemers, 1995-1999	EWL	artikel	2001/6	23- 29
Banen, uur-, maand- en jaarlonen werknemers, werknemers met loon rond min. loon, 1998 nader voorlopig en 1999 voorlopig	EWL	tabellen	2000/12	41- 94
Banen werknemers	EWL	tabellen	2000/11	43- 51
Personeel in loondienst met een niet-Nederlandse nationaliteit, 31 maart 1998	SBW	tabel	2000/4	58- 60
Een nieuwe weg voor statistieken over personen: het Sociaal Statistisch Bestand (SSB)	SSB	artikel	1999/9	22- 29
Hoe komen baanvinders aan het werk?	SEP	artikel	1999/6	21- 23
Buitenlandse werknemers	AR	tabel	1999/3	42- 45
Werknemersgegevens uit de verzekerden-administratie: een eerste analyse <i>Zie ook: banen</i>	JWL	artikel	1997/11	24- 27
Werkstakingen				
Werkstakingen	WS	tabel	2000/6	54- 56
Werkstakingen	WS	tabel	2000/4	70- 71
Werkstakingen	WS	tabel	1999/5	101-103
Werkzame beroepsbevolking				
Werkgelegenheid stijgt minder hard in 2000	EBB	persbericht	2001/3	10- 12
(Beroeps)bevolking en werkloosheid	EBB	tabellen	2000/12	29- 36
1999: werkgelegenheid groeit opnieuw met 200 duizend	EBB	persbericht	2000/3	7- 10
Bevolking en beroepsbevolking van 15-64 jaar	EBB	tabel	1999/11	25- 27
Een nieuwe weg voor statistieken over personen: het Sociaal Statistisch Bestand (SSB)	SSB	artikel	1999/9	22- 29
Hoe komen baanvinders aan het werk? <i>Zie ook: beroepsbevolking</i>	SEP	artikel	1999/6	21- 23
Werkzame personen <i>Zie: beroepsbevolking werkgelegenheid</i>				
Zelfstandigen <i>Zie: inkomen positie in de werkring</i>				
Ziekteverzuim				
Ziekteverzuim excl/incl zwangerschapsverlof	SZ	tabel	2001/5	35- 36
Ziekteverzuim incl. en excl. zwangerschap	ZVZ	tabellen	2001/2	37- 38
Ziekteverzuim excl/incl zwangerschap enz.	SOZ	tabellen	2000/11	66- 67
Ziekteverzuim incl./excl. zwangerschapsverlof (exclusief overheid)	ZVZ	tabel	2000/9	48- 49
Ziekteverzuim verder toegenomen	ZVZ	persbericht	2000/6	7- 8
Kerncijfers ziekteverzuim overheid 1997	ZVZ	artikel	1999/10	21- 24
Stijging ziekteverzuim	ZVZ	persbericht	1999/5	17

Enkele afzonderlijke publicaties

Arbeid

Enquête beroepsbevolking 1999	f	29,00	(€ 13,16)
Arbeidsrekeningen 1996–1997	f	50,00	(€ 22,69)
Nationale rekeningen 2000 (waarin arbeidsrekeningen)	f	85,00	(€ 38,57)
Arbeidsrekeningen, kern van het statistisch systeem over arbeid	f	70,00	(€ 31,76)
Tijdreeksen arbeidsrekeningen 1969–1993:			
– 25 jaar banen en arbeidsduur van werknemers	f	45,00	(€ 20,42)
– Ramingen van het opleidingsniveau, een tussenbestand	f	35,00	(€ 15,88)
Regionale gegevens over arbeid, onderwijs en sociale zekerheid 1998	f	34,50	(€ 15,66)
Databank RARBON (arbeid, onderwijs en sociale zekerheid) opgenomen in Statline (CBS databank)			
los	f	22,00	(€ 10,00)
abonnement			
10 updates p.j.	f	176,30	(€ 80,00)
Werken en leren 2000–2001 ¹⁾	f	45,00	(€ 20,42)
Arbeid en lonen van werknemers 1994	f	59,50	(€ 27,00)
Beroepsbevolking en werkloosheid per gemeente 1996/1998	f	25,00	(€ 11,34)
Sociaal-economische Dynamiek 2000	f	29,50	(€ 13,39)

Inkomen en vermogen

Jaarboek welvaartsverdeling 2000	f	34,50	(€ 15,66)
Regionale inkomensverdeling 1996, kerncijfers	f	38,50	(€ 17,47)
Regionale vermogensverdeling 1996, cd-rom	f	130,00	(€ 58,99)

Onderwijs en sociale zekerheid

Onderwijsrekeningen 1998/99	f	25,00	(€ 11,34)
Jaarboek onderwijs 2000 ¹⁾			
los	f	56,00	(€ 25,41)
abonnement	f	51,00	(€ 23,14)
Bedrijfsopleidingen 1993	f	45,00	(€ 20,42)
Nascholing in de onderwijssector 1994/95	f	20,00	(€ 9,08)
Standaard onderwijsindeling, editie 2000/01, Cd-rom	f	50,00	(€ 22,69)

Consumptie en sparen

Woningbehoeftenonderzoek 1998, kernpublicatie	f	35,00	(€ 15,88)
Budgetonderzoek:			
– Gebruikershandboek 1996	f	39,50	(€ 17,92)
– Kerncijfers 1998	f	22,50	(€ 10,21)
Sparen en lenen 2000	f	45,00	(€ 20,42)

De publicaties van het CBS kunnen besteld worden bij de bestelservice van het CBS te Heerlen, tel. (045) 570 70 70, fax (045) 570 62 68 of e-mail verkoop@cbs.nl, of via de boekhandel.

Alle publicaties zijn ter inzage of kunnen in bruikleen worden verkregen bij de bibliotheek van ons Bureau in beide vestigingen. Tevens is in beide vestigingen een 'boekwinkel' waar alle publicaties tegen contante betaling kunnen worden gekocht.

¹⁾ Te bestellen bij Samsom Klantenservice tel. (0172) 46 66 66, fax (0172) 46 67 69.